

NHIỀU TÁC GIẢ

TỦ SÁCH
TRẢI NGHIỆM
DU HỌC

DU HỌC 0 ĐỒNG

BÍ QUYẾT CHINH PHỤC HỌC BỔNG TOÀN PHẦN

Sóng

NHÀ XUẤT BẢN
THẾ GIỚI

 du-hoc-0-dong_outline_17.12

Mục lục

1. [Lời nói đầu](#)
2. [PHẦN I: ĐỊNH HƯỚNG SẴN HỌC BỔNG](#)
3. [Tổng quan về học bổng du học](#)
4. [Thái độ sẵn học bổng](#)
5. [Những điều bạn cần biết về ứng tuyển học bổng](#)
6. [Thư giới thiệu cho học bổng và những điều cần lưu ý.](#)
7. [Bài luận xin học bổng: Nên và không nên](#)
8. [Chuẩn bị cho phỏng vấn học bổng](#)
9. [PHẦN 2: TRÒ CHUYỆN VỚI NHỮNG NGƯỜI ĐÃ GIÀNH ĐƯỢC HỌC BỔNG](#)
10. [Học bổng chính phủ Mỹ Fulbright](#)
11. [Học bổng chính phủ Úc Australia Awards Scholarship](#)
12. [Học bổng chính phủ New Zealand New Zealand Asean](#)
13. [Học bổng liên minh châu Âu Erasmus Mundus](#)
14. [Học bổng chính phủ Anh Chevening](#)
15. [Học bổng chính phủ Thụy Điển - SISS](#)
16. [Học bổng chính phủ Pháp - Eiffel](#)
17. [Học bổng chính phủ Ireland Irish Aid](#)
18. [Học bổng chính phủ Đức](#)
19. [Học bổng chính phủ Nhật MEXT](#)
20. [Học bổng phát triển nguồn nhân lực Nhật Bản - JDS](#)
21. [Học bổng theo quỹ Hinrich Foundation](#)
22. [Học bổng Schwarzman Scholars](#)
23. [Trò chuyện cùng CEO Nguồn Học Bổng](#)
24. [Lời kết](#)
25. [Kế hoạch sẵn học bổng của bạn](#)
26. [Tủ sách trải nghiệm du học](#)

Lời nói đầu

BẮT ĐẦU MỘT NGÀY làm việc bình thường, tôi kiểm tra email như thường lệ để xem có bạn nào cần hỗ trợ về học bổng du học hay không thì tôi nhận được email này:

“Em viết thư này để cảm ơn chị Hoài và mạng lưới Mentor¹ mà chị sáng lập đã giúp em xem và chỉnh sửa hồ sơ học bổng của mình. Nhờ đó, em đã nhận được học bổng của Erasmus Mundus năm nay. Em mong chị sẽ tiếp tục những đóng góp của mình hỗ trợ các bạn đi du học bằng học bổng. Nếu chị cần gì ở em, em sẽ sẵn lòng giúp đỡ.”

– Lan Nguyễn

¹ Người hỗ trợ săn học bổng.

Đây là cô học trò đầu tiên mà đội ngũ của tôi đã hỗ trợ săn học bổng thành công. Và trong hơn 3 năm qua, chúng tôi đều nhận được những email giống như vậy. Có bạn thì thành công với học bổng toàn phần của trường, có bạn thì đạt học bổng chính phủ, có bạn thì vừa chuyển trường thành công vừa được trường cấp học bổng, có bạn vừa nhận học bổng Tiến sĩ... Không thể kể hết những trường hợp săn học bổng Thạc sĩ, Tiến sĩ thành công mà đội ngũ của tôi trên khắp thế giới đã hỗ trợ.

Hơn 3 năm qua, tôi cùng đội ngũ của mình làm việc với rất nhiều bạn đã đạt học bổng, phân tích hàng ngàn hồ sơ từ thành công đến thất bại (có những bạn thất bại đến 4 năm liền), tìm hiểu từng quy trình xét duyệt học bổng của mỗi quốc gia (học bổng chính phủ), mỗi trường (học bổng trường), học bổng toàn phần...

Từ đó, tôi thấu hiểu được đặc điểm ứng viên và quy trình xét duyệt của mỗi loại học bổng. Với những kinh nghiệm đó, tôi cũng như đội ngũ của mình thật sự muốn viết một quyển sách để chia sẻ và truyền cảm hứng cho các bạn trẻ.

Sau rất nhiều lần lên ý tưởng để viết sách nhưng vẫn chưa ra ý tưởng nào hay, tôi chợt nhớ đến một chương trình của đài truyền hình Singapore – Channel News Asia (CNA) – kênh truyền hình yêu thích mà tôi vẫn xem hằng ngày. Mỗi sáng thứ tư hằng tuần, họ dành khoảng hơn mười phút phỏng vấn các nhân vật thành công. Đó có thể là giám đốc điều hành các công ty – tập đoàn, có thể là diễn viên điện ảnh nổi tiếng trên thế giới, có thể là nhân vật có ảnh hưởng trong một ngành nào đó...

Tôi nghĩ rằng đây là ý rất hay để triển khai viết một quyển sách chia sẻ kinh nghiệm từ những bạn đã đạt học bổng chính phủ cũng như học bổng toàn phần. Sẽ không ai biết rõ các loại học bổng này bằng chính họ. Họ cũng chính là đại sứ của học bổng đó và chắc chắn là nguồn cảm hứng để tạo động lực cho các bạn trẻ. Đây cũng chính là lý do mà tôi phỏng vấn gần hết các bạn đại diện cho mỗi loại học bổng chính phủ khác nhau từ châu Á sang châu Âu, từ châu Mỹ đến châu Úc.

Quyển sách này được chia làm hai phần với nội dung khác nhau rõ rệt nhưng lại bổ sung ý cho nhau vì phần hai sẽ là phần làm rõ cho những chỉ dẫn phần một.

Phần một của quyển sách là loạt bài chia sẻ kinh nghiệm cho từng hạng mục giấy tờ nộp sẵn học bổng nên được chuẩn bị như thế nào để hiệu quả và gây ấn tượng. Ngoài ra, bạn sẽ được đọc hai bài viết rất chi tiết để hỗ trợ bạn định hướng lựa chọn học bổng du học và cần có thái độ như thế nào đối với việc sẵn học bổng. Tất cả đều là những lời tâm huyết viết ra từ một người có nhiều kinh nghiệm giúp đỡ hơn 100 bạn sẵn học bổng thành công trong hơn 5 năm qua.

Phần hai là loạt bài phỏng vấn các bạn đã đạt các loại học bổng chính phủ, học bổng toàn phần khác nhau với rất nhiều lĩnh vực và ngành nghề. Đây cũng là phần rất đặc biệt của quyển sách này.

Có hai ý nghĩa mà tôi rất thích khi triển khai phần hai của quyển sách này theo hình thức phỏng vấn. Đầu tiên, các bạn đạt học bổng chính phủ, học bổng toàn phần nào sẽ nói về học bổng đó theo góc nhìn của họ, bạn đọc sẽ có góc nhìn đa chiều và hiểu hơn về các loại học bổng khác nhau. Thứ hai là vì sao tôi chọn chủ đề xuyên suốt là học bổng chính phủ, học bổng toàn phần? Vì đây là phương án học bổng được rất nhiều bạn trẻ Việt Nam ưu tiên lựa chọn do các bạn sẽ được tài trợ toàn bộ học phí, sinh hoạt phí và các phụ phí khác.

Tóm lại du học bằng học bổng chính phủ hay học bổng toàn phần, đội ngũ Nguồn Học Bổng thường gọi là giải pháp “Du học 0 đồng”.

Thêm nữa là trong quyển sách này sẽ có những câu hỏi thảo luận về cùng một vấn đề. Bạn đọc sẽ có góc nhìn đa chiều hơn thông qua những suy nghĩ khác nhau của các bạn từng đạt học bổng.

Một điểm đáng chú ý trong quyển sách này chính là bài phỏng vấn người quản lý và điều hành website nguồnhocbong.com. Đây là một dịp để bạn đọc được hiểu nhiều hơn về nguồnhocbong.com và về góc nhìn của một người quản lý nền tảng kết nối giữa các bạn muốn săn học bổng và người hướng dẫn săn học bổng. Thành quả chúng tôi đạt được là hơn hai triệu đô mỗi năm – giá trị tiền học bổng cho học trò của mình.

Cuối cùng, tôi xin trân trọng cảm ơn những người bạn đã cùng tôi xây dựng nội dung quyển sách này. Mỗi bạn là những miếng ghép đã làm nên tác phẩm rất đặc biệt này.

– TRẦN THỊ NGỌC HOÀI

Quản lý và Điều hành nguồnhocbong.com

Phần I ĐỊNH HƯỚNG SẴN HỌC BỒNG

Tổng quan về học bổng du học

– HOÀNG ĐỨC LONG, CHEVENING 2015

TRONG NHỮNG NĂM GẦN ĐÂY, học bổng hay hỗ trợ tài chính đã trở thành những từ khóa quen thuộc. Tuy nhiên, nhiều người vẫn nhầm lẫn giữa các thuật ngữ như học bổng, hỗ trợ tài chính, trợ cấp hay miễn giảm học phí. Hoặc, một số người không hiểu đặc tính và tiêu chí ưu tiên của các học bổng. Để tránh những sai lầm không đáng có trong việc tìm kiếm và chuẩn bị hồ sơ cho học bổng, các ứng viên cần thông tin chính xác về các dạng hỗ trợ tài chính cho học tập, các thuộc tính của học bổng và các loại học bổng. Mục đích của bài viết này là cung cấp những thông tin đó cho bạn đọc.

CÁC ĐỊNH NGHĨA VỀ HỖ TRỢ TÀI CHÍNH CHO HỌC TẬP

Hỗ trợ tài chính cho sinh viên (student financial aid):

Là dạng hỗ trợ tài chính để các cá nhân chi trả những chi phí thiết yếu cho việc học tập, bao gồm học phí, sinh hoạt phí và tài liệu học tập. Hỗ trợ tài chính cho sinh viên bao gồm tất cả các dạng như học bổng học phí, học bổng học phí và cả sinh hoạt phí, trợ cấp tiền, khoản vay học tập và việc làm thêm trong học kỳ.

Học bổng (scholarship):

Là hỗ trợ tài chính bằng tiền, hoặc bằng việc miễn giảm một phần hoặc toàn bộ học phí. Học bổng khác các dạng hỗ trợ tài chính khác ở điểm: Ban xét duyệt học bổng hầu như luôn xem xét các tiêu chí về khả năng học thuật, tài năng và phẩm chất cá nhân của ứng viên. Ban xét duyệt học bổng cũng có thể dựa trên các đặc điểm về phong nền lý lịch của ứng viên như nơi sinh sống và làm việc, giới tính, chủng tộc hoặc tôn giáo để trao học bổng.

Trợ cấp (grant):

Là hỗ trợ tài chính bằng tiền, thường được xét dựa trên nhu cầu và khả năng chi trả của gia đình ứng viên.

Miễn giảm học phí theo chính sách:

Là hỗ trợ tài chính theo hình thức miễn giảm một phần hoặc toàn phần học phí khi ứng viên thỏa mãn tất cả các điều kiện chính xác của chính sách học phí. Miễn giảm học phí theo chính sách khác học bổng hay trợ cấp ở chỗ tất cả các sinh viên thỏa mãn điều kiện cơ bản của chính sách đều sẽ nhận được khoản hỗ trợ. Ứng viên không cần phải ứng tuyển hay cạnh tranh với ứng viên khác để giành được khoản hỗ trợ tài chính này.

Việc làm thêm trong học kỳ (work study):

Là một hình thức hỗ trợ tài chính trong đó ứng viên được trao cho một công việc tại cơ sở giáo dục mà người đó đang theo học. Công việc này có thể liên quan đến ngành học của ứng viên và cho phép ứng viên có một khoản tiền lương hoặc trợ cấp nhất định để trang trải phần nào sinh hoạt phí và học phí.

Như vậy, đặc điểm quan trọng nhất để phân biệt học bổng với các dạng hỗ trợ tài chính khác bao gồm:

- Hình thức cấp: Hỗ trợ học phí hoặc hỗ trợ cả học phí lẫn sinh hoạt phí.
- Hình thức cạnh tranh: Các tiêu chí cạnh tranh phải bao gồm (nhưng không bị giới hạn trong) các tiêu chí về năng lực, phẩm chất ứng viên.

Những đặc tính cần quan tâm của học bổng

Nguồn học bổng

Nguồn học bổng là đơn vị, tổ chức hay chính phủ cấp học bổng. Nguồn học bổng chia làm các dạng sau:

- Học bổng chính phủ do các chính phủ hoặc tổ chức liên hiệp chính phủ cấp. Ví dụ: Học bổng Fulbright do chính phủ Mỹ cấp, học bổng Chevening do chính phủ Anh cấp, học bổng Erasmus Mundus do Ủy ban châu Âu cấp.
- Học bổng trường do các trường đại học cấp. Ví dụ: Học bổng Clarendon của Đại học Oxford.
- Học bổng quỹ do các tổ chức hoặc quỹ cấp. Ví dụ: Học bổng ADB do Ngân hàng Phát triển châu Á (ADB) cấp, học bổng OFID do Quỹ Phát triển Quốc tế của OPEC cấp.

Hiểu rõ loại nguồn cấp học bổng sẽ giúp ứng viên hiểu được mục tiêu quan trọng nhất của quỹ khi trao học bổng. Ví dụ: Các chính phủ thường hướng tới các mục tiêu phát triển xã hội – kinh tế và lợi ích dài hạn cho chính phủ đó, trong khi các trường đại học có thể quan tâm hơn tới các lợi ích về học thuật và mối quan hệ.

Tiêu chí cơ bản

Tiêu chí cơ bản (eligibility requirements) là các điều kiện tối thiểu mà ứng viên cần phải đạt được để được xét học bổng hoặc nhận học bổng. Các điều kiện này có thể bao gồm thời gian làm việc tối thiểu, khả năng sử dụng tiếng Anh trong môi trường học thuật, quốc tịch hoặc cam kết với đơn vị cấp học bổng. Tiêu chí cơ bản có thể có thể được chia thành hai dạng:

- Có cam kết: Là các học bổng yêu cầu ứng viên phải thực hiện một số cam kết sau khi kết thúc thời gian học. Cam kết phổ biến là quay trở lại Việt Nam làm việc ít nhất 2 năm sau khi hoàn thành chương trình học ở nước ngoài. Học bổng dạng này thường xuyên đi kèm với một tiêu chí cơ bản khác: Ứng viên có khoảng 2 năm kinh nghiệm (dao động tùy chương trình). Các học bổng này cũng

thường xét đến khả năng đóng góp của ứng viên cho Việt Nam để chọn người trao học bổng.

- Không cam kết: Là các học bổng không yêu cầu ứng viên phải thực hiện cam kết sau khi kết thúc thời gian học. Ứng viên hoàn toàn tự do trong việc lựa chọn điểm đến tiếp theo về địa lý cũng như trong sự nghiệp. Học bổng dạng này thường không yêu cầu ứng viên có kinh nghiệm làm việc. Các học bổng trường thường nằm trong dạng này và thường xét đến các yếu tố năng lực cá nhân, đặc biệt là năng lực học thuật.

Facts and tips #1: Các tiêu chí cơ bản luôn được ghi rất rõ trên trang mạng chính thức của chương trình học bổng. Hãy đọc thật kỹ và hiểu thật rõ các tiêu chí này.

Nhóm học bổng cạnh tranh

Nhóm cạnh tranh bao gồm ba loại:

- Cạnh tranh quốc tế: Là các học bổng mà ứng viên phải cạnh tranh với những người đến từ nhiều nước khác nhau. Ví dụ: Học bổng Cambridge Gates, học bổng Clarendon của Đại học Oxford. Nhìn chung, các học bổng cạnh tranh quốc tế thường đòi hỏi ứng viên phải có năng lực học thuật xuất sắc và tầm phát triển cao về tư duy và tâm lý.

- Cạnh tranh khu vực: Là các học bổng mà ứng viên chỉ phải cạnh tranh với những người trong cùng một quốc gia hoặc một khu vực nhỏ. Ví dụ: Các học bổng chính phủ như Fulbright hay New Zealand Asean đều có một số suất học bổng cố định cho Việt Nam. Hoặc học bổng SISS chia các nước trên thế giới thành nhiều khu vực (category) và các ứng viên đến từ cùng một khu vực sẽ cạnh tranh với nhau. Việt Nam nằm trong khu vực hai và ứng viên Việt Nam sẽ cạnh tranh với ứng viên đến từ sáu nước khác, cụ thể là Brazil, Colombia, Ai Cập, Ghana, Indonesia, Iran và Việt Nam.

- Cạnh tranh hỗn hợp: Là các học bổng có quy trình tuyển chọn gồm nhiều vòng hoặc nhiều phần, mỗi vòng hoặc mỗi phần sử dụng một

nhóm cạnh tranh khác nhau. Ví dụ: Học bổng Erasmus Mundus có hai vòng xét tuyển. Ở vòng một, các ứng viên đến từ khắp nơi trên thế giới được đánh giá theo bộ tiêu chuẩn riêng của chương trình và ban xét duyệt sẽ chọn ra những người có điểm cao nhất bất kể quốc tịch (tuy nhiên không nhiều hơn hai người từ cùng một quốc tịch). Những người này chắc chắn sẽ nhận học bổng. Ở vòng hai, ban xét duyệt sẽ chọn ra các ứng viên phù hợp nhất trong số ứng viên dự bị bằng cách sau. Họ chia thế giới thành 14 vùng và chỉ chọn ra tối đa từ mỗi vùng một ứng viên (có nghĩa là sẽ có vùng không có ứng viên nào được chọn) để bổ sung vào danh sách nhận học bổng. Điều này có nghĩa là ứng viên này chỉ cạnh tranh trong vùng.

Tiêu chí ưu tiên

Tiêu chí cố định (hay tiêu chí ưu tiên) là tiêu chí xét đến yếu tố phong nền (background), những đặc điểm khó hoặc không có khả năng thay đổi như nơi sinh sống, sắc tộc, ngành học. Tiêu chí ưu tiên gồm rất nhiều loại. Dưới đây là bốn loại chính:

- Ưu tiên khu vực: Một số học bổng có sự ưu tiên rõ rệt cho các vùng chưa phát triển hoặc các vùng không trực thuộc trung ương. Ví dụ: Hà Tĩnh, Thái Nguyên và Cần Thơ luôn được một số chương trình nhất định trao các suất học bổng du học toàn phần trong nhiều năm.
- Học bổng ưu tiên ngành học: Là các học bổng có sự ưu tiên rõ rệt cho các ứng viên theo học một số ngành hoặc nhóm ngành nhất định. Ví dụ: Học bổng New Zealand Asean dành sự ưu tiên đặc biệt (flagship priority) cho các ứng viên theo học các nhóm ngành Phát triển Nông nghiệp và Năng lượng Tái tạo¹.

¹ What you can study, [Tài liệu trực tuyến]. Truy cập tại: <https://www.mfat.govt.nz/en/aid-and-development/scholarships/what-can-i-study/>.

- Học bổng ưu tiên quốc tịch: Là các học bổng có xét đến yếu tố quốc tịch để chọn ứng viên, với mục tiêu đảm bảo sự đa dạng về

phong nền văn hóa và sắc tộc. Ví dụ: Một số trường đại học luôn muốn đảm bảo lứa sinh viên họ tuyển chọn trong 1 năm phản ánh đúng thành phần xã hội của cộng đồng để tạo ra một xã hội thu nhỏ trong cộng đồng. Hiểu một cách đơn giản, nếu người gốc Á chiếm 3% dân số cộng đồng thì trong 100 sinh viên mới tuyển phải có 3 sinh viên người gốc Á.

- Học bổng ưu tiên di sản thừa kế: Di sản thừa kế ở đây được hiểu là các tài sản dài hạn như mối quan hệ hay quyền lực. Những học bổng ưu tiên tài sản thừa kế (legacy preferences) là các học bổng ưu tiên ứng viên có khả năng giúp trường duy trì và mở rộng mối quan hệ lẫn quyền lực với các nhân vật và mạng lưới có tầm ảnh hưởng. Ví dụ: 10-30% sinh viên được nhập học vào các trường trong nhóm Ivy League² được tuyển chọn do ưu tiên di sản thừa kế. Tất nhiên không phải tất cả họ đều được nhận học bổng toàn phần từ trường, nhưng nhiều trường hợp được trao học bổng để mời gọi vào học, vì họ thừa kế những di sản tốt từ gia đình³.

² Nhóm 8 trường đại học tư thục nổi tiếng của Mỹ. (BTV)

³ J. C. Worland, Legacy Admit Rate at 30 Percent, 11/05/2011. [Tài liệu trực tuyến]. Truy cập tại: <http://www-w.thecrimson.com/article/2011/5/11/admissions-fitzsimmons-legacy-legacies/>. Lexington, The curse of nepotism, The Economist, 10/01/2004.

Facts and tips #2: Tiêu chí ưu tiên tồn tại ở rất nhiều học bổng. Vì vậy, không nhất thiết phải có hồ sơ xuất sắc về bài luận hay phẩm chất cá nhân mới giành được học bổng. Ngược lại, không phải hồ sơ thành công nào cũng có bài luận tốt hay phẩm chất cá nhân vượt trội. Hãy đánh giá các hồ sơ thành công một cách sáng suốt và phản biện.

Tiêu chí cạnh tranh liên tục

Tiêu chí cạnh tranh liên tục là các tiêu chí về phẩm chất cá nhân như khả năng học tập và nghiên cứu, khả năng hoạt động chuyên nghiệp, tầm phát triển về tư duy và tâm lý. Tác giả gọi đây là “tiêu

chí liên tục” vì chúng là các yếu tố mà ứng viên hoàn toàn có thể trau dồi và thay đổi liên tục suốt đời.

Tiêu chí cạnh tranh liên tục cũng bao gồm rất nhiều loại, nhưng cũng có thể được chia thành hai nhóm chính:

- Tài năng (merit-based): Tiêu chí tài năng thường bao gồm khả năng và thành tích học tập, nghiên cứu học thuật, hoạt động nghệ thuật, hoạt động thể thao, hoạt động xã hội. Ví dụ: Erasmus Mundus hay Cambridge Gates là các học bổng tài năng điển hình. Các chương trình này đặc biệt coi trọng khả năng và thành tích nghiên cứu học thuật của ứng viên. Với các chương trình học bổng tài năng cho bậc Thạc sĩ và Tiến sĩ, khả năng học thuật của ứng viên càng được coi trọng và đó thường xuyên là tiêu chí quan trọng nhất.
- Tiềm năng phát triển: Tiêu chí tiềm năng phát triển thường bao gồm các phẩm chất cá nhân và kỹ năng mềm phản ánh khả năng đóng góp cho sự phát triển của quốc gia như khả năng lãnh đạo, khả năng xây dựng, duy trì và mở rộng mối quan hệ, khả năng giải quyết vấn đề và ra quyết định. Ví dụ: Chevening và New Zealand Asean là các học bổng tiềm năng phát triển điển hình.

GIẢI MÃ ĐẶC TÍNH HỌC BỔNG

Như vậy, khi tìm hiểu về học bổng, ít nhất ứng viên cần phân loại được học bổng đó theo từng dạng đặc tính nói trên. Để tìm được thông tin cần thiết, cách chính xác duy nhất là hỏi tất cả những người đã được học bổng đó trong những năm gần đây. Ngoài ra, một số học bổng cũng cung cấp thông tin thống kê về ứng viên, tuy rất hạn chế. Tiếp đó là phần giải mã học bổng.

Các học bổng luôn bao gồm nhiều dạng đặc điểm khác nhau. Nhận biết và phân biệt rõ ràng các đặc điểm này giúp cho ứng viên dễ dàng tìm được những học bổng phù hợp với mình, tránh lãng phí thời gian vào các chương trình không phù hợp hoặc không đủ điều kiện. Thậm chí, các thông tin này còn giúp ứng viên đánh giá được

khả năng giành học bổng nếu đi kèm với thông tin về các ứng viên
cạnh tranh khác hoặc thông tin về các ứng viên đã thành công.
Tổng quan về học bổng chính là hệ thống những thông tin như vậy.

Thái độ săn học bổng

– HOÀNG ĐỨC LONG, CHEVENING 2015

Ở VIỆT NAM, tính đến năm 2016, có 360 người từng được học bổng toàn phần Chevening của chính phủ Anh. 180 người trong số đó đến từ Hà Nội. Không ít người sẽ nghĩ liệu có sự thiên vị nào đó.

Một nguồn đáng tin cậy đưa ra lời giải thích khá ngắn gọn: “Có lẽ ứng viên từ Hà Nội chuẩn bị tốt hơn.”

Chữ “chuẩn bị” được dùng ở đây cực kỳ chính xác. Sau khi đọc hàng trăm bộ hồ sơ cho các học bổng khác nhau, tôi phải nói thật, đa số các ứng viên từ lúc chưa nộp đến lúc đã nộp đều có thái độ... rất hời hợt. Bài viết này dành cho những người sẵn sàng thay đổi hoàn toàn thái độ đối với việc học, làm và dĩ nhiên, săn học bổng.

THÁI ĐỘ VỚI THÔNG TIN VỀ HỌC BỔNG, TRƯỜNG VÀ KHÓA HỌC

Nếu không có người chỉ dẫn, hầu hết các ứng viên sẽ điều tra thông tin về học bổng và khóa học một cách hời hợt. Thông tin về trường và khóa học chỉ dừng lại ở thứ hạng, danh tiếng và bề dày lịch sử của trường và của khoa. Đặc biệt, ứng viên thường xuyên đọc không kỹ và hiểu không rõ các tiêu chí của học bổng.

Chẳng hạn như nhiều ứng viên trước đây cho rằng học bổng Chevening ưu tiên ứng viên làm cho cơ quan nhà nước, trong khi thực tế nhóm ứng viên này chỉ chiếm 20-30% tổng số học giả Chevening của 3 năm gần đây.

Facts & tips #3: Không chọn những thông tin từ nguồn phổ biến để đưa vào bài luận xin học bổng, ví dụ như thứ hạng chung, thứ hạng về ngành của trường. Bởi vì ai cũng có thể truy cập các thông tin

đó, những bài luận chỉ chứa các thông tin như vậy sẽ không có gì khác biệt. Điều đó cũng chứng minh rằng tư duy và mức độ tâm huyết của ứng viên không có gì khác biệt so với các ứng viên bình thường.

Một bài luận xin học bổng chỉ chứa các thông tin như vậy là một bài luận tồi, bất kể tác giả bài luận đó có xin được học bổng hay không.

Để có thể tìm được các thông tin thật sự có giá trị, một số câu hỏi ứng viên cần trả lời là:

- Học bổng đó hằng năm dự định trao cho bao nhiêu người và thực tế có trao được đủ số đó không?
- Học bổng được trao cho bao nhiêu ứng viên đến từ Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh? Bao nhiêu ứng viên đến từ các vùng chưa phát triển bằng?
- Học bổng đó đã từng được trao cho các ngành nào? Tỷ lệ học bổng phân cho mỗi ngành là bao nhiêu?
- Ai dạy ở khóa học đó? Hướng nghiên cứu của giáo viên đó là gì và phù hợp với mình ra sao?
- Có các tiết học nào? Chủ đề học nào phù hợp với mục tiêu tương lai của mình?
- Bao nhiêu % thực hành? Bao nhiêu % lý thuyết và thảo luận? Cách học có phù hợp với mình không?
- Cựu sinh viên (người Việt) học xong khóa học đó giờ đang làm công việc gì? Họ thấy khóa học có ích thế nào?

Khi thông tin ngày càng dễ truy cập, ứng viên lại càng phải đánh giá những thông tin đó dựa trên sự phù hợp với mục tiêu học và công việc tương lai. Hiển nhiên, mục tiêu của ai càng độc đáo và rõ ràng, người đó càng dễ được học bổng.

THÁI ĐỘ VỚI VIỆC HỌC VÀ CÔNG VIỆC TƯƠNG LAI

Do nhiều ứng viên chưa từng học tập thật sự nên họ có thái độ và quan điểm không đúng đắn về việc học.

Một biểu hiện phổ biến của vấn đề này là ý tưởng: “Trở thành giảng viên chia sẻ kiến thức mới đã tiếp thu từ nước ngoài”. Không ít bạn coi mục tiêu lớn nhất của việc đi học là làm đầy thêm bộ nhớ bằng các kiến thức có tính ứng dụng. Tuy nhiên, đây chỉ là hoạt động tư duy ở ba bậc thấp gồm: Ghi nhớ, hiểu và vận dụng.

Mục tiêu của một nền giáo dục chất lượng cao không phải là người học có kiến thức nào, mà là họ làm ra kiến thức như thế nào. Khi học càng cao, từ thạc sĩ rồi sau đó là tiến sĩ và sau tiến sĩ, người học càng có khả năng tư duy phản biện và nghiên cứu độc lập cao hơn. Họ càng lúc càng giỏi trong ba bậc tư duy: Phân tích, đánh giá và sáng tạo ra kiến thức trên cơ sở khoa học thực chứng. Sự nâng cao về khả năng tư duy và nghiên cứu độc lập này cũng là ưu điểm độc nhất mà chỉ có các khóa học tập trung mới có thể mang lại.

Điều đó có nghĩa là nếu không sẵn sàng bước vào con đường sáng tạo kiến thức bằng các công cụ tư duy khoa học, thì các ứng viên sẽ dễ dàng lãng phí thời gian mà không tận dụng được tài nguyên từ khóa học.

Nghề nghiệp mà ứng viên chọn không quan trọng bằng công việc mà họ sẽ làm. Vì thế, các ứng viên nên xác định rõ các kỹ năng dài hạn mà khóa học giúp ứng viên phát triển, đặc biệt là các kỹ năng về tư duy. Sau đó, các ứng viên cần chứng minh được công việc tương lai đòi hỏi sự vận dụng tất yếu của các kỹ năng dài hạn như tư duy bậc cao và nghiên cứu độc lập. Có như vậy, các ứng viên đó mới xứng đáng được trao học bổng đi học.

THÁI ĐỘ ĐỐI VỚI KỸ NĂNG TƯ DUY VÀ NGÔN NGỮ

Ưu điểm của các ứng viên là luôn nghĩ rằng mình tư duy còn non nớt, diễn đạt bằng tiếng Anh còn chưa ổn (việc nhận thức được nhược điểm của mình lại là ưu điểm đấy các bạn). Nhược điểm là

nóng vội: Ứng viên hiếm khi chờ được đến khi mình hoàn thiện được kỹ năng mà cứ phải mau chóng làm hồ sơ.

Điều này dẫn đến sự quanh co và không rõ ràng trong việc hiểu lẫn diễn đạt như ở dưới đây.

Ví dụ: Yêu cầu là “Hãy giải thích vì sao bạn chọn ba khóa học này và mức độ liên quan đến kinh nghiệm hàn lâm hoặc kinh nghiệm làm việc và kế hoạch của bạn trong tương lai như thế nào” (Outline why you have selected your chosen three university courses, and explain how this relates to your previous academic or professional experience and your plans for the future).

Rất thường xuyên, người viết kể lể một loạt tình hình Việt Nam đang ra sao, mất tầm 200 từ. Sau đó các ứng viên kể lể cái ngành mình học một cách chung chung, mất thêm 200 từ, mà bài luận giới hạn 500 từ, đến cuối bài viết vẫn không nêu được tên khóa học với tên trường.

Trong khi đó, ý cần được nêu là: Tại sao phải là trường đó mà không phải trường khác? Tại sao phải là khóa học đó mà không phải khóa học khác? Nó liên quan thế nào đến cái mình đã biết và cái mình sẽ làm?

Chẳng hạn một trường hợp thường xuyên gặp trong vòng hồ sơ của học bổng Australia Awards là khi ứng viên được hỏi: “Bạn đã chọn chương trình học như thế nào?” (How did you choose the proposed program?), thì ứng viên lại trả lời: “Lý do mà tôi chọn chương trình này là...” (The reasons that I chose this program are...). Đây không hẳn là vấn đề đọc hiểu, mà là ứng viên tư duy chưa tốt nên bị phân thiên kiến trong đầu đánh lừa.

May mắn thay, ứng viên có thể giải quyết được vấn đề này bằng cách học viết hàn lâm bằng tiếng Anh. Hiện tại, tại Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh đã có các lớp học như vậy và chất lượng khá tốt. Tác giả bài viết cũng đã dành 3 tháng học tập trung và 2 năm rèn

luyện thường xuyên để có thể chắc chắn thích nghi được với các bài luận và luận văn ở nước Anh.

Facts & tips #4: Một bài luận (essay) ở các chương trình cao học có chất lượng tốt thường có độ dài 3.000 – 5.000 từ và giải quyết vấn đề rất hẹp, rất sâu, đòi hỏi kỹ năng tiếp thu, tổng hợp, đánh giá, biện chứng và rút ra kết luận mới.

Ngôn ngữ trong các bài luận phải luôn ngắn gọn, chính xác, đơn giản và từ ngữ thông dụng hết mức có thể.

Thứ hai, kỹ năng diễn đạt bằng tiếng Anh của các ứng viên rất kém. Một hiểu lầm khá tai hại ở Việt Nam là dùng điểm IELTS để tự đánh giá trình độ sử dụng tiếng Anh. Có nhiều lý do khiến cho bài thi IELTS không phản ánh đúng trình độ thí sinh Việt Nam, mà một trong số đó là tình trạng luyện thi và học thuộc theo bộ đề. Việc này khiến cho người học không thật sự sử dụng tiếng Anh trong môi trường thật sự đòi hỏi khả năng diễn đạt khoa học và hàn lâm, nên không hiểu và hiển nhiên không biết cách áp dụng.

Theo kinh nghiệm của tác giả, để có thể học tập cũng như săn học bổng mà không gặp vấn đề đáng kể, ứng viên ít nhất phải đạt được trình độ C1 theo khung CEFR⁴. Để biết được mình đã đạt trình độ này chưa, ứng viên không nên dùng điểm số để đánh giá. Thay vào đó, ứng viên cần tìm hiểu các mức kỹ năng mà bậc C1 cần đạt được và tự đánh giá xem bản thân đã đạt được như vậy chưa.

⁴ Khung tham chiếu trình độ ngôn ngữ chung của châu Âu. (BTV)

Facts & tips #5: Tham khảo các bài luận đã giành được học bổng là một cách tốt để nâng cao khả năng viết luận xin học bổng. Tuy nhiên, hãy chọn nguồn thật sự chất lượng. Đối với học bổng cạnh tranh quốc tế, hãy tham khảo bộ các bài luận vào Ivy League. Đối với học bổng trong nước, hãy cố gắng tìm kiếm các bài luận của những ứng viên không có được ưu tiên đồng thời nộp hồ sơ vào năm có độ cạnh tranh cao, ví dụ như hồ sơ của ứng viên ở Hà Nội

hoặc Hồ Chí Minh, làm việc cho công ty tư nhân, không học ngành ưu tiên và nộp hồ sơ vào năm mà số học bổng được trao không thấp hơn số suất dự kiến.

Việc học viết hàn lâm đã nói ở trên cũng là một trong những cách phù hợp nhất để nâng cao trình độ tiếng Anh. Ngoài ra, ứng viên hoàn toàn có thể tự học các kỹ năng đọc, nghe và nói thông qua các trang web như breakingnewsenglish.com hay esl-lab.com.

Hãy dành thời gian học cho được tất cả những thứ trên rồi hãy nộp hồ sơ xin học bổng toàn phần. Chúng ta không thể sẵn học bổng bằng cách mong chờ các ứng viên khác không bằng mình.

THÁI ĐỘ VỚI VIỆC LÊN KẾ HOẠCH

Thái độ thiếu nghiêm túc với kiến thức, học tập và kỹ năng dẫn đến việc các ứng viên không nghiêm túc với kế hoạch cá nhân. Đa số các ứng viên dành dưới một tháng để chuẩn bị tất ý tưởng và viết hồ sơ. Khoảng thời gian đó là QUÁ NGẮN để có thể viết được các bài luận tốt.

Để khắc phục vấn đề này, các ứng viên nên sử dụng phương pháp nghịch suy (backward mapping): Đặt ra mục tiêu cuối cùng trước, sau đó mới lập ra các mốc thời gian và công việc cần làm để đạt được nó. Phương pháp này áp dụng vào việc sẵn học bổng như sau: Mục tiêu cuối cùng là đạt học bổng. Trước khi học bổng mở khoảng 6 tháng, bạn đã phải dần dần lên ý tưởng. Lúc đó khả năng tư duy viết, viết luận và trả lời phỏng vấn bằng tiếng Anh của bạn đã phải rất chắc chắn, viết đến đâu phải logic đến đó.

Muốn có ý tưởng và khả năng viết thư xin học bổng, bạn phải có kiến thức về nghề nghiệp sẽ làm. Tính ngược lại, trước lúc bắt đầu lên ý tưởng khoảng 2 năm, bạn đã phải đi làm ở một nghề nghiệp cố định và gắn bó với nó trong ít nhất 2 năm, như vậy mới có tạm đủ thông tin để tìm ý tưởng mà viết (trong đó có thông tin về công việc sẽ làm sau khi du học). Bắt đầu học viết luận từ khoảng thời gian này cũng là vừa.

Tính ngược lại xa hơn nữa, trước lúc bắt đầu học viết luận 3-5 năm, bạn phải bắt đầu học tiếng Anh nghiêm túc và kiên trì gắn bó với nó trong suốt thời gian đó, như vậy mới đảm bảo khả năng giao tiếp bằng cả văn bản lẫn lời nói bằng tiếng Anh.

Tóm lại mất khoảng 5-7 năm để thật sự “cứng cáp” cho việc xin học bổng. Còn nếu không chuẩn bị kịp, đơn giản hãy dừng việc xin học bổng lại và bắt đầu kế hoạch cho thật chắc chắn.

Đừng tự tạo cho mình sức ép kiểu “Em chán lắm rồi, em muốn phải được đi du học ngay”. “Mọi điều tốt đẹp sẽ đến với ai biết chờ đợi” (Good things come to those who wait). Cá nhân tôi rất tự tin khi đến với học bổng Chevening. Đó là sự tự tin có căn cứ vì tôi đã chờ đợi cơ hội, rèn giũa kỹ năng viết lách và tiếng Anh trong nhiều năm để đến khi tung ra hồ sơ ra là chắc chắn các ứng viên cùng ngành khó cạnh tranh được trong thời điểm đó.

NHỮNG NGƯỜI CÓ THÁI ĐỘ NGHIÊM TÚC LÀM GÌ?

Trước khi đợt nhận hồ sơ bắt đầu, bạn đã phải chuẩn bị trước các kỹ năng và kiến thức cần thiết như tôi đã nêu trên.

Tìm một người hướng dẫn giúp mình nhận xét, chỉnh sửa ý tưởng và viết lại mỗi tuần.

Tốt nhất hãy chọn hai người: Một người giỏi trong ngành và một người thật sự giỏi về tư duy phản biện lẫn viết thuyết phục.

Facts & tips #6: Không nên chọn một người hướng dẫn bài luận chỉ vì người đó giành được nhiều học bổng, bởi vì chưa chắc người đó giành được học bổng vì viết luận và phỏng vấn tốt. Có rất nhiều yếu tố ảnh hưởng tới độ cạnh tranh của một bộ hồ sơ và bài luận chỉ chiếm một phần không quá lớn trong đó. Có những ứng viên được hưởng nhiều ưu tiên và không cần phải viết luận tốt vẫn được học bổng.

Không bao giờ cho rằng hồ sơ của mình đã đủ tốt. Hãy sửa đến sát ngày cuối cùng. Ngoài ra, bạn phải làm phỏng vấn thử (mock-

interview) với người có kinh nghiệm phỏng vấn và trả lời phỏng vấn.

Sau khi hết đợt học bổng, dù được học bổng hay không, bạn cũng phải phân tích cho khách quan và kỹ càng tại sao mình được hoặc không được học bổng. Để sau đó rút ra đúng thứ mình và người khác cần. Chuẩn bị chắc chắn được bước nào, ứng viên càng ít phải lệ thuộc vào may mắn bước đó.

Bí quyết

*Hãy nhớ rằng bạn đang xin một khoản đầu tư rủi ro trị giá 1-2 tỷ.
Không nghiêm túc thì người nghiêm túc hơn sẽ đoạt lấy.*

Những điều bạn cần biết về ứng tuyển học bổng

– HOÀNG ĐỨC LONG, CHEVENING 2015

GIÁ TRỊ CỦA CV TRONG BỘ HỒ SƠ ỨNG TUYỂN HỌC BỔNG

Cũng như các thành phần khác của hồ sơ ứng tuyển, giá trị của CV phụ thuộc rất nhiều vào các tiêu chí lựa chọn của học bổng. Đối với việc ứng tuyển học bổng chính phủ, CV có ba giá trị quan trọng:

- + Khẳng định ứng viên đạt đủ các điều kiện cơ bản và bắt buộc để ứng tuyển học bổng.
- + Cung cấp thông tin định tính để ban xét duyệt phân loại hồ sơ (hay còn gọi là công việc “profiling”) thành các nhóm theo các tiêu chí như ngành học, nơi làm việc, khối ngành và cơ quan làm việc.
- + Cung cấp thông tin định lượng hoặc thông tin so sánh để ban xét duyệt so sánh các ứng viên.

CV không phải lúc nào cũng có đủ ba giá trị này. Ngoài ra, mỗi học bổng sẽ có một bộ tiêu chí ưu tiên, quyết định trọng số của các giá trị trên. Ví dụ: Một học bổng đòi hỏi ứng viên phải viết nhiều bài luận hoặc đánh giá cao bài luận sẽ chỉ xem CV như cơ sở để phân loại hồ sơ thành nhóm hoặc đảm bảo ứng viên đủ điều kiện tối thiểu, chứ không xem đó là cơ sở quá quan trọng để so sánh ứng viên này với ứng viên khác. Điều này phụ thuộc vào tiêu chí xét duyệt của học bổng.

Đối với các học bổng dạng tài năng, học bổng tìm kiếm ứng viên có khả năng học thuật tốt (merit-based), CV rất quan trọng bởi nó là công cụ để ứng viên thể hiện rõ ràng, tổng quát và súc tích khả

năng học thuật của họ. CV khi đó là một trong những tài liệu quan trọng nhất, đôi khi còn quan trọng hơn bài luận, trong việc giúp ban xét duyệt so sánh các ứng viên. Trên CV cho học bổng tài năng hay học bổng học thuật, kinh nghiệm nghiên cứu và học tập là quan trọng nhất và có thể được thể hiện ở ba mục: Bài báo khoa học, kinh nghiệm làm việc và quá trình học tập (publications, work experiences và education).

Đối với học bổng dành trọng số lớn cho các tiêu chí ưu tiên dựa trên yếu tố phong nền (background) mà ứng viên không thể hoặc ít có khả năng thay đổi như vị trí địa lý của nơi làm việc, cơ quan hay ngành công tác, giá trị của CV nằm ở công việc “profiling”. Ở các học bổng như vậy, CV có giá trị giúp ban xét duyệt phân loại hồ sơ dễ dàng hơn và đôi khi hồ sơ phải đạt được các điều kiện ưu tiên nhất định mới có thể được xét duyệt ở vòng tiếp theo, bất kể bài luận xin học bổng có chất lượng ra sao. Các hồ sơ sau khi được lọc sẽ được phân loại vào các nhóm khác nhau và sự cạnh tranh thực sự giữa các hồ sơ có thể chỉ diễn ra trong các nhóm phân loại này. Vì vậy, việc viết CV cần được thực hiện song song với việc tìm hiểu kỹ càng các tiêu chí ưu tiên và phân loại nhóm của học bổng, để hồ sơ ứng tuyển của bạn thể hiện rõ ràng nhất các yếu tố mà ban xét duyệt đang tìm kiếm để phân loại.

Đối với các học bổng phát triển thật sự tìm kiếm các ứng viên có tố chất riêng như khả năng lãnh đạo, tầm ảnh hưởng lên cộng đồng, khả năng làm đại sứ văn hóa, giá trị của CV sẽ hầu như nằm ở việc khẳng định ứng viên đạt các điều kiện cơ bản để ứng tuyển học bổng. Có thể nói, CV không quá quan trọng trong trường hợp này.

Tuy nhiên, ứng viên cần lưu ý rằng không một học bổng chính phủ nào đơn thuần nằm trong chỉ một trường hợp trên. Một nhóm ứng viên được trao học bổng sẽ bao gồm nhiều hồ sơ và yếu tố khiến họ được trao học bổng không phải lúc nào cũng giống nhau. Ví dụ: Học bổng Erasmus Mundus là học bổng tài năng (merit-based), coi trọng các ứng viên có khả năng học thuật tốt và ưu tiên những đối tượng này. Đa phần các ứng viên đến từ khắp nơi trên thế giới được trao học bổng này trong 1 năm là những người có hồ sơ học thuật tốt

nhất trong số những hồ sơ ứng tuyển. Tuy nhiên, điều đó không có nghĩa là không tồn tại một lượng nhỏ các ứng viên thành công nhưng có thành tích học thuật khiêm tốn, bởi vì Erasmus Mundus có cả các cơ hội xét tuyển theo tiêu chí về vị trí địa lý (geographical windows). Erasmus Mundus luôn dành một số lượng học bổng nhất định cho mỗi vùng địa lý để đảm bảo sự đa dạng và trao đổi văn hóa. Có nghĩa là, một số hồ sơ có thể thua kém hẳn các hồ sơ khác về năng lực học thuật, nhưng vẫn được trao học bổng vì là đại diện của một vùng nào đó. Điều tương tự cũng xảy ra ở các học bổng chính phủ khác cho ứng viên Việt Nam. Vì vậy, việc chuẩn bị CV cần được thực hiện song song với việc đánh giá tổng quát các tiêu chí của học bổng, bạn cần hiểu rõ cơ hội của bản thân khi ứng tuyển, tránh các ngộ nhận tai hại trước và sau khi biết kết quả hồ sơ, bất kể có được học bổng hay không.

VIỆC NÊN LÀM KHI VIẾT CV CHO HỌC BỔNG CHÍNH PHỦ

- Thường xuyên cập nhật và chỉnh sửa CV cho phù hợp với từng khóa học và học bổng cần ứng tuyển. Đây là nguyên tắc cơ bản trong tất cả các trường hợp cần nộp CV, bởi vì mỗi CV chỉ có thể phù hợp với một chương trình.
- Sắp xếp mục theo nguyên tắc: Những gì bạn xét duyệt muốn biết hơn phải được đặt ở trước. Ví dụ: Bạn xét duyệt một học bổng học thuật sẽ muốn biết về các công bố khoa học của ứng viên hơn thông tin về trường mà ứng viên đã học, hoặc sẽ muốn biết về trường và thành tích học của ứng viên hơn các hoạt động cộng đồng mà ứng viên đã tham gia.
- Sử dụng các mẫu càng thông dụng với người xét duyệt càng tốt.

Ví dụ: Nhiều chương trình thuộc học bổng Erasmus Mundus trước đây (và cho đến nay vẫn có một số chương trình) khuyến khích ứng viên sử dụng mẫu CV Europass. Nếu ứng viên sử dụng mẫu CV mà người xét duyệt đã quen đọc, người xét duyệt sẽ dễ dàng tìm đến các thông tin mà họ muốn tìm trong CV.

- Viết súc tích: Mỗi mục không dài quá hai dòng.

VIỆC KHÔNG CẦN HOẶC KHÔNG NÊN LÀM KHI VIẾT CV CHO HỌC BỔNG CHÍNH PHỦ

- Trình bày quá chi tiết các phần không quan trọng. Ví dụ: Ứng viên không cần thiết nêu tất cả các hoạt động tình nguyện mà mình đã tham gia, vì kỹ năng và kiến thức thật sự bài bản (mà ứng viên muốn thể hiện) vẫn phải đến từ các công việc chuyên nghiệp hoặc học tập.
- Thiết kế CV độc đáo về mặt thị giác như minh họa trình độ kỹ năng bằng màu và biểu tượng. Đối với học bổng chính phủ, nhất là các học bổng học thuật, CV không cần phải có sự đột phá về thiết kế thị giác. Lý do là những gì ban xét duyệt muốn biết đã có thể và nhiều khi chỉ có thể, được thể hiện rõ bằng ngôn từ. Nếu muốn thể hiện sự độc đáo về thiết kế thị giác, hãy đảm bảo rằng ban xét duyệt dễ tìm và đọc các phần chữ trong CV.
- Viết CV dài quá hai trang.
- Nguyên tắc “số 3”: Không viết quá 3 mục khi liệt kê chi tiết. Chẳng hạn bạn chỉ cần liệt kê súc tích 3 công việc chính trong mỗi vị trí công việc đã từng đảm nhiệm, hoặc chỉ liệt kê 3 giải thưởng thể hiện rõ nhất khả năng học thuật trong mục “giải thưởng” nếu ứng tuyển học bổng tài năng (merit-based).

Bí quyết

Việc viết CV đồng nghĩa với việc hiểu rõ các điểm mạnh, điểm yếu, hồ sơ của bản thân và cơ hội giành học bổng của bản thân nằm ở đâu. Vì vậy, viết CV thực chất chỉ là công đoạn cuối cùng, một công đoạn ngắn hạn trong cả quá trình phát triển và thấu hiểu bản thân cùng bộ hồ sơ dài hạn. Xét cho cùng “có bột mới gột nên hồ”.

Thư giới thiệu cho học bổng và những điều cần lưu ý

- HOÀNG ĐỨC LONG, CHEVENING 2015

PHÂN LOẠI THƯ GIỚI THIỆU

Về lý thuyết, trong bộ hồ sơ ứng tuyển học bổng, thư giới thiệu là văn bản duy nhất thể hiện nhận xét khách quan của người khác về ứng viên. Vì thế thư giới thiệu thường và nên thể hiện những góc nhìn mới về ứng viên không giống CV hay bài luận xin học bổng.

Đối với các học bổng tài năng, thư giới thiệu sẽ góp phần lớn vào sự thành công của hồ sơ nếu như người viết thư giới thiệu có tên tuổi đáng kể trong giới hàn lâm. Bởi vì, người càng có địa vị cao càng thận trọng và cố gắng khách quan trong việc giới thiệu hay nhận xét người khác. Điều này có nghĩa là lời giới thiệu của những người như vậy càng có độ tin cậy cao.

Thư giới thiệu cho học bổng gồm ba loại: Thư giới thiệu học thuật (academic reference), thư giới thiệu chuyên nghiệp (professional reference) và các thư giới thiệu khác.

Một thư giới thiệu học thuật (academic reference hoặc academic letter of recommendation) phải do giáo viên, người hướng dẫn nghiên cứu, hoặc người giám sát nghiên cứu viết. Nội dung của thư này bao gồm các đánh giá về khả năng tư duy phân tích và phản biện, khả năng học tập và nghiên cứu độc lập, cùng các phẩm chất cá nhân khác của ứng viên mà chúng có ích cho việc học tập và nghiên cứu. Một số ít học bổng dành cho Việt Nam chấp nhận thư giới thiệu học thuật do người quản lý công việc viết, nhưng đây chỉ là các trường hợp rất đặc biệt và thật sự nhân nhượng đối với riêng ứng viên Việt Nam mà thôi.

Khác với thư giới thiệu học thuật, thư giới thiệu chuyên nghiệp (professional reference/ professional letter of recommendation) do người giám sát, quản lý công việc hoặc đồng nghiệp viết. Thư giới thiệu chuyên nghiệp có thể bao gồm bất cứ nội dung nào liên quan đến phẩm chất của ứng viên, ngoại trừ khả năng học thuật (do khả năng học thuật cần những điều kiện hết sức nghiêm ngặt để đánh giá).

Ngoài hai loại thư giới thiệu trên, một số thư giới thiệu thuộc nhóm “khác”. Thư giới thiệu này có thể do một cộng sự trong một dự án ngắn hạn, hoặc bất cứ người nào có đủ điều kiện và cơ hội để đánh giá một số phẩm chất của ứng viên. Tuy nhiên, hiếm ứng viên có được thư giới thiệu như thế này. Vì thế, bài viết này sẽ chỉ tập trung vào thư giới thiệu học thuật và thư giới thiệu chuyên nghiệp.

Những điều cần chú ý:

- Chọn người có địa vị: Với thư giới thiệu học thuật, bạn nên chọn người giới thiệu có địa vị nhất định trong giới học thuật, có nghĩa là người này có các công trình nghiên cứu đã được công bố trên các tạp chí quốc tế được công nhận (thường là các tạp chí trong danh sách ISI hoặc SCOPUS). Địa vị trong giới học thuật khác với địa vị về quản lý hành chính. Một hiệu trưởng không có bài báo khoa học nào sẽ không có uy tín học thuật bằng một giảng viên có nhiều bài báo khoa học đã được công bố.
- Chọn người biết về mình: Nếu không thể chọn người có địa vị trong giới học thuật, bạn hãy cố gắng chọn người giới thiệu đã từng làm việc và tiếp xúc với mình.
- “Nói có sách, mách có chứng”: Trong điều kiện được xem thư giới thiệu và góp ý nội dung, hãy đảm bảo mỗi nhận xét của người giới thiệu cần được đi kèm với bằng chứng cho nhận xét đó.
- Tạo ra mảnh ghép phù hợp: Cũng trong điều kiện được góp ý cho nội dung thư giới thiệu, hãy cố gắng đảm bảo thư thực hiện được hai việc: Khẳng định một phẩm chất cá nhân quan trọng nhất đã

được thể hiện trong các tài liệu khác của bộ hồ sơ và bổ sung các đánh giá phẩm chất khác về con người ứng viên.

- Súc tích: Thư giới thiệu thường không dài quá một trang, trừ các thư được viết theo mẫu quy định của trường hoặc của học bổng.

- Cụ thể và độc bản: Học bổng nào, thư giới thiệu đó. Các học bổng khác nhau có tiêu chí khác nhau. Thư giới thiệu cần chứng minh ứng viên đạt được các tiêu chí này. Do đó, lý tưởng nhất là hãy đảm bảo người viết thư giới thiệu biết rõ các tiêu chí đó và viết thư cho phù hợp với học bổng đó. Bạn ứng tuyển ba học bổng khác nhau thì bạn cũng cần ba thư giới thiệu có nội dung khác nhau từ cùng một người giới thiệu. Tất nhiên, trên thực tế người viết có thể chưa hỗ trợ được bạn đến như vậy vì nhiều lý do. Trong trường hợp này, bạn vẫn có thể dùng chung thư giới thiệu cho các học bổng bạn sẽ nộp. Miễn là thư giới thiệu đó giúp ban xét duyệt học bổng nhìn rõ chân dung và khả năng của bạn là được.

- Đảm bảo quy cách: Các học bổng có nhiều cách lấy thư giới thiệu, ví dụ thư tay có đóng dấu, thư giới thiệu theo mẫu có sẵn và có đóng dấu, hoặc thư giới thiệu gửi qua email công vụ. Để đảm bảo được các quy cách này, bạn hãy luôn đảm bảo mình có mối quan hệ rất tốt với tất cả mọi người, cả kiến thức cơ bản về máy tính và mạng nữa.

Tuy thư giới thiệu chỉ là một trong nhiều thành phần của hồ sơ ứng tuyển học bổng, nhưng nó là mảnh ghép có đặc trưng riêng, thể hiện các đánh giá khách quan về ứng viên. Một mảnh ghép phù hợp cần được người có uy tín, có khả năng đánh giá chính xác về ứng viên viết. Mảnh ghép ấy cũng cần phải cụ thể, súc tích và biện chứng. Đạt được những điều kiện như vậy, thư giới thiệu mới có thể thực sự tạo ra sức mạnh riêng cho hồ sơ.

Bài luận xin học bổng Nên và không nên

18

– HOÀNG ĐỨC LONG, CHEVENING 2015

CV LÀ GIẤY TỜ liệt kê tất cả những việc ứng viên đã làm, đã thể hiện và có chứng nhận. Thư giới thiệu là bằng chứng về nhận xét của người khác về ứng viên. Vì thế, CV và thư giới thiệu là những bằng chứng “phần nổi”. Nhưng “phần chìm” mới là phần khiến cho ban xét duyệt tò mò nhất và là phần chứng minh con người “có một không hai” của ứng viên. “Phần chìm” ấy chính là bài luận xin học bổng.

TRONG BỘ HỒ SƠ xin học bổng, bài luận có một khả năng độc đáo: Kết nối các “điểm”. Thật vậy, bài luận là văn bản duy nhất mà trong đó ứng viên được thỏa sức giải thích và chứng minh bất cứ phẩm chất hay yếu tố nào của bộ hồ sơ. Bài luận cũng cho phép ứng viên thỏa sức sáng tạo và trình bày suy nghĩ. Bài luận quan trọng và lợi hại, bởi vì nó có thể là bất cứ thứ gì.

Xin lưu ý rằng tôi đang nói đến một bài luận thật sự tốt, tức là thể hiện một cách chính xác, súc tích và sáng tạo những phẩm chất của ứng viên. Tôi không định nghĩa chữ “tốt” bằng việc hồ sơ có thành công hay không. Không phải hồ sơ nào thành công cũng có bài luận tốt.

BÀI LUẬN XIN HỌC BỔNG NÊN:

- Rèn luyện kỹ năng tư duy và sử dụng ngôn ngữ càng sớm càng tốt. Viết là tư duy, tư duy sắc sảo phải là kết quả của nhiều năm chuyên tâm bồi dưỡng. Đừng trông chờ có một kỹ thuật hay mẹo nào đó giúp bạn nhanh chóng viết được một bài luận tốt.

- Linh hoạt trong cách tìm ý tưởng.

Các ý tưởng có thể sinh ra trong khi bạn ngồi viết luận, nhưng cũng có thể nảy ra khi bạn đang... rửa bát. Khi rèn luyện được thói quen tư duy đủ mạnh và thường xuyên, ý tưởng có thể phát sinh trong bất cứ trải nghiệm nào. Vì thế, hãy tự cân bằng thời gian dành cho việc viết luận với thời gian cho các việc khác, trong đó có cả nghỉ ngơi hoặc không làm gì cả.

- Hiểu rõ mình muốn đạt được điều gì và cần kiến thức nào. Nếu muốn dùng bài luận để thuyết phục ban xét duyệt, bạn cần hiểu mình đang hướng đến kết quả nào. Từ đó, bạn suy ngược ra mình cần kiến thức gì. Muốn hiểu được mình cần kiến thức gì, bạn phải trả lời được hai câu hỏi “Thế nào là kiến thức?” và “Tôi có thể thu được kiến thức bằng cách nào?”.

- Đọc kỹ và hiểu chính xác câu hỏi và tuân thủ nghiêm ngặt các quy định về trình bày. Như khi được hỏi: “Bạn đã chọn trường và khóa học này như thế nào”, nhiều ứng viên dễ dàng hiểu và trả lời theo hướng: “Tại sao bạn chọn trường và khóa học này”.

- Sửa cho đến khi không còn thời gian sửa. Một bài luận tốt luôn phải được sửa đi sửa lại vô số lần. Không có giới hạn nào cho việc này, ngoại trừ giới hạn về thời gian.

BÀI LUẬN XIN HỌC BỔNG KHÔNG NÊN:

- Dùng cùng một bài luận cho các học bổng khác nhau. Mỗi học bổng và ban xét duyệt học bổng có những tiêu chí riêng, không bao giờ hoàn toàn trùng với học bổng khác. Vì thế, bài luận cho một học bổng luôn phải là sản phẩm được tinh chỉnh sao cho chỉ thật sự phù hợp với học bổng đó.

- Viết theo công thức hay bài luận mẫu nào, ngay cả khi bài luận mẫu thuộc về một ứng viên đã thành công. Thứ nhất, không có một công thức chính xác nào để viết được bài luận xin học bổng tốt. Những bài luận tốt nhất ít khi tuân theo một công thức nào. Thứ hai, bài luận của ứng viên đã thành công chỉ phù hợp với hồ sơ của

chính ứng viên đó. Thứ ba, một hồ sơ thành công do nhiều yếu tố khác nhau, chứ không chỉ phụ thuộc vào bài luận và không phải hồ sơ thành công nào cũng có bài luận tốt. Nếu không thật sự hiểu tại sao hồ sơ đó thành công, bạn sẽ dễ dàng chọn một bài luận chất lượng thấp làm mẫu.

- Lặp lại thông tin trong CV mà không giải thích. Bài luận là tài liệu duy nhất mà trong đó ứng viên được phép sáng tạo, giải thích tỉ mỉ và chỉ ra cho ban xét duyệt thấy những “dây” liên kết các tổ chức hay kinh nghiệm của ứng viên. Vì thế, bạn không nên biến bài luận thành một bản liệt kê thuần túy những sự thật đã nêu trong CV.

- Viết những gì mơ hồ, hoặc người khác dễ dàng nghĩ ra, tìm ra. Nếu bạn cho rằng 90% người khác cũng có thể nghĩ ra hay tìm ra ý tưởng của bạn, thì đừng viết ý đó vào bài luận. Ví dụ: Qua Internet, ai cũng có thể tìm được thứ hạng của một trường đại học trong các bảng xếp hạng phổ biến. Vì thế, việc lấy thứ hạng của trường làm lý do chọn trường chỉ chứng minh rằng bạn chẳng có gì khác biệt so với các ứng viên trung bình.

- Trình bày sai quy định. Việc trình bày sai quy định có thể khiến hồ sơ bị loại, không được đọc hết, hoặc chí ít cũng gây bất lợi cho hồ sơ của bạn.

- Bắt đầu muộn. Một bài luận thật sự chất lượng đòi hỏi việc đầu tư rất nhiều thời gian, công sức, thậm chí cả tiền bạc một cách nghiêm túc. Việc viết luận nghiêm túc cho một học bổng thường kéo dài từ 1-2 tháng, thậm chí 3 tháng. Không ai có thể viết ra một bài luận xin học bổng tốt chỉ trong 1-3 ngày. Nếu ai đó có thể viết được một bài luận tốt trong thời gian ngắn, người đó cũng đã phải bỏ rất nhiều thời gian và công sức trước đó để xây dựng kỹ năng tư duy và sử dụng ngôn ngữ. Bài luận càng ngắn, độ khó của bài luận càng cao.

Bài luận xin học bổng là sản phẩm mang dấu ấn cá nhân rõ ràng nhất trong bộ hồ sơ. Tuy nhiên, không có một công thức chính xác hay khuôn khổ nào cho nó cả. Trên đây, tôi chỉ nêu ra những nguyên tắc chung nhất cho các bài luận tốt. Bài luận có súc tích, chính xác,

sáng tạo hay không, chủ yếu dựa vào chính nỗ lực rèn luyện nhiều năm trời của người viết.

Chuẩn bị cho phỏng vấn học bổng

– HOÀNG ĐỨC LONG, CHEVENING 2015

PHỎNG VẤN CHO HỌC BỔNG thường là những cuộc nói chuyện hết sức cởi mở và thân thiện giữa ứng viên và những người phỏng vấn. Đây cũng thường là thử thách cuối cùng ngăn cách ứng viên với học bổng. Thực chất, việc phỏng vấn sẽ không phải vấn đề gì quá khó khăn khi ứng viên đã suy nghĩ kỹ càng lúc viết hồ sơ. Bởi, dù người phỏng vấn ứng viên có ngẫu nhiên nghĩ ra câu hỏi mở, các câu hỏi vẫn chỉ xoay quanh “chất của ứng viên” mà thôi. Nếu hiểu rõ những chú ý dưới đây, ứng viên hoàn toàn có thể tham gia một cuộc phỏng vấn cho học bổng với tinh thần thoải mái.

CHUẨN BỊ KỸ

Các câu hỏi cốt lõi là những câu liên quan trực tiếp đến hai điểm: Mục đích của ứng viên khi du học và mục đích của bên cấp học bổng. Vì vậy, bạn hãy tự đặt thật nhiều câu hỏi “TẠI SAO?” liên quan đến những vấn đề này và tìm cách trả lời thật thành thật về những vấn đề đó.

NHƯNG ĐỪNG CHUẨN BỊ QUÁ KỸ

Bạn hãy gạt bỏ suy nghĩ rằng mình cần và có thể chuẩn bị kỹ càng cho tất cả các câu hỏi trong phỏng vấn.

Bên cạnh mục đích xác minh ứng viên đúng là người đã viết ra hồ sơ, phỏng vấn mang một mục đích quan trọng hơn: Khám phá ứng viên. Chính vì thế, các cuộc phỏng vấn luôn bao gồm các câu hỏi mở, do người phỏng vấn nghĩ ra tức thời để tìm hiểu sâu hơn một khía cạnh nào đó của con người ứng viên. Người phỏng vấn luôn có

cách để hỏi về những điều bạn không thể chuẩn bị và khi đó bạn buộc phải nói những điều bạn thật sự nghĩ mà không qua chuẩn bị trước.

ĐƠN GIẢN VÀ THẲNG THẲN

Bạn hãy luôn nói thẳng ra ý chính trước khi nói ra bất cứ giải thích nào cho ý tưởng đó. Khi được hỏi “tại sao?”, hãy bắt đầu câu trả lời bằng “lý do chính là”. Khi được hỏi “cái gì?”, hãy bắt đầu bằng “cái đó là”. Nếu có nhiều ý, bạn hãy liệt kê đầy đủ chúng ra trước khi giải thích từng ý một.

Nhiều người trả lời rất vòng vo. Họ đưa ra một loạt lý do giải thích cho ý chính trước khi nói chính xác ý chính ra. Điều này có nghĩa là họ bắt người đối diện nghe họ giải thích mà không hề cho người nghe biết rằng họ đang giải thích cho cái gì. Đây là điều tuyệt đối cần tránh trong phỏng vấn.

BAN PHÒNG VẤN LÀ BẰNG HỮU

Bạn hãy luôn nghĩ rằng ban phỏng vấn đang cố gắng tìm mọi cách giúp bạn thể hiện tốt nhất con người bạn, ngay cả khi họ thể hiện rằng họ đang rất nghi ngờ, khát khe với bạn. Hãy nghĩ rằng cơ hội của bạn chính là đây, đây là lúc để bạn “tả xung hữu đột” thể hiện nhiệt huyết của mình. Nếu bạn thật sự có nhiệt huyết, du học bằng những động lực bên trong chứ không phải để đi du lịch hay học những kiến thức ngắn hạn, ban xét duyệt sẽ dễ dàng nhìn thấy điều đó ở bạn.

CHẬM MÀ CHẮC

Nếu gặp câu hỏi mà bạn chưa từng nghĩ đến, bạn hãy xin phép được dành ít thời gian suy nghĩ. Hãy uống nước, nhắm mắt, bỏ mặc bất cứ điều gì họ đang nói và chìm vào không gian bên trong bạn để có thể thật sự tĩnh tâm suy nghĩ về câu hỏi. Làm được điều này, bạn sẽ tránh được nhiều câu hỏi mẹo mà ban phỏng vấn đưa ra để thử thách bạn.

“DĨ BẤT BIẾN ỨNG VẠN BIẾN”

Bạn hãy luôn nắm chắc hai vấn đề: Học bổng này tìm kiếm người có tố chất nào và ba tố chất nổi bật của bạn là gì. Nói cách khác, hãy luôn nhớ ba từ khóa quan trọng nhất về con người mình. Với bất cứ câu hỏi “xoáy” nào của ban phỏng vấn, hãy nghĩ về những phẩm chất riêng biệt của mình hoặc vấn đề mình đang đau đầu muốn giải quyết và bạn sẽ có câu trả lời. Bất cứ câu hỏi nào cũng chỉ xoay quanh việc: Bạn là ai? Vì thế, hiểu rõ bản thân là cách tốt nhất để thật sự có những câu trả lời nhất quán.

Hãy kết thúc buổi phỏng vấn bằng những câu hỏi từ chính bạn. Chắc chắn có những vấn đề về học bổng và tổ chức cấp học bổng mà bạn chưa rõ. Bạn hãy tận dụng cơ hội phỏng vấn để thể hiện sự hiếu kỳ của mình: Bạn hãy hỏi về bất cứ điều gì bạn thắc mắc. Bạn đến cuộc phỏng vấn với thái độ của một người chủ động thì cũng nên kết thúc cuộc phỏng vấn với sự chủ động.

Phần 2TRÒ CHUYỆN VỚI NHỮNG NGƯỜI ĐÃ GIÀNH ĐƯỢC HỌC BỔNG

Học bổng chính phủ Mỹ Fulbright

HỌC BỔNG CHÍNH PHỦ MỸ – FULBRIGHT cấp cho công dân quốc tịch Việt Nam bắt đầu từ năm 1992. Chương trình ra đời nhằm mục đích thúc đẩy trao đổi văn hóa giáo dục, sự am hiểu giữa công dân Hoa Kỳ với các quốc gia khác. Tính đến 2015, có 527 người Việt đã được nhận học bổng này đến từ khắp mọi miền trên cả nước và từ các lĩnh vực khác nhau.

Hãy mơ giấc mơ lớn

– VĨNH KHANG, FULBRIGHT 2014

Tôi là nhà báo Vĩnh Khang. Tôi tốt nghiệp Đại học Hà Nội năm 2008 và vào tháng 7 năm 2016, tôi tốt nghiệp Thạc sĩ ngành Báo chí tại Mỹ.

KHI INTERNET LÀM THAY ĐỔI DIỆN MẠO BÁO CHÍ

Tôi làm việc trong lĩnh vực truyền thông, báo chí ngay khi tôi còn theo học ở Đại học Hà Nội, cho nên tôi thường để ý đến những học bổng hỗ trợ cho các nhà báo.

Trong năm 2013, tôi giành Học bổng Cochran của Chính phủ Mỹ, đây là học bổng giành cho các nhà báo tham gia khóa học 4 tuần về Truyền thông và thăm một số các tập đoàn công nghệ sinh học lớn ở Mỹ như Monsanto hay Pioneer. Trong năm 2014, tôi xin học bổng chính phủ Mỹ – Fulbright và trở thành một trong 14 bạn nhận được học bổng (finalists) của năm đó.

Thực ra, sau khi tốt nghiệp Đại học Hà Nội, tôi không có ý định học tiếp vì theo quan niệm của tôi, viết báo có thể tự học qua nhiều con

đường, học qua người đi trước, học qua việc đọc sách và học qua việc tự tìm tài liệu trên mạng.

Tuy nhiên, Internet đã làm thay đổi ngành công nghiệp tin tức, kéo theo đó là định nghĩa nhà báo cũng bị thay đổi. Ví dụ, trước đây, báo điện tử và truyền hình tương đối khác biệt thì bây giờ, báo điện tử đang xích gần về phía truyền hình khi các tòa soạn điện tử đều đang đầu tư vào nội dung video.

Hay như ở Mỹ, một nhà báo chỉ biết viết đã không còn nhiều cơ hội được tuyển dụng mà thay vào đó, nhà báo đang dần bị biến thành những người đa nhiệm – biết viết bài, biết quay phim, biết chụp ảnh và có thể tự biết... viết code.

HỌC TẬP TẠI MỸ... NHƯ HỌC PHỔ THÔNG

Ngành báo chí là ngành thực hành, học xong một kiến thức nào đó là bạn phải làm bài tập ngay, cho nên số bài tập lên đến con số mấy chục cho mỗi môn. Nếu được so sánh, thì tôi nghĩ, nó đã đưa tôi trở về hành trình học... trung học phổ thông, ngày nào cũng phải đọc sách và làm bài tập (tác nghiệp, thuyết trình, chụp ảnh, quay clip...).

Quá trình học tại Mỹ của tôi có thể tóm tắt: Đi học – Làm bài tập – Tác nghiệp – Đi du lịch trong các kỳ nghỉ lễ. Với sinh viên nước ngoài, họ học cũng khá căng thẳng. Bởi với hệ Thạc sĩ, bạn phải đạt điểm B thì mới đạt yêu cầu, nên họ cũng khá áp lực về điểm số. Có những thời điểm, ai cũng trong trạng thái thiếu ngủ.

Tôi ưu tiên nhiều cho thời gian tự học cho nên tôi chủ đích đăng ký các môn học tập trung vào khoảng 3 đến 4 ngày, nhưng đó là những ngày khủng khiếp khi thời gian phải học trên lớp hầu như lên đến 9 tiếng. Thời gian đầu, tôi khá mệt mỏi nhưng khi đã quen dần thì tôi thấy bình thường. Đó cũng là cách tôi làm quen với môi trường làm việc có cường độ cao.

Còn 3 hay 4 ngày trong tuần còn lại, tôi tự học. Nếu nói về một ngày đi học của tôi thì đó là sáng nghe giảng 3 tiếng, chiều nghe giảng 3 tiếng và tối nghe giảng 3 tiếng.

Điều tôi học được từ sinh viên nước ngoài, đó là sự tự tin. Có nhiều thứ có thể họ không giỏi hơn mình, nhưng họ rất tự tin, đặc biệt là khi làm các bài thuyết trình.

MẠNG XÃ HỘI – MÔN HỌC THỰC TẾ

Trong các môn học tại trường, tôi thích nhất là môn Mạng xã hội. Với tôi, đó là môn học khá thực tế khi báo chí hiện nay phát triển gắn liền với mạng xã hội. Dựa vào mạng xã hội, mỗi loại hình báo chí sẽ có chiến lược riêng nhắm đến đối tượng của mình, ví dụ như một bài báo thiên về hình ảnh có thể dùng Facebook, Instagram hay Pinterest để thu hút người đọc. Tương tự, những bài tường thuật nhanh thì Twitter là một lựa chọn tối ưu. Ngoài ra, môn học này còn giúp tôi có thể lên chiến lược truyền thông cho các thương hiệu, sản xuất nội dung độc lập trên mạng xã hội, tìm hiểu các thuật toán từ mạng xã hội và phân tích các đối thủ cạnh tranh. Tuy nhiên, vì mạng xã hội ở Mỹ phát triển khá đa dạng trong khi người dùng Việt Nam chỉ xoay quanh Facebook, cho nên tôi phải chọn lọc những gì phù hợp với xu hướng sử dụng mạng xã hội của người Việt.

BÀI TOÁN TÌM VIỆC SAU KHI HỌC XONG

Với sinh viên nước ngoài, thử thách của họ chính là... tìm việc sau khi học xong. Báo in và tạp chí ở nước ngoài hiện đang suy thoái, các tòa soạn đang “thắt lưng buộc bụng” để tồn tại, kéo theo việc sa thải rất nhiều phóng viên và thắt chặt việc tuyển dụng. Còn báo điện tử hiện là xu thế chung, nhưng loại hình này đang thay đổi rất nhanh. Việc thích nghi và cập nhật để tồn tại trong báo điện tử cũng là một thách thức không nhỏ đối với sinh viên mới ra trường.

NÓI VỀ CUỐN SÁCH YÊU THÍCH

Tôi thích đọc sách của các đồng nghiệp nên các cuốn sách tôi đọc thường là của các nhà báo. Tôi thực sự yêu thích cuốn *Better Living Through Criticism* (Tạm dịch: *Sống tốt hơn qua sự chỉ trích*) của Tony Scott hay còn gọi là A.O Scott, nhà phê bình các vấn đề văn

hóa đại chúng, đang làm việc cho New York Times. Tôi từng ăn trưa và trò chuyện với Tony và thực sự thích cách suy nghĩ của anh ấy. Nếu ai đó theo viết phê bình thì cuốn sách này sẽ khơi gợi cho các bạn rất nhiều thứ trong phạm vi nghề nghiệp.

Ngoài ra, tôi thích đọc cuốn *Rewire: Digital Cosmopolitans in the Age of Connection* (Tạm dịch: *Công dân toàn cầu trong kỷ nguyên kết nối số*) của Ethan Zuckerman. Cuốn sách có cách mở đầu rất hay khi đề cập đến cách truyền tin của Việt Nam tại thời điểm đại dịch SARS diễn ra, từ đó tác giả đã dẫn giải tầm quan trọng về việc truyền tin, cũng như ứng dụng công nghệ hiện đại trong cách truyền thông tin.

SỰ PHÙ HỢP VẪN LÀ QUAN TRỌNG NHẤT

Lời khuyên tốt nhất dành cho các bạn đang trên con đường tìm kiếm học bổng tôi nghĩ, đó là tính phù hợp. Mỗi loại học bổng chính phủ chỉ hợp với một số đối tượng mà họ nhắm đến. Bạn giỏi không có nghĩa là bạn sẽ đạt được, mà có những bạn hồ sơ kém hơn bạn nhưng họ vẫn thành công. Hãy tìm hiểu kỹ và nếu có thời gian, hãy kết nối với một số người đã từng đạt học bổng mà bạn theo đuổi. Hãy đi tìm câu trả lời, họ là ai và vì sao họ thành công. Từ đó, bạn sẽ biết được, học bổng đó có phù hợp với mình hay không.

Điều tôi đề ý đó là những bạn đạt được học bổng Fulbright (Fulbrighters) khá tự hào về việc này. Khi nói chuyện với nhau, Fulbright biến thành một thứ thành quả, một “hobby” mà ai cũng có thể say sưa nói về nó.

“NOTHING WRONG TO DREAM BIG”

Tôi từng trả lời phỏng vấn rằng: “Nothing wrong to dream big”. Mơ lớn là thứ động lực giúp chúng ta nỗ lực và thành công. Ước mơ của tôi là mở một trang tin tức riêng về nghệ thuật, đăng tải những bài viết kèm những loại hình ảnh mà bạn đọc có thể tương tác trực

tiếp. Nghe thì đơn giản nhưng với tôi, đó thực sự là một giấc mơ lớn đấy!

Tôi nghĩ, không riêng học bổng Fulbright, nếu bạn muốn xin học bổng chính phủ thì hội đồng đang mong muốn được nghe những “giấc mơ lớn” của tất cả mọi ứng viên. Nên tôi xin nhắc lại: “Nothing wrong to dream big”.

THẢO LUẬN 1

NEU BAN TRONG BAN XÉT DUYỆT HỌC BỔNG, BẠN SẼ CẤP HỌC BỔNG CHO NHỮNG ĐỐI TƯỢNG NÀO?

TUẤN LINH – JDS 2015

Tôi sẽ cấp học bổng cho những người mà qua quá trình phỏng vấn, tôi cảm nhận được trong họ thật sự có hiểu biết, đam mê với đề tài nghiên cứu của mình. Tuy nhiên, ứng viên được nhận học bổng phải chứng tỏ được họ là người năng động, có lối sống cộng đồng, có kỹ năng mềm tốt chứ không được là những người từ sớm đến tối chỉ biết đút chân dưới gầm bàn, cặm cụi với sách vở, lý thuyết.

QUỲNH ANH – NEW ZEALAND ASIAN 2017

Một câu hỏi rất thú vị!

Trước tiên thì đương nhiên ứng viên cần đáp ứng đúng tiêu chí của học bổng. Nhưng nếu cùng lúc có nhiều ứng viên đáp ứng được các yêu cầu của học bổng, nếu có cơ hội trong ban xét duyệt học bổng và phải lựa chọn, mình muốn dành cơ hội học bổng cho những ứng viên hiểu rõ bản thân, có mong muốn phát triển bản thân và ước mơ đóng góp cho cộng đồng nhưng cần cụ thể chứ không phải chung chung. Hãy có những ví dụ cụ thể, ngắn gọn và trình

bày thuyết phục để ban xét duyệt học bổng hiểu bạn rõ hơn. Nói tóm lại đó phải là một ứng viên nhiệt huyết, có tố chất và có định hướng rõ ràng sau khi học xong sẽ áp dụng những điều mình đã học được trong công việc như thế nào và sẽ đóng góp cho sự phát triển của đất nước ra sao.

Bên cạnh đó, ứng viên phải thể hiện được mình có khả năng học tập và làm việc tốt hơn người khác.

NHẬT LINH – MEXT 2017

Mình sẽ cấp học bổng cho những đối tượng có mục tiêu rõ ràng để đến với MEXT, là những người có khả năng nghiên cứu và học tập trong môi trường quốc tế. Mình sẽ thật sự ấn tượng với những bạn có sự chuẩn bị thật sự nghiêm túc cho hồ sơ học bổng của mình với tiêu chí: Nổi bật, sáng tạo và logic.

ANH VŨ – SCHWARZMAN SCHOLARS 2018

Mình sẽ tập trung vào những ảnh hưởng tích cực mà họ đã tạo dựng trong lĩnh vực họ hoạt động hoặc xã hội. Họ cần có một câu chuyện cuộc đời thú vị và có khả năng đóng góp cho mục đích của chương trình học bổng trong tương lai.

VĨNH KHANG – FULBRIGHT 2014

Tôi thích những người có một kế hoạch tương lai táo bạo nhưng không viển vông. Và khi ứng viên nói về nó, họ phải thể hiện được sự áp ủ và đam mê.

Học bổng chính phủ Úc Australia Awards Scholarship

HỌC BỔNG TOÀN PHẦN AUSTRALIA AWARDS SCHOLARSHIPS, viết tắt là AAS là học bổng Thạc sĩ toàn phần uy tín do chính phủ Úc tài trợ.

Học bổng này trao cho thế hệ các nhà lãnh đạo toàn cầu tương lai cơ hội được học tập, nghiên cứu và phát triển chuyên môn tại Úc thông qua việc trải nghiệm giáo dục chất lượng cao tại xứ sở chuột túi.

Người nhận học bổng trở về nước với tư duy, kiến thức mới sẽ đóng góp để tạo nên những thay đổi quan trọng cho Việt Nam với tư cách là những nhà lãnh đạo tương lai trong lĩnh vực của mình.

Tin đi cú cổ là được

– ĐOÀN VĂN TÍN, AAS 2012

Tôi tên là Đoàn Văn Tín, đã đạt học bổng AAS để học Thạc sĩ Du lịch tại Đại học Monash năm 2012-2013.

Sau khi về nước năm 2014, tôi may mắn nhận được học bổng trao đổi học giả 3 tháng tại Đại học Portland State, trong chương trình hợp tác giữa Việt Nam và bang Oregon, Mỹ. Sau đó tôi trở lại Đại học Quảng Nam để công tác.

Đến năm 2016, tôi chuyển sang làm tư nhân nhưng vẫn theo đuổi công tác đào tạo tại khu nghỉ dưỡng cao cấp Anantara Mũi Né. Tôi chọn khu nghỉ dưỡng này bởi những chính sách hướng đến sự phát triển bền vững và chia sẻ với cộng đồng của tập đoàn quản lý.

Hiện tại, tôi đang làm nghiên cứu sinh theo chương trình học bổng của chính phủ New Zealand tại Auckland.

LÀM THẾ NÀO ĐỂ CÓ MỘT HỒ SƠ MẠNH?

Khi lần đầu nộp đơn xin học bổng AAS của Úc, tôi đã không tìm hiểu kỹ về ngành học. Tôi biết ngành du lịch không phải là ngành nằm trong nhóm ngành được ưu tiên nhưng vẫn cố thử xem may rủi sao... và đã trượt. Sau đó tôi đã ứng tuyển học bổng thêm một lần nữa với sự chuẩn bị tốt hơn. Tôi nhận thấy không phải là tên khóa học mà nội dung của khóa học mới chính là cơ sở để tôi thuyết phục hội đồng trao cho tôi cơ hội đi học.

Thế nên, lời khuyên của tôi là bạn đừng quá chỉ tập trung vào tên khóa học mà hãy nắm vững những nội dung mình sẽ được học, có thể thông qua website của trường, cựu sinh viên hay email trực tiếp đến người phụ trách khóa học để hỏi. Tôi đã cho hội đồng phỏng vấn thấy tôi đầu tư như thế nào để có được thông tin về khóa học.

Để có một hồ sơ mạnh, bạn cần biết học bổng đang tìm kiếm điều gì và ưu tiên cho đối tượng nào. Nếu bạn nhận thấy mình đáp ứng được những điều họ đang tìm kiếm thì lúc đó bạn nên nộp đơn ứng tuyển.

Tuy nhiên, cũng như đi bất kỳ cuộc đua nào, bạn thấy mình phù hợp nhưng mình có mạnh hơn người khác để chiến thắng không lại là chuyện khác. Vì thế, bạn cần đầu tư để khai thác tối đa điểm mạnh của mình, nếu có thể hãy tìm cách biến điểm yếu thành điểm mạnh. Lúc đó bạn sẽ trở nên khác biệt để có thể cạnh tranh tốt trong số hàng ngàn ứng viên.

Các học bổng chính phủ thường có những ưu tiên dành cho một nhóm đối tượng nhất định, nên so ra thì mức độ cạnh tranh của các loại học bổng khác như học bổng trường, học bổng tổ chức có thể cao hơn. Điều quan trọng nhất vẫn là hãy dũng cảm đầu tư tìm hiểu, đầu tư phát triển hồ sơ và tự tin ứng tuyển.

DU LỊCH HƯỚNG ĐẾN PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG

Du lịch chính là công cụ để phát triển bền vững và xóa đói, giảm nghèo. Ngành du lịch – khách sạn là một lĩnh vực phát triển mạnh ở Việt Nam và được chính phủ các nước quan tâm, hỗ trợ nhằm hướng đến sự phát triển bền vững. Những điều tôi được học tập và trải nghiệm ở Úc, Mỹ và New Zealand biến mong ước được đóng góp cho thế hệ trẻ của tôi trở thành hiện thực. Khi trở về nước, tôi đã mang kiến thức và kinh nghiệm của mình đến các bạn sinh viên trong việc giảng tại trường đại học, đến cộng đồng qua các khóa tập huấn trong các dự án du lịch và đến nhân viên trong các khách sạn. Tôi luôn lồng ghép các thông điệp về phát triển bền vững trong việc truyền cảm hứng về hoạt động kinh doanh và nghề du lịch – khách sạn. Tôi sẽ theo đuổi công việc giảng dạy của mình bất kể là làm trong các công ty tư nhân, trong trường đại học hay tổ chức phi chính phủ.

HỌC TỪ NHỮNG TRẢI NGHIỆM THỰC TẾ

Chia sẻ về ngành học của mình tại Úc, thì tôi nghĩ ngành học nào của Úc cũng thú vị, vấn đề là bạn cần tìm hiểu nội dung của khóa học tại các trường khác nhau có được thiết kế như bạn mong muốn không. Mỗi trường sẽ có thế mạnh khác nhau về ngành học và chính sách mà trường hướng tới trong từng khóa học. Khóa học Thạc sĩ Du lịch của tôi hướng đến là kiến thức thực tiễn để làm việc sau khi kết thúc chương trình.

Trong khóa học này, tôi thấy các chuyến đi thực tế (field trip) là thú vị và thiết thực nhất. Mỗi chuyến đi, bạn phải chuẩn bị kiến thức, công cụ làm việc và rèn luyện nhiều kỹ năng khác nhau như thực hành sử dụng công cụ nghiên cứu, làm việc nhóm, làm việc với cộng đồng và chính quyền sở tại. Chính qua mỗi chuyến đi như thế, tôi học được nhiều điều từ nhiều đối tượng khác nhau, giúp khả năng tư duy và việc ghi nhớ kiến thức tốt hơn.

Tôi đã làm việc với khá nhiều người Úc trước khi đi du học. Vì thế, hiểu biết và ấn tượng của tôi về người Úc khá tốt và điều này không thay đổi khi tôi đến Úc. Tuy nhiên, Úc là một đất nước đa văn hóa và rất mạnh về thu hút du học sinh quốc tế. Bạn đừng ngạc nhiên nếu vào lớp học nào đó mà... chẳng thấy một người Úc nào! Suy

nghĩ một cách tích cực thì bạn sẽ học được rất nhiều điều khác nhau từ các bạn ở các nền văn hóa khác, cách nhìn nhận và đánh giá vấn đề sẽ rất phong phú và đa dạng. Chính sự đa văn hóa này sẽ giúp cuộc sống bạn tràn ngập màu sắc. Thức ăn là điều tôi thích nhất ở Úc, bất cứ thứ gì từ món ăn thuần Việt cho đến món ăn của hàng trăm quốc gia trên thế giới.

Tôi cũng học được nhiều điều khi được tiếp xúc với các anh, chị và các bạn trong chương trình học bổng AAS. Tôi đánh giá cao những người tích cực tạo ra sự thay đổi và ảnh hưởng tốt đến cộng đồng. Tôi cho rằng khi bạn bắt tay làm những việc thiết thực, dù nhỏ cũng có thể tạo nên ảnh hưởng lâu dài. Tôi cũng cho rằng khi ứng tuyển học bổng, cá tính mỗi người nên được thể hiện trong hồ sơ và lúc phỏng vấn. Theo tôi, điều đó tạo nên sự khác biệt.

NGÔN NGỮ – THÁCH THỨC LỚN NHẤT VỚI SINH VIÊN QUỐC TẾ

Thách thức lớn nhất với sinh viên quốc tế là không được dùng ngôn ngữ tiếng mẹ đẻ. Điều này cũng gây khó khăn lớn trong việc viết luận và làm bài tập. Ngoài ra, việc không hiểu những câu đùa vui hàng ngày bằng tiếng Anh có thể hạn chế khả năng hòa đồng của bạn với bạn bè quốc tế. Kinh nghiệm của tôi là hãy sống với người nói tiếng Anh. Chính họ sẽ làm bạn tự tin giao tiếp với mọi người và đưa bạn gần hơn với văn hóa phương Tây.

Ngoài ra, bạn cũng hãy tích cực tham gia các hoạt động tình nguyện của cộng đồng. Đó là lời khuyên mà tôi sẽ dành cho bất cứ ai chuẩn bị lên đường đi du học hay đang du học. Chính tại các hoạt động tình nguyện, bạn sẽ gặp những người tốt bụng, cởi mở và kiên nhẫn lắng nghe thứ tiếng Anh không rõ ràng của bạn. Tôi đã gặp rất nhiều người bạn đáng quý từ những hoạt động tình nguyện. Họ đã chia sẻ thông tin giúp tôi có được việc làm thêm và chỉ bảo cho tôi

những nơi đi chơi thú vị. Họ giúp tôi đến gần hơn với văn hóa địa phương.

Úc là một đất nước đa văn hóa và rất mạnh về thu hút du học sinh quốc tế. Bạn đừng ngạc nhiên nếu vào lớp học nào đó mà... chẳng thấy một người Úc nào!

ĐIỀU ĐỘNG LẠI TỪ NƯỚC ÚC

Động lại trong tôi lúc lên máy bay rời nước Úc là hình ảnh của những người bạn cùng nhà. Những cái ôm thật chặt và lời hẹn gặp nhau tại Việt Nam. Ba trong số năm người bạn cùng nhà đã sang Việt Nam du lịch và chúng tôi đã có những chuyến đi tuyệt vời trong nước. Cảm ơn nước Úc đã mang đến cho tôi những điều tuyệt vời.

Với tôi, du học không chỉ là ước mơ mà đó phải là dự tính trong kế hoạch cuộc đời. Việc sống và học tập tại một đất nước khác đã thay đổi cách nhìn nhận của tôi về thế giới, cách suy nghĩ về các vấn đề trong cuộc sống. Hãy mạnh dạn lên kế hoạch, đầu tư có tính toán và ứng tuyển vào học bổng phù hợp với bạn. Tôi tin tôi làm được thì bạn cũng thế. Cố gắng hết mình, bạn sẽ đến Úc sớm thôi!

Học bổng chính phủ New Zealand New Zealand Asean

HỌC BỔNG NEW ZEALAND ASEAN SCHOLAR AWARDS, viết tắt NZAS là học bổng thúc đẩy mối quan hệ văn hóa và hợp tác kinh tế giữa New Zealand và Việt Nam. Học bổng NZAS được tài trợ bởi chương trình New Zealand Aid Programme, do Bộ Ngoại giao và Bộ Thương mại quản lý.

Với việc cấp học bổng này, chính phủ New Zealand mong muốn tìm kiếm các ứng viên có kiến thức, kỹ năng, trình độ để đóng góp vào sự phát triển kinh tế, xã hội và chính trị tại chính quốc gia của mình.

Học bổng toàn phần này chỉ dành cho hệ sau đại học và sẽ ưu tiên cho những ngành thế mạnh của New Zealand và lĩnh vực ưu tiên của chính phủ Việt Nam, điển hình như Nông nghiệp, Quản lý rủi ro thiên tai, Năng lượng tái tạo, Quản lý khối nhà nước và Phát triển khối tư nhân...

New Zealand: Learn - Live - Grow

QUỲNH ANH – LỆ QUYÊN – NGUYỄN KHIÊM, NEW ZEALAND ASIAN 2017

Học bổng - Nếu nói trên con mắt của nhà đầu tư thì các bạn xứng đáng để nhà đầu tư bỏ tiền và có tiềm năng “sinh lời”!

Các bạn có thể giới thiệu đôi chút về bản thân để độc giả được biết thêm về các bạn.

Mình là Hoàng Thị Lệ Quyên. Hiện mình đang theo học ngành Thạc sĩ Tài chính Ứng dụng tại Đại học Công nghệ Auckland (AUT), New Zealand và tháng 3 năm 2018 thì tốt nghiệp. Trước đây mình là chuyên viên tư vấn thuế (senior tax consultant) tại Công ty Tư vấn và Kiểm toán PwC Việt Nam.

36

Tôi tên Nguyễn Khiêm, Thạc sĩ chuyên ngành Quản lý Tài nguyên Nước, Đại học Canterbury (UC), niên khóa 2017-2019. Hiện tôi đã hoàn thành được hai học kỳ đầu tiên tại UC. Trước khi nhận được học bổng, tôi làm việc cho một tổ chức phi chính phủ trong nước và có kinh nghiệm công tác được gần 2 năm.

37

Mình là Quỳnh Anh, sinh năm 1985, hiện đang học Thạc sĩ ngành Kinh doanh Quốc tế tại Đại học Auckland (the University of Auckland, New Zealand). Trước khi đi học, mình làm việc tại Công ty Eurowindow ở vị trí Chánh văn phòng Hội đồng quản trị.

Ngành học của các bạn sau này có thể ứng dụng vào những công việc cụ thể ra sao? Hoặc xa hơn là con đường sự nghiệp của các bạn được định hình như thế nào?

Lệ Quyên: Cá nhân mình cảm nhận Tài chính Ứng dụng là một ngành học chuyên sâu và mang tính ứng dụng rất cao. Khóa học đã cung cấp cho mình kiến thức nền tảng về kinh tế tài chính, bao gồm kiến thức về kinh tế vi mô, vĩ mô, thống kê trong kinh doanh, tài chính doanh nghiệp, phân tích đầu tư, quản trị tài chính doanh nghiệp và quốc tế cùng quản trị rủi ro. Do đó, sau khi tốt nghiệp, các bạn có thể dễ dàng tìm được công việc phù hợp với ngành học trong lĩnh vực tài chính kinh doanh.

Chẳng hạn, bạn có thể làm người điều phối tài chính (financial coordinator) cho các dự án, chuyên viên phân tích rủi ro cho công ty, trợ lý tài chính cho các chuyên gia nước ngoài, tư vấn tài chính tại

các công ty tài chính kiểm toán, hay làm việc tại các quỹ đầu tư và các phòng ban tài chính, đầu tư, kinh doanh của ngân hàng.

Mục tiêu dài hạn của mình là trở thành chuyên gia tư vấn tài chính – kế toán cấp cao cho các doanh nghiệp nước ngoài hoạt động đầu tư tại Việt Nam. Hỗ trợ cho các doanh nghiệp trong việc đầu tư vào Việt Nam hiệu quả hơn cũng là góp phần giúp kinh tế Việt Nam, đặc biệt là trong bối cảnh Việt Nam đang mở rộng mối quan hệ đầu tư và hợp tác với rất nhiều quốc gia trong khu vực và trên thế giới. Với vai trò này, mình tự tin có thể vận dụng những kinh nghiệm trước đây về tư vấn thuế và kế toán cho khách hàng trong các lĩnh vực khác nhau bao gồm sản xuất, phân phối và kinh doanh, bảo hiểm, ngân hàng và mảng dịch vụ tài chính cũng như những kiến thức và kỹ năng mình đã thu nhận được sau khóa học Tài chính Ứng dụng tại New Zealand.

Nguyễn Khiêm: Sau khi tốt nghiệp, kiến thức của tôi có thể sử dụng để cải thiện việc sử dụng nước một cách hiệu quả hơn ở quê nhà, đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL). Cụ thể, về kỹ thuật, khóa học cung cấp các kiến thức để xây dựng các kế hoạch quản lý, kiểm tra chất lượng và sản lượng nước (cả nước mặt và nước ngầm). Bên cạnh đó, khóa học còn cung cấp các kiến thức quản lý bao gồm quản lý tổng hợp tài nguyên nước nhằm cân bằng các nhu cầu sử dụng nước một cách hợp lý để đảm bảo phát triển bền vững.

Quỳnh Anh: Kinh doanh Quốc tế là một ngành học rất thú vị với nhiều môn tương tự như Thạc sĩ Quản trị Kinh doanh (MBA). Ngành học này chú trọng đến môi trường kinh doanh quốc tế. Thông qua ngành học này mình được mở rộng hơn các kiến thức mà mình đã học ở Đại học Ngoại thương cũng như đối chiếu với kinh nghiệm thực tế làm việc của mình. Các môn học giúp mình đào sâu hơn lý thuyết về kinh tế, kế toán quản trị, phân tích kinh doanh, quản trị nhân sự... cập nhật những phương pháp mới nhất về quản trị. Các kiến thức và tình huống bạn mình được nghiên cứu liên quan đến tất cả các hoạt động trong một tổ chức từ kinh doanh, kế toán – tài chính, nhân sự, chuỗi cung ứng đến chiến lược của công ty. Bên cạnh đó, mình cũng được thực hành các kỹ năng cần thiết của một

nhà quản lý cấp cao như kỹ năng lãnh đạo, tư duy chiến lược, kỹ năng phân tích, kỹ năng giao tiếp và làm việc với con người ở nhiều nền văn hóa khác nhau.

Tốt nghiệp ngành học này, sinh viên có cơ hội làm việc ở các tập đoàn quốc tế tại nhiều vị trí quản lý khác nhau, có thể làm trưởng đại diện cho các công ty tại nước ngoài, hay tự thành lập và quản lý doanh nghiệp của riêng mình.

Riêng về cá nhân mình, với nhiều năm làm việc tại vị trí trợ lý Chủ tịch Hội đồng Quản trị và Chánh văn phòng Hội đồng Quản trị, mình có cơ hội được làm việc với những lãnh đạo giỏi, được thử thách bản thân ở nhiều mảng công việc từ tài chính, đầu tư đến nhân sự, sản xuất, kinh doanh... Mình cũng tham gia vào việc hoạch định các kế hoạch liên quan đến hoạt động sản xuất kinh doanh và chiến lược của công ty. Do đó, khi học ngành này mình có thể liên hệ với những kinh nghiệm thực tế của mình, với tâm thế tương đối chủ động, dành nhiều thời gian cho những kiến thức mình có thể ứng dụng.

Kế hoạch trước mắt của mình khi trở về là áp dụng những kiến thức, phương pháp và kỹ năng đã học được để đóng góp cho Eurowindow, giúp công ty hoạt động hiệu quả hơn nữa và hướng đến sự phát triển bền vững. Đồng thời mình cũng muốn lan tỏa tinh thần học hỏi, cầu tiến đến các cán bộ nhân viên trong công ty. Vị trí công việc mà mình hướng tới là Giám đốc chiến lược chuyên nghiệp (Chief Strategy Officer – CSO). Ngoài ra, mình cũng muốn góp phần thúc đẩy việc giao thương giữa Việt Nam và New Zealand. Mình có ấp ủ những dự định và đó là kế hoạch dài hạn của mình nhưng xin được chia sẻ vào dịp khác, chỉ bật mí là dù làm bất cứ việc gì thì lý tưởng của mình luôn là đóng góp tích cực cho xã hội, đất nước và tổ chức mà mình làm việc.

Ngoài học bổng New Zealand Asean, các bạn có nộp học bổng chính phủ nào khác? Bạn có kỷ niệm nào đáng nhớ trong quá trình nộp học bổng hay không?

Lê Quyên: New Zealand Asean là học bổng duy nhất mà mình nộp và may mắn đã đến với mình trong lần đầu tiên này.

Kỷ niệm đáng nhớ nhất trong quá trình nộp học bổng này đó là quãng thời gian “vất chân lên cổ” để chuẩn bị hồ sơ mà mình vẫn nhớ như in. Do mình biết đến học bổng khá muộn (Chỉ một tháng trước hạn chót) và thời điểm nộp hồ sơ trùng với thời điểm quyết toán thuế tại các doanh nghiệp khách hàng của mình. Có thể nói tình thế của mình lúc đó là “một cổ hai tròng”. Mình vẫn nhớ có những hôm đi làm từ sáng tới tận khuya, có hôm tới 11 giờ tối mà về nhà vẫn phải dành thời gian chỉnh sửa bài luận và ôn thi IELTS (do mình chưa có chứng chỉ IELTS tại thời điểm nộp hồ sơ). Quãng thời gian một tháng đó thật sự rất căng thẳng. Đến bây giờ mình vẫn không nghĩ là mình có thể làm được.

Nguyễn Khiêm: Tôi chỉ nộp duy nhất mỗi học bổng New Zealand Asean. Quá trình nộp học bổng của tôi rất ngắn, gấp rút, vì lúc đó đang đi làm nên khá bận với công việc. Đơn học bổng chỉ viết gọn trong một cuối tuần và nộp. Nhưng lúc viết đơn, tôi dành cả cuối tuần để trau chuốt các bài luận.

Có thể đã đầu tư gần 40 giờ trong hai ngày cuối tuần cho các bài luận.

Quỳnh Anh: Học bổng New Zealand Asean là học bổng đầu tiên và duy nhất mà mình nộp.

Mình có rất nhiều kỷ niệm đáng nhớ trong quá trình nộp học bổng. Bình thường công việc của mình đã rất bận, nhiều lúc làm về muộn (7-8 giờ tối), hoặc có những hôm phải đi làm cuối tuần. Mình lại có con nhỏ, lúc ấy bé nhà mình gần 5 tuổi. Nhiều lúc mình đưa bé đi làm hay đi họp cùng. Đến lúc đi ôn thi tiếng Anh vào cuối tuần, mình cũng mang bé đi học cùng. Bé nhà mình cũng luôn động viên: “Mẹ Anh cố lên” hay có dịp sinh nhật mẹ, bé chúc: “Con chúc mẹ Anh đi du học New Zealand”. Rồi có lúc bé nói: “Con vào học lớp 1 rồi lớp 2, 3, 4, 5 xong rồi con học cấp 2, cấp 3, vào đại học rồi đi du học giống mẹ Anh”.

Có thể nói gia đình, con gái, bạn bè thân là những người đồng hành cùng mình trong quá trình nộp học bổng. Thậm chí, nhiều đồng nghiệp trong công ty cũng rất ủng hộ việc mình đi du học. Mọi người đã tiếp thêm rất nhiều động lực cho mình. Và đặc biệt khi mình đạt được học bổng thì các anh chị ở cơ quan thường nói đã kể câu chuyện của mình cho các con của anh chị. Mình thấy vui vì câu chuyện của mình có thể truyền cảm hứng cho thế hệ trẻ hơn mình.

Theo các bạn, những ai nên nộp học bổng chính phủ? Và lời khuyên các bạn nhận được và thấy tâm đắc nhất trong quá trình nộp học bổng là gì?

Lệ Quyên: Học bổng chính phủ là một loại học bổng phát triển, do đó yếu tố về định hướng và tính đóng góp mang tính chất quyết định hơn cả. Đối tượng phù hợp với học bổng chính phủ là các bạn có định hướng nghề nghiệp rõ ràng, nỗ lực phấn đấu vì mục tiêu sự nghiệp xuyên suốt quá trình học, quá trình làm việc và định hướng tương lai. Ngoài ra, hội đồng cũng sẽ ấn tượng với những bạn có tố chất lãnh đạo tốt, có tiềm năng đóng góp và gây ảnh hưởng tới cộng đồng ở một lĩnh vực nhất định nào đó, xứng đáng là đại sứ hình ảnh của cả hai nước – Việt Nam và nước trao học bổng cho mình.

39

Tóm lại, nếu nói trên con mắt của nhà đầu tư thì các bạn xứng đáng để nhà đầu tư bỏ tiền và có tiềm năng “sinh lời”!

Lời khuyên mà mình nhận được và cảm thấy rất tâm đắc đó là câu khích lệ của người chị của mình rằng: “Em hãy biến hành trình xin học bổng thành một hành trình đáng nhớ trong cuộc đời em. Đừng bao giờ đặt nặng vấn đề ‘mình bỏ ra nhiều công sức như thế này nếu không dành được học bổng thì sao?’. Thực ra là em đã nhận được rất nhiều thứ từ quá trình xin học bổng này rồi.” Đúng như vậy, mỗi lần làm hồ sơ là mỗi lần nhìn lại bản thân, mình sẽ có cái nhìn rõ hơn về điểm mạnh và điểm yếu của mình. Điều này rất tốt cho các bạn trong việc nộp đơn xin việc bình thường kể cả khi các bạn không đi du học. Ngoài ra, săn học bổng giúp các bạn mở rộng

được mạng lưới mối quan hệ (net working) của mình và phần nào nâng cao được vốn tiếng Anh. Cuối cùng, xin mượn câu nói của Paulo Coelho trong tiểu thuyết Nhà giả kim như một động lực dành cho các bạn: “Khi bạn muốn điều gì đó, cả vũ trụ sẽ hợp lại để giúp bạn!”

Nguyễn Khiêm: Những cá nhân thật sự muốn làm một điều gì đó để thay đổi, cải thiện những “vấn đề” hiện tại ở Việt Nam và là những người có kế hoạch và lộ trình cụ thể để giải quyết những vấn đề đó thì nên nộp hồ sơ cho bên học bổng chính phủ nói chung và New Zealand Asean nói riêng.

Một điều mà tôi thấy tâm đắc nhất trong quá trình nộp học bổng là việc viết đơn. Bạn không nên viết quá rộng và lan man, tầm nhìn của bạn có thể bao quát và rộng nhưng khi nêu ra vấn đề và đề xuất cách giải quyết cần phải thật cụ thể và chi tiết. Nếu có thể, hãy nêu lộ trình 2 năm, 5 năm, và 10 năm về hướng giải quyết vấn đề của bạn.

Quỳnh Anh: Những ai mong muốn phát triển bản thân và làm một điều gì đó để mang đến sự thay đổi tích cực cho xã hội, đất nước có thể nộp đơn xin học bổng chính phủ. Nhưng cần nhấn mạnh là bạn phải “đau đầu”, “tâm huyết” với mong muốn đó và có kế hoạch cụ thể, rõ ràng để thực hiện.

Lời khuyên mà mình tâm đắc nhất (do mình đúc rút lại khi tham khảo các bài trao đổi trên diễn đàn, bài phỏng vấn các ứng viên): “Hãy luôn là chính mình – tự tin và trung thực trong lúc nộp hồ sơ cũng như phỏng vấn”.

Các bạn vui lòng chia sẻ nhiều hơn về nhóm ngành mình học tại New Zealand. Môn nào trong ngành học này làm các bạn ấn tượng nhất? Nếu học tại New Zealand thì nên học ngành nào?

Lệ Quyên: Nhìn chung các bạn lựa chọn chuyên ngành Tài chính như mình sẽ được học các môn như: Kinh tế trong kinh doanh, Quản trị tài chính, Phân tích báo cáo tài chính, Thống kê trong kinh doanh, Quản trị tài chính doanh nghiệp, Mô hình và phân tích tài

chính, Quản trị tài chính quốc tế, Phân tích đầu tư và Quản trị rủi ro tài chính. Trong đó, môn học mà mình ấn tượng nhất là Mô hình và phân tích tài chính. Môn học này mình có nghe qua nhưng chưa có cơ hội thực hành khi còn học ở Việt Nam vì thiếu cơ sở và dữ liệu. Quan trọng hơn môn học này mang lại cho mình kỹ năng sử dụng mã hóa (coding) để giải quyết rất nhiều vấn đề khó mà Excel thông thường không thể làm được hoặc nếu làm được cũng tốn rất nhiều thời gian.

New Zealand đi đầu trong việc giảng dạy hai chiều. Sang đây mình cảm nhận rất rõ việc học tập tương tác giữa giảng viên và sinh viên hiệu quả như thế nào. Mình cũng hòa nhập rất nhanh với xu hướng này và không còn rụt rè hay thiếu tự tin mỗi khi trình bày quan điểm của mình nữa. Ngoài ra, tính liên hệ và ứng dụng trong các môn học tại New Zealand là rất cao. Đặc biệt là ở ngành học của mình, mỗi khi nói về một kiến thức mới, thầy cô thường nêu lên mặt thực tiễn của nó. Một câu hỏi đơn giản nhưng hiệu quả: “Học cái này để làm gì?” đều được các thầy cô của mình giải đáp một cách thỏa đáng làm mình cảm thấy rất tâm đắc!

New Zealand mạnh về nhóm ngành Du lịch và Nông nghiệp. Các bạn đã có nền tảng (background) về ngành này có thể cân nhắc khi nộp hồ sơ New Zealand Asian.

Nguyễn Khiêm: Nhóm ngành nên học ở New Zealand còn tùy thuộc trường, ví dụ Đại học Auckland thì nổi tiếng về các ngành Kinh doanh (business), trong khi Đại học Canterbury lại rất nổi tiếng về các ngành Kỹ thuật. Vậy nên khi nộp đơn cho ngành mà bạn mong muốn, việc cân nhắc trường nào có thể mạnh về nhóm ngành nào là điều cần thiết.

Quỳnh Anh: Kinh doanh (Business) là nhóm ngành mà sau khi học xong bạn có thể làm việc ở nhiều vị trí khác nhau, nhiều lĩnh vực khác nhau cả trong khối doanh nghiệp nhà nước lẫn tư nhân. Tuy nhiên nhóm ngành này thường không phải nhóm ngành ưu tiên của các học bổng chính phủ. Rất tuyệt vời là New Zealand Asian có dành học bổng cho nhóm ngành này. Mình thấy đây là tư duy rất khác biệt với nhiều học bổng khác và rất đúng đắn, nhân văn vì đầu

phải cứ làm cho khối nhà nước mới có thể đóng góp cho đất nước còn làm cho công ty tư nhân thì không thể.

Ở New Zealand thì mỗi trường có thể mạnh về nhóm ngành riêng. Tất cả các trường đại học của New Zealand đều nằm trong top 3% những trường đại học tốt nhất thế giới theo xếp hạng của QS World University Rankings. Đối với Đại học Auckland (Auckland University) – trường đại học số một tại New Zealand và nằm trong top 100 những trường tốt nhất thế giới thì Trường Kinh doanh (Business School) được xếp trong 1% những trường kinh doanh xuất sắc nhất thế giới nên có thể nói nhóm ngành Kinh doanh là thế mạnh của trường.

Khóa học của mình gồm 240 tín chỉ, chia thành 6 kỳ. Hiện tại mình đang học kỳ thứ tư. Môn học mình ấn tượng nhất đến thời điểm này là Quản trị Marketing (Marketing Management). Bọn mình được học các lý thuyết về Marketing từ trước đến nay và cập nhật những kiến thức mới nhất, mỗi buổi lên lớp (lecture) đều được xem rất nhiều clip quảng cáo hay. Buổi học thì mỗi nhóm tự nghiên cứu tài liệu của tuần, làm bài thuyết trình trước lớp để cả lớp hiểu nội dung của tuần đó, minh họa bằng một video do nhóm tự tìm. Sau đó nhóm trình bày sẽ đặt câu hỏi để các thành viên khác trong lớp trả lời. Cuối giờ mỗi cá nhân phải tự viết một đoạn tổng kết xem mình học được gì và nhận xét về bài trình bày của nhóm thuyết trình. Ngoài ra, môn học này bọn mình có một bài tập lớn chia thành hai phần. Phần đầu là làm việc cá nhân, phần hai là làm việc theo nhóm. Trong bài tập này, một công ty khởi nghiệp (start-up) tại New Zealand sẽ đến thuyết trình về công ty của họ và đặt đề bài cho cả lớp. Bọn mình sẽ phải phân tích điểm mạnh và điểm yếu, cơ hội và thách thức của công ty đó (dựa trên lý thuyết đã học) và phải tìm tài liệu/số liệu chứng minh cho phân tích của mình.

Sau đó cần xây dựng chiến lược Marketing tổng thể cho công ty để tung ra sản phẩm hướng đến thị trường mục tiêu. Bọn mình vừa cần viết báo cáo, vừa cần trình bày ngắn gọn trước lớp kết quả của mỗi nhóm và trả lời hỏi-đáp trực tiếp từ những người sáng lập công

ty và thầy cô giáo. Mình thấy cách học như vậy vừa bài bản (dựa trên lý thuyết) mà vẫn rất thực tế, phát huy tính sáng tạo của sinh viên, đòi hỏi ở sinh viên rất nhiều kiến thức, kỹ năng (kỹ năng làm việc độc lập, làm việc nhóm, tư duy phản biện, kỹ năng viết học thuật, kỹ năng thuyết trình...).

Việc học tại New Zealand mình thấy thú vị ở việc sinh viên có thể tiếp cận giáo viên khá dễ dàng. Mình khá ấn tượng về sự quan tâm và thân thiện của thầy cô đối với sinh viên. Ví dụ như có hôm nhóm mình (gồm một bạn người Mỹ, bốn bạn Trung Quốc và mình) đến dự buổi họp Hội đồng Quản trị (mỗi nhóm là một công ty, trong đó mỗi thành viên là Quản lý – Giám đốc của một bộ phận, thầy cô giáo là thành viên Hội đồng Quản trị), bọn mình mặc trang phục công sở. Khi đang chờ đến nhóm mình vào họp, một cô giáo là thành viên Hội đồng Quản trị cũng chuẩn bị vào họp chợt dừng lại rồi thất lại cà vạt giúp một bạn trai trong nhóm do cà vạt của bạn ấy bị lệch. Rồi có những hôm bọn mình ở lại trường học muộn (6 giờ tối), một cô giáo đi về và nhìn thấy bọn mình mặt mũi khá phờ phạc nên động viên bọn mình nên về nhà, mai cuối tuần nên ra ngoài chơi để cân bằng. Trong khi đó có những hôm bọn mình gửi bài cuối tuần, mình đã nhận được email trả lời của thầy cô vào buổi tối hay ngày cuối tuần. Mình thật sự rất ấn tượng về sự nhiệt tình của thầy cô.

Các ngành học thế mạnh của New Zealand bao gồm Phát triển nông nghiệp (Agriculture development), Phát triển bền vững (Sustainable development), Năng lượng tái tạo (Renewable energy), Quản lý rủi ro thiên tai (Disaster risk management), Quản lý công (Public sector management), Phát triển khu vực tư nhân (Private sector development), Giáo dục (Education)...

New Zealand Asean là học bổng có truyền thống, bạn có nhận xét gì về thể hệ nhận học bổng này trước và sau khóa của bạn?

Lệ Quyên: Trước đây mọi người thường mặc định New Zealand Asean hay các học bổng chính phủ khác chỉ dành cho các ứng viên khối nhà nước và có rất ít cơ hội cho các ứng viên đến từ khối tư nhân. Tuy nhiên, nhìn vào các ứng viên thành công trong năm của mình, có tới phân nửa là các bạn đến từ khối tư nhân, thậm chí làm

việc trong mảng tài chính kinh doanh, vốn là mảng không được ưu tiên. Hy vọng, đây sẽ là động lực để các bạn có phong nền tương tự như chúng mình có thể mạnh dạn ứng tuyển.

Nguyễn Khiêm: May mắn được gặp và kết nối với các khóa trước cũng như khóa sau nên tôi có thể trả lời câu hỏi này. Mỗi người một tính cách rất khác, rất riêng biệt nên rất khó để nhận xét các ứng viên (batch) của New Zealand Asean. Tuy nhiên, có một điểm chung là tất cả đều rất “chất”, mỗi người đều có một cái gì đó rất riêng và khó có thể diễn tả, mỗi người đều rất giỏi về một chuyên môn nào đó. May mắn được tiếp xúc với nhiều người ở nhiều chuyên môn khác nhau, tôi học được rất nhiều điều mới. Có lẽ đây là kết quả của quá trình tuyển chọn khắt khe của chương trình học bổng, đảm bảo sự đa dạng lẫn chuyên môn và tính cách.

Quỳnh Anh: Ứng viên nhận học bổng New Zealand Asean mình thấy rất đa dạng, cả về công việc, ngành học và độ tuổi. Các ứng viên nhận học bổng năm của mình và những người mình gặp năm trước (năm sau thì mình chưa gặp ai) mỗi người đều có thể mạnh riêng, cá tính riêng và rất nhiều người thú vị (kể cả những em còn rất trẻ). Mình thích gặp gỡ các bạn trong nhóm New Zealand Asean vì mình cảm thấy giống như sự tích cực được lan tỏa và cộng hưởng. Mình cũng được truyền cảm hứng và học hỏi từ mỗi bạn trong nhóm những điều thú vị khác nhau.

Các bạn nhận học bổng New Zealand Asean người nước ngoài như thế nào? Bạn thấy họ có gì đặc biệt hoặc có gì nổi trội hơn so với các ứng viên đến từ Việt Nam?

Lệ Quyên: Cá nhân mình quan sát các bạn trong học bổng New Zealand Asean đến từ các nước khác đa phần đều dễ thương (nice) và giỏi.

So với các ứng viên đến từ các nước trong khu vực như Indonesia, Timor- Leste, Campuchia hay các nước vùng đảo lân cận New Zealand, ứng viên của Việt Nam năm nay có phần nổi trội hơn, không chỉ về lý lịch (profile) mà còn về các kỹ năng mềm khác như giao tiếp, thuyết trình hay làm việc nhóm. Tuy nhiên, mình đánh giá

cao các ứng viên đến từ Philippines. Các bạn ấy có lợi thế tiếng Anh tốt, thông minh và rất nổi bật.

Nguyễn Khiêm: Không có gì rất đặc biệt so với các bạn đến từ Việt Nam.

À, điều khác biệt mà tôi có thể quan sát được là các bạn nước ngoài rất siêng học và không dành nhiều thời gian để trải nghiệm văn hóa và thiên nhiên ở New Zealand. Ngược lại, sinh viên Việt Nam cân bằng điều này tốt hơn.

Quỳnh Anh: Các ứng viên New Zealand Asian người nước ngoài mà mình gặp đều giỏi, có tố chất đặc biệt. Về lý lịch (profile) thì mình không nghĩ là họ nổi trội hơn so với các ứng viên Việt Nam, mà thậm chí ứng viên Việt Nam còn nổi trội hơn những bạn đến từ các nước khác.

Lấy ví dụ trong lớp học, mình thấy khi làm việc nhóm, các ứng viên Việt Nam đều luôn đưa ra những hướng giải quyết thông minh, thái độ làm việc nhóm tích cực, có trách nhiệm cao và thân thiện. Các bạn sinh viên khác trong lớp hầu hết đều đánh giá cao các sinh viên Việt Nam.

Mình nghĩ bất cứ một ứng viên New Zealand Asean nào, dù là Việt Nam hay nước ngoài đều có những tố chất rất đặc biệt, mỗi người đều có những câu chuyện thú vị riêng.

Hãy chia sẻ thêm về đất nước và môi trường học tập tại New Zealand? Bạn thích điều gì nhất tại đây?

Lê Quyên: New Zealand có lợi thế về ngành Du lịch, được coi là ngành xuất khẩu lớn thứ hai tại New Zealand do nơi đây được thiên nhiên ưu ái ban tặng cho nhiều cảnh quan tự nhiên kỳ vĩ. Cũng dễ hiểu khi New Zealand được xem là lựa chọn hàng đầu cho các ứng viên vừa muốn trải nghiệm học tập nhưng cũng vừa muốn du lịch khám phá như mình. Môi trường học tập năng động và trang thiết bị tiên tiến, hiện đại luôn được các sinh viên đánh giá cao. Điều thích

nhất đối với mình đó là sự hỗ trợ rất nhiệt tình của các giảng viên đến từ AUT – ngôi trường mình đang theo học.

Nguyễn Khiêm: Môi trường học tập: Tôi thích nhất là môi trường học tập ở UC vì mọi thứ rất tiện lợi, từ học tập, thể thao, đến giải trí. Rất nhiều công viên và sân cỏ mà tôi có thể chơi các môn thể thao yêu thích. Rất nhiều cảnh đẹp trong khuôn viên trường mà tôi có thể chụp ảnh. Rất nhiều hỗ trợ từ nhà trường cho việc phát triển học tập của sinh viên (các lớp học, hội thảo để hỗ trợ những sinh viên mà tiếng Anh là ngôn ngữ thứ hai).

Đối với sinh viên quốc tế khi vừa đến đây, tôi cũng như các sinh viên quốc tế khác được dẫn đi tham quan thành phố. Trước khi nhập học hai tuần, chúng tôi được tham gia các buổi hội thảo về các kỹ năng cũng như các yêu cầu trong lúc học tập ở UC. Vì đối với các sinh viên quốc tế, hệ thống giáo dục của các nước có thể khác với hệ thống giáo dục ở đây nên họ chuẩn bị rất chu đáo các chương trình cho sinh viên quốc tế như là: Cách viết bài luận và đọc tài liệu hiệu quả, cách ghi chú (take note), cách trình bày, cũng như là cách viết email cho giáo sư. Ngoài ra, các buổi học còn lồng ghép thêm các kiến thức và văn hóa Kiwi để hỗ trợ cho sinh viên quốc tế khi giao tiếp với người địa phương. Còn một điểm tôi rất thích là Trung tâm đào tạo kỹ năng học thuật (Academic Skills Centre), nơi mà tôi nghĩ là phục vụ rất hiệu quả cho sinh viên quốc tế vì tiếng Anh là ngôn ngữ thứ hai nên các bạn thường gặp phải các vấn đề như lỗi ngữ pháp, lỗi chính tả hay lỗi dấu câu.

Thư viện trường UC là tòa nhà lớn và cao nhất được đặt ngay trung tâm của khuôn viên trường. Nên từ đó, toàn cảnh của trường đều được nhìn thấy với bốn mùa khác nhau sẽ thấy được bốn màu khác nhau. Mượn tài liệu ở thư viện rất đơn giản, trả lại cũng dễ dàng. Thư viện được chia thành nhiều tầng khác nhau, mỗi tầng sẽ có quy định và mục đích sử dụng riêng của nó. Ví dụ, ở tầng hầm là căng-tin, tầng một và hai được sử dụng như phòng máy và là nơi trao đổi thảo luận, đối với các tầng cao hơn phải giữ yên lặng tuyệt đối. Tôi rất thích điều này, vì như thế sẽ rất tiện lợi cho học tập và ăn uống.

Về công nghệ thông tin: Là một sinh viên đến từ Việt Nam nên đối với tôi, hệ thống công nghệ thông tin ở thư viện của UC là rất hiện đại. Là sinh viên của trường, tôi được sở hữu quyền truy cập vào nguồn tài liệu phong phú về tất cả các lĩnh vực từ “Tàng Kinh Các” này. Đây được cho là thư viện lớn nhất New Zealand. Đối với sách mà trường không có, mình có quyền yêu cầu thư viện bổ sung và khi đã nhập về, họ sẽ báo cho mình đến để nhận sách về.

Thời tiết và khí hậu: Thời tiết ở đây hoàn toàn khác với những nơi mà tôi đã đi, rất trong lành vì diện tích phủ xanh của New Zealand rất lớn và dân số lại tương đối thấp. Tôi thích cái không khí se lạnh ở đây, đặc biệt khi thời tiết lạnh có thêm nắng ấm thì quá tuyệt vời để đi dạo và chụp ảnh.

Người Kiwi: Nhớ một lần, lúc mới sang đây tôi đạp xe khoảng 15 km để tham gia thi đấu Ultimate Frisbee. Lúc đang đạp xe về thì cũng khá mệt và trời cũng bắt đầu tối và lạnh. Một bạn Kiwi từ đội khác nhận ra tôi qua đồng phục thi đấu dựng lại trước xe và hỏi nhà ở đâu để bạn ấy đưa về. Thế là tôi quăng chiếc xe đạp vào ô tô của bạn ấy mà về, lúc đó cảm giác như “uống một ly trà đá khi đã đá xong hai trận bóng”.

Một câu chuyện khác về người Kiwi. Tôi có quen một bạn Kiwi tên là Richard trong câu lạc bộ Frisbee mà tôi đang tham gia. Richard rất đam mê môn thể thao này, bạn ấy thường tổ chức các buổi huấn luyện kỹ năng và chiến thuật cho “lính mới” để phát triển môn thể thao này ở Christchurch. Richard rất tốt bụng, thường mời mọi người trong đội đến nhà để tổ chức tiệc BBQ rồi chơi cờ bàn (board games). Hẳn hay tổ chức này nọ để tụ họp mọi người lại như là đi tắm sauna ở hồ bơi, đi chơi ở bãi biển, uống bia,... Tôi thì thích hoạt động này nọ nên rất thích cái tính cách của Richard. Chắc có lẽ đã từng du học xa nhà nên bạn Kiwi này hiểu cảm giác khi xa nhà nên rất quan tâm tổ chức các sự kiện để những người xa nhà như tôi có thể tham gia và hiểu hơn về văn hóa của người Kiwi.

Quỳnh Anh: New Zealand là một đất nước có rất nhiều cảnh đẹp tự nhiên với thảm thực vật và động vật vô cùng phong phú. Mình thích không khí trong lành của New Zealand và luôn có cảm giác được gần thiên nhiên.

Tuy nhiên, ở New Zealand việc mua sắm đi lại không phải quá thuận tiện, ví dụ như đi chơi xa rất khó tìm nhà hàng ăn uống, do đó bạn nên tự chuẩn bị đồ ăn mang theo. Buổi chiều các cửa hàng thường đóng cửa khá sớm tầm 6-7 giờ tối là hầu hết các cửa hàng đã đóng cửa trừ một vài cửa hàng có thể mở muộn hơn nhưng cũng chỉ 9 giờ tối.

Với cá nhân mình, môi trường học tập của New Zealand có nhiều ưu điểm như hệ thống trang thiết bị hiện đại, hệ thống thư viện (bao gồm cả online) cực kỳ đồ sộ. Các trường đại học của New Zealand đều xếp thứ hạng cao trên thế giới. Các trường khác mình không biết yêu cầu như thế nào nhưng trường mình học là Đại học Auckland thì có yêu cầu rất cao về chất lượng học tập của sinh viên, tiêu chí đánh giá các bài tập đòi hỏi ở sinh viên nhiều kỹ năng như tư duy phản biện, giải quyết vấn đề, tìm kiếm tài liệu học thuật để làm mạnh thêm ý kiến của mình... Hình thức đánh giá cũng rất đa dạng từ bài luận cá nhân, dự án nhóm, kiểm tra trắc nghiệm, thuyết trình, đến kiểm tra (viết luận, tính toán...). Ngoài ra, trường mình luôn khuyến khích sinh viên đóng góp ý kiến, kể cả nhận xét về phương pháp giảng dạy của giảng viên để có sự điều chỉnh kịp thời.

Điều mình thích nhất ở New Zealand là môi trường trong lành, hoa quả thực phẩm sạch, chính sách rõ ràng và có quá nhiều cảnh đẹp để khám phá.

Bài học lớn nhất bạn học được khi đi du học là gì? Và có những kỹ năng nào bạn cảm thấy mình thiếu để có thể tiếp nhận tốt hơn quá trình học tập và hòa nhập cuộc sống tại New Zealand không?

Lệ Quyên: Đi du học khiến mình rèn giũa được sự tự tin cũng như khả năng nắm bắt cơ hội tốt hơn. Mình đã học được thái độ và cách nhìn thấy cơ hội trong bất cứ hoàn cảnh hay tình huống nào. Ngoài

ra, đi du học giúp mình có thêm nhiều bạn mới. Họ đều là những người rất giỏi và đã thật sự truyền cảm hứng cho mình.

Đối với kỹ năng cần trau dồi, mình nghĩ đó là kỹ năng quản lý và phân bổ thời gian hiệu quả. Biết cân bằng giữa học tập và vui chơi sẽ giúp các bạn có được quãng thời gian học tập đáng nhớ tại đây.

Nguyễn Khiêm: Khả năng thích nghi với môi trường mới là điều cần thiết nhất để trang bị trước khi du học. Thích nghi với văn hóa, xã hội, môi trường và hệ thống học tập là cần thiết. Có thể bạn đến từ những nền văn hóa khác nhau, nhưng khi tiếp xúc với người địa phương bạn cần phải quan sát hành động của họ để có thể làm theo. Trong trường hợp nghi ngờ, bạn có thể hỏi liệu việc bạn sắp làm là có phù hợp ở đây hay không.

Có lẽ ngôn ngữ, viết luận là bất lợi lớn nhất của hầu hết các sinh viên đến từ các quốc gia có tiếng Anh là ngôn ngữ thứ hai so với sinh viên bản địa. Cách duy nhất để cải thiện khả năng viết luận là phải đọc và viết nhiều hơn, đều đặn hơn.

Quỳnh Anh: Bài học lớn nhất mình học được khi đi du học đó là nếu có tư duy và thái độ tốt, bạn sẽ thích nghi được trong mọi hoàn cảnh.

Bản thân mình thấy tận hưởng cuộc sống tại New Zealand. Tuy việc học khá áp lực và vất vả do khóa học của mình là 240 tín chỉ nhưng học trong 18 tháng, chia theo từng quý, mỗi quý ba môn, mỗi môn lại có rất nhiều bài tập cá nhân và bài tập nhóm, tài liệu cần đọc cũng rất nhiều. Nếu chỉ tập trung vào việc học mà không tham gia các hoạt động khác hay đi du lịch thì quả thực là rất lãng phí. Do đó, mình cần biết lựa chọn và ưu tiên ở mỗi giai đoạn khác nhau.

Kỹ năng mình thấy cần nâng cao hơn để tiếp nhận tốt hơn quá trình học tập và hòa nhập cuộc sống với người bản địa tại New Zealand đó là kỹ năng giao tiếp bằng tiếng Anh (chủ yếu là nghe và nói). Về viết và đọc thì không phải trở ngại. Nhưng để nghe hiểu 100% cũng như có thể diễn đạt lưu loát, hiệu quả những điều mình nghĩ, đặc biệt là với người bản xứ thì mình thấy cần nâng cao rất nhiều. Một

điều rất thú vị là các sinh viên quốc tế ở các quốc gia khác nhau khi nói chuyện với nhau đôi lúc dễ hiểu hơn khi sinh viên quốc tế nói chuyện với người bản địa.

Các bạn có thể chia sẻ vài thói quen tốt hoặc bạn thấy hiệu quả trong công việc, học tập của mình không?

Lệ Quyên: Nếu được, các bạn hãy lựa chọn chơi một vài môn thể thao để rèn luyện sức khỏe và khiến cho tinh thần mình thoải mái hơn nhé. Trong quãng thời gian học tập tại New Zealand, ngoài giờ học, mình thường tham gia các lớp nhảy Zumba, Kickboxing và Yoga. Tập luyện thể thao thật sự rất hiệu quả cho việc học của mình.

Nguyễn Khiêm: Luôn luôn có kế hoạch, các dự định cho bản thân. Cụ thể kế hoạch trong năm, tháng, tuần và ngày. Bạn phải tự đặt mục tiêu và công việc cho bản thân. Ví dụ, trong năm 2018 tôi phải hoàn thành đề cương nghiên cứu trước tháng 6, thu thập và xử lý số liệu trong tháng 7 và 8, viết bài trong những tháng còn lại.

Để hoàn thành đề cương nghiên cứu, tôi tự đặt mục tiêu rằng phải đọc ít nhất 5 bài nghiên cứu và hoàn thành khung nghiên cứu trong tháng đầu tiên,... từ các mục tiêu lớn mà chia nhỏ thành mục tiêu để làm việc cho mỗi tuần. Khi đặt được kế hoạch như vậy, tôi sẽ chủ động được thời gian để có thể vừa học vừa trải nghiệm cuộc sống ở đây hiệu quả hơn.

Quỳnh Anh:

- Suy nghĩ tích cực
- Đọc sách và gặp gỡ những người thú vị, tích cực. Những cuốn sách mình yêu thích là sách của thầy Thích Nhất Hạnh, sách về cuộc đời những danh nhân hoặc doanh nhân, về lịch sử các tập đoàn...
- Có những hoạt động ngoài trời để đón nhận năng lượng trong lành và rèn luyện sức khỏe, giúp tinh thần thư thái như đi bộ trong công viên, đạp xe quanh hồ, đi bơi...

- Thực hành thiền chánh niệm (mindfulness) và sống ở giây phút hiện tại.

THẢO LUẬN 2

CÁC BẠN TRẺ CẦN CHUẨN BỊ GÌ ĐỂ ỨNG TUYỂN HỌC BỔNG CHÍNH PHỦ?

VŨ MINH – MEXT 2017

Bạn cần nắm rõ tiêu chí của từng học bổng để đánh giá bản thân mình có đủ điều kiện nộp hồ sơ hay không. Lên kế hoạch làm hồ sơ xin học bổng kỹ lưỡng. Tiếp cận với những người đạt học bổng trước đó để tìm sự tư vấn, giúp đỡ và họ sẽ cho bạn những thông tin hữu ích và thiết thực nhất.

MINH PHƯƠNG – ERASMUS MUNDUS 2017

Tìm hiểu thật kỹ thông tin về các loại học bổng, hiểu rõ bản thân mình, hoàn thiện bản thân bằng kinh nghiệm nghiên cứu, hoạt động ngoại khóa liên quan lĩnh vực đang làm, xây dựng các kế hoạch cụ thể cho tương lai, nâng cao các kỹ năng mềm, tư duy phản biện, ngoại ngữ...

MINH THU – SISS 2013

- Tìm hiểu điều kiện từng học bổng.
- Nhìn lại chính bản thân mình, phân tích chi tiết điểm mạnh, yếu.

- Hãy chọn học bổng phù hợp, đừng hy sinh chất lượng để chạy theo số lượng. Bởi vì cuối cùng bạn sẽ chỉ thành công với những học bổng phù hợp với bạn.
- Tự trả lời câu hỏi: “Mình muốn người ta có ấn tượng gì về mình khi đọc đơn ứng tuyển học bổng (application)?” chỉ trong ba tính từ súc tích nhất. Từ đó bạn có cốt lõi xây dựng hồ sơ (profile) khi nộp đơn.

THANH VÂN – CHEVENING 2016

Ngoài trừ các bài luận và các yêu cầu cụ thể của học bổng (yêu cầu sẽ khác nhau đối với từng học bổng chính phủ khác nhau, tuy nhiên chúng khá tương tự), các bạn cần phải chuẩn bị kiến thức vững chắc và một dự định rõ ràng về ngành học và ý định sử dụng kiến thức được học như thế nào. Phần này cần phải đầu tư thời gian và suy nghĩ cẩn thận vì nó sẽ quyết định khả năng nhận được học bổng cũng như sử dụng thời gian của bạn một cách hiệu quả.

VĨNH KHANG – FULBRIGHT 2014

Ngoài những điều kiện bắt buộc như hồ sơ, điểm số, bằng cấp... thì bạn cần phải “nghiên cứu” về học bổng đó rất kỹ. Bạn sẽ không thể dành được nó, nếu bạn không hiểu về nó.

Học bổng liên minh châu Âu Erasmus Mundus

ERASMUS MUNDUS là một trong những học bổng toàn phần danh giá nhất ở châu Âu, hỗ trợ sinh viên toàn cầu tiếp cận với nền giáo dục tiên tiến và thúc đẩy đối thoại giữa các nền văn hóa khác nhau trên thế giới.

Đến với học bổng Erasmus Mundus, bạn sẽ có cơ hội trải nghiệm tuyệt vời nhất trong suốt tuổi trẻ của mình: Được học ở những ngôi trường danh giá, được hòa mình vào cuộc sống, văn hóa và thiên nhiên tại ba thành phố rất “cool” ở châu Âu, được làm quen với rất nhiều người bạn mới. Nếu bạn thuộc “chủ nghĩa xê dịch” thì đây chính là học bổng dành cho bạn.

Bước ra thế giới để thấy mình nhỏ bé thế nào

– PHAN MINH PHƯƠNG, ERASMUS MUNDUS 2017

Mình tên Phan Minh Phương, tốt nghiệp ngành Bác sĩ Đa khoa, Đại học Y Dược khóa 2008-2014. Sau khi ra trường mình làm việc tại Bệnh viện Bệnh Nhiệt đới. Đi làm được gần 3 năm thì mình cảm thấy mình muốn học thêm về ngành bệnh truyền nhiễm để có thể giúp được gì đó cho bệnh nhân của mình. Thế là mình bắt đầu tìm hiểu về các loại học bổng chính phủ dành cho sinh viên Việt Nam từ gần cuối năm 2016. Và mình may mắn nhận được Học bổng Thạc sĩ Liên minh châu Âu - Erasmus Mundus ngành Bệnh truyền nhiễm và Một sức khỏe (Infectious Diseases and One Health - IDOH) cho khóa 2017 - 2019.

CON ĐƯỜNG ĐẾN VỚI HỌC BỔNG ERASMUS MUNDUS

Theo mình hiểu, dù Erasmus Mundus là học bổng theo dạng học bổng tài năng (merit-based), tuy nhiên cũng như những loại học bổng khác, tiêu chí lựa chọn ứng viên của họ không phải là người giỏi nhất mà là người phù hợp nhất. Thế nên việc lựa chọn một khóa học phù hợp với chuyên môn và nguyện vọng của bạn là chìa khóa then chốt để có thể tiếp tục những bước sau đó. Mình cảm thấy may mắn khi đúng năm nay Erasmus Mundus mở chương trình IDOH, là đúng ngành mình đang làm việc và rất muốn học hỏi thêm.

Trong quá trình làm hồ sơ cho Erasmus Mundus, mình cũng có nhiều chuyện đáng nhớ. Số là mình dự định nộp đơn cho học bổng Fulbright năm đó, mình gặp được một người tư vấn cực kỳ giỏi và chuyên nghiệp. Việc bài viết của mình bị sửa tan nát, gạch đỏ chóc cũng là chuyện thường ngày. Nhiều lúc thấy mình... bánh bèo vô dụng, muốn bỏ hết rồi đấy chứ. Thế rồi trong khi mình tìm hiểu về trường và ngành mình muốn học ở Mỹ, mình tìm thấy chương trình IDOH này. Sau khi đọc xong thấy chương trình này quá hợp nguyện vọng của mình nên vội làm hồ sơ ngay khi chỉ còn khoảng 1 tuần nữa là hết hạn. Một thời gian ngắn sau là mình có hẹn phỏng vấn, và kết quả là... xách va ly lên đường và trở thành công dân “lông bông” tại châu Âu.

Erasmus Mundus là một trong những học bổng chính phủ nổi tiếng và lâu đời. Bạn sẽ cơ hội trải nghiệm 2 năm học tập tại ít nhất ba nước trong khối liên minh châu Âu và một số nơi khác trên thế giới. Vậy nên hãy sẵn sàng để kéo va ly của bạn đi khắp nơi và thay đổi chỗ ở liên tục nhé! Erasmus Mundus có khoảng 100 khóa học để bạn lựa chọn. Những chương trình được đánh giá là có hiệu quả (tính theo chất lượng sinh viên đầu ra) sẽ tiếp tục được cấp tiền để vận hành. Số lượng học bổng mỗi năm sẽ tùy thuộc vào từng chương trình. Bạn cũng có thể đóng tiền để học nếu như không nhận được học bổng với số tiền khoảng 9.000 Euro/năm.

KHÔNG PHẢI CÓ THÀNH TÍCH KHỦNG MỚI CÓ CƠ HỘI ĐẠT HỌC BỔNG

Học bổng toàn phần có thể đến từ may mắn, nhưng chắc chắn đây không phải là yếu tố quyết định trong phần lớn trường hợp. Hãy bắt đầu bằng việc tìm hiểu thật kỹ về những học bổng bạn đang muốn nộp, về tiêu chí, cách lựa chọn ứng viên, những quy định, thời gian nộp đơn, trường học, ngành học phù hợp, thậm chí là chương trình học, hay thậm chí giảng viên của bạn đang nghiên cứu lĩnh vực gì... Việc tìm hiểu kỹ ngoài việc giúp bạn hiểu rõ bản thân mình muốn gì, có phù hợp không, ưu điểm, khuyết điểm của bản thân bạn (để có thể viết thật tốt Thư trình bày nguyện vọng xin học bổng – Motivation letter hoặc Mục tiêu học tập – Study objective) mà có khi còn giúp bạn ghi điểm nếu lọt vô vòng phỏng vấn. Ai mà không thích chọn một ứng viên biết rõ mình muốn gì và có những kế hoạch cụ thể sắp tới.

Mình thấy các bạn Việt Nam hay có một lầm tưởng là học bổng toàn phần chỉ dành cho những bạn có thành tích học tập khủng, cộng thêm IELTS 8.0, 9.0. Nhưng thật sự không phải vậy. Họ sẽ tìm kiếm người phù hợp nhất chứ không phải giỏi nhất và Anh văn chỉ là điều kiện cần để bạn qua vòng hồ sơ. Nếu học bổng yêu cầu IELTS 6.5, thì việc bạn 7.0 hay 8.0 cũng không khác biệt gì mấy. Nên thay vào đó, hãy “hoàn thiện” những mặt khác của bạn, ví dụ như tham gia vào những nghiên cứu khoa học trong lĩnh vực bạn đang làm, hoạt động ngoại khóa (nhưng cũng phải liên quan tới cái bạn đang nhắm tới nhé), những kỹ năng mềm...

2-3 năm chuẩn bị cho một mùa học bổng chẳng phải là quá nhiều đâu, nếu bạn muốn cho ra đời một bộ hồ sơ có đủ sức cạnh tranh.

VỀ CHƯƠNG TRÌNH IDOH

Tháng 2 năm 2016, chương trình Infectious Diseases and One Health (IDOH) được xét duyệt vào danh sách các ngành của Erasmus Mundus, đứng đầu các đề cử với số điểm 95/100, là chương trình đầu tiên được chấp thuận trong số 89 chương trình nộp lên để duyệt. Ủy ban châu Âu đã đồng ý rót 2,76 triệu Euro vào đây để vận hành chương trình này trong 3 năm (2017- 2019) (nếu sau này hiệu quả, họ sẽ chi tiếp). Trong 3 năm này sẽ có tổng cộng 56 suất học bổng toàn phần được trao cho sinh viên theo nhiều đối

tượng: 11 suất cho nhóm ứng viên trong khối châu Âu (các nước EU), 33 suất cho nhóm nước thành viên (các nước còn lại), 12 suất cho nhóm ứng viên thuộc đối tượng “ưu tiên vùng miền”. Mỗi năm một lớp sẽ có 24 sinh viên, tức sẽ có 16 sinh viên trong 3 năm có thể học bằng cách đóng tiền tự túc. Vì đây là chương trình mới, tiền nhiều nên số suất học bổng nhiều, cạnh tranh hiện tại không quá cao.

Đối tượng phù hợp với IDOH: không nhất thiết phải là bác sĩ khoa nhiêm, bác sĩ đa khoa cũng được, thú y cũng được, sức khỏe cộng đồng, y tế công cộng đều được. Vì khái niệm One Health là muốn nói đến mắt xích bệnh nhiễm giữa ba yếu tố Con người – Động vật – Môi trường (Human – Animal – Environment).

Chương trình IDOH bắt đầu học kỳ một ở Đại học Francois Rabelais (Tours, Pháp) từ 5/9 – 20/12/2017, học kỳ hai ở Đại học Autonomia de Barcelona (Tây Ban Nha) từ 8/1 – 30/6/2018, trường hè (summer school) khoảng 1 tháng ở một trong hai trường trên, học kỳ ba ở Đại học Edinburgh (Scotland) từ 8/9 – 24/12/2018, và học kỳ cuối cùng là thực tập và làm luận văn với 1 trong 35 trường đối tác thành viên với Erasmus Mundus.

2-3 năm chuẩn bị cho một mùa học bổng chẳng phải là quá nhiều, nếu bạn muốn cho ra đời một bộ hồ sơ có đủ sức cạnh tranh.

THỜI GIAN ĐẦU CỰC “STRESS”

Trong suốt những năm học phổ thông và cả khi lên đại học, mình luôn được thầy cô hướng dẫn kiểu cầm tay chỉ việc, phải học cái này, phải đọc cuốn sách kia. Mọi thứ đều có đường lối sẵn như thế. Tới khi sang đây mới thấy kỹ năng tự học, tự tìm tòi nghiên cứu quan trọng như thế nào. Vì thầy cô sẽ chỉ đưa cho bạn những kiến thức cơ bản, và “xào nấu” như thế nào để nó trở thành những kiến thức có khả năng ứng dụng được vào nghiên cứu khoa học của bạn thì đó là chuyện của bạn. Mọi người sẵn sàng hỗ trợ bạn, nhưng tự bạn phải tìm ra phương pháp học cũng như hướng đi của mình.

Có hai điều mình thấy rất cần thiết trong việc học tập mà mất tới 2-3 tháng sau khi sang châu Âu mình mới cải thiện được, đó là việc nghe giảng và ghi chép bằng tiếng Anh. Đó là việc làm mình stress nhất trong thời gian đầu vì có những lĩnh vực, từ vựng chuyên ngành mình chưa biết tới nó bao giờ nên việc ghi chép rất khó khăn. Sau đó tới những bài thuyết trình, mình tự thấy mình rất dở trong việc tìm kiếm tài liệu, cũng như cách sắp xếp, trình bày trong từng slide, chưa kể là run vô cùng mỗi khi đứng trước lớp. Sau học kỳ đầu tiên cũng đỡ hơn nhiều, nhưng mình vẫn mong phải chi mình nâng cao những kỹ năng này trước khi sang thì có lẽ đã làm được nhiều hơn thế.

HỌC HẾT SỨC, CHƠI HẾT MÌNH

Mình thấy các bạn nhận được học bổng Erasmus Mundus cùng lớp với mình ai cũng rất giỏi, từ những bạn được học bổng (21 bạn) cho đến những bạn học tự túc (3 bạn). Kiến thức nền (background) của các bạn cũng khá đa dạng. Khoảng 1/3 sinh viên học ngành Sinh học (Biology) hoặc Vi sinh học (Microbiology), 1/3 là Bác sĩ Y khoa (Medical Doctor), 1/3 còn lại là Bác sĩ Thú y (Veterinary) hoặc các bạn đến từ khối Y tế Cộng đồng (Public Health). Dù học ngành gì, nước nào, cái làm mình ấn tượng nhất là khả năng tiếng Anh, đặc biệt là tiếng Anh chuyên ngành Y sinh của các bạn cực kỳ tốt. Mình đã từng cảm thấy yên tâm về cái bằng IELTS 7.0, cũng như khá nhiều lần tiếp xúc với các bạn sinh viên nước ngoài đến học tập tại khoa mình làm, thế nhưng qua đó vẫn bị “sốc” hết 2 tháng đầu vì vào lớp... nghe không hiểu bài, trong khi các bạn xung quanh ghi chép khá thế. Không những thế, kỹ năng làm việc nhóm, cũng như thuyết trình của các bạn cũng rất khoa học và chuyên nghiệp. Các bạn ấy có thể đêm hôm trước đi chơi, đi bar tới 3-4 giờ sáng, nhưng 9 giờ đến lớp vẫn rất tỉnh táo và học hành nghiêm túc. Học giỏi đã khó. Học giỏi chơi giỏi càng khó hơn. Mình rất nể những bạn học hết sức, chơi hết mình như vậy.

Về hồ sơ của các bạn trong lớp thì mình chưa tìm hiểu kỹ. Nhưng qua những lời các bạn kể, mình thấy rất ấn tượng về kinh nghiệm trong lĩnh vực liên quan của các bạn cả trong và sau thời gian học

đại học. Một người bạn của mình lỡ nộp hồ sơ trễ hạn xét học bổng nên phải tự túc, bạn ấy kể tiền học bạn ấy tự lo bằng cách làm cùng lúc ba công việc: Buổi sáng dạy Khoa học cho các em học sinh 8-9 tuổi, buổi chiều làm nghiên cứu cho một phòng thí nghiệm về sinh học, còn buổi tối bạn ấy dịch các bài báo từ tiếng Anh sang Tây Ban Nha hoặc ngược lại để kiếm thêm thu nhập. Mình nghe mà choáng!!! Mình làm một công việc đã mệt muốn chết.

NHỮNG NGƯỜI BẠN TỐT BỤNG, DỄ THƯƠNG

Hồi trước khi qua đây, mình hùng hồn tuyên bố sẽ mua cái thẻ đi lại, xong mỗi cuối tuần vác đồ tới một thành phố của Pháp, đi hết sẽ sang tiếp các nước xung quanh. Sau tuần đầu tiên bị bài vở đè gần chết, khó khăn lắm mới thôi thóp bò dậy, mình mới nhận ra hồi đó... lỡ mồm.

Mình đã từng nghĩ, sang tới châu Âu sẽ chỉ có một mình, sẽ phải tự làm mọi thứ, sẽ rất khó khăn để có thể hòa nhập với mọi thứ vì tính mình hơi thụ động khi tiếp xúc với người lạ. Nhưng khi vừa đặt chân tới Pháp, mình đã nhận rất nhiều giúp đỡ, quan tâm từ điều phối viên (coordinator) của chương trình, giảng viên và đặc biệt là từ những người bạn cùng lớp cực kỳ dễ thương của mình.

Điều phối viên đã giúp tụi mình rất nhiều từ chuyện Visa, mở tài khoản ngân hàng, đăng ký chỗ ở trong ký túc xá, cho đến sắp xếp kế hoạch học tập. Còn các bạn trong lớp mình cực kỳ dễ thương và hòa đồng, tất nhiên không tránh được những khác biệt về văn hóa, nhưng mọi người luôn giúp đỡ nhau và yêu thương nhau rất nhiều. Mình cảm thấy mình đã tìm được gia đình thứ hai của mình vậy.

Mình nhớ cái ngày lần đầu tiên đứng trước lớp thuyết trình theo nhóm, nói lắp bắp, run gần chết, vừa kết thúc đi xuống là có đưa vở vai một cái: “Mày làm tốt lắm, tao thích bài của mày”. Dĩ nhiên mình biết nó nói để động viên mình, nhưng cũng cảm thấy cảm động rất nhiều.

Mình đã phân vân rất nhiều khi quyết định hỏi mượn tập ghi chép (note) của một bạn người bản xứ (native) trong lớp, ngại lắm vì ở Việt Nam chỉ có thân lắm mới mượn tập nhau như thế. Nhưng bạn ấy vẫn vui vẻ gửi hết note cho mình, và dặn mình nhớ email cho cô điều phối viên của chương trình để trình bày khó khăn. Chưa kể khi không hiểu bài có thể sẵn sàng gõ cửa phòng bất kỳ đứa nào để nhờ nó giảng lại. Không ai tỏ ra khó chịu vì chuyện đó cả.

Các bạn học trong lớp mình thì cực kỳ dễ thương. Có tổng cộng 16 quốc gia trong lớp nên ngoài kiến thức được dạy trên lớp, mình còn học được rất nhiều thứ hay ho khác, từ cách viết tên mình theo tiếng Nepal hay Bangladesh như thế nào, nấu một món truyền thống của châu Phi ra sao, cho tới nhảy vài bước Salsa cơ bản...

BA TỪ ĐỂ NÓI VỀ HỌC BỔNG ERASMUS MUNDUS

Độc nhất – Unique: Sẽ không có một khóa Erasmus Mundus nào giống nhau, vì mỗi chương trình sẽ học ở những nước, những trường khác nhau. Và trong cùng một chương trình nhưng những khóa khác nhau sẽ có những sinh viên khác nhau về nền tảng (background), quốc tịch (nationality) nên kiến thức bạn học được cũng sẽ khác nhau.

Thích nghi – Adaptive: Bạn sẽ phải thay đổi chỗ ở ít nhất mỗi học kỳ. Hãy chuẩn bị tư tưởng để có thể di chuyển nhanh gọn từ nơi này sang nơi khác với đồng hành lý của mình, thích nghi với môi trường mới, trường học, nhà ở mới. Đó là một “đặc quyền” của các bạn đạt học bổng Erasmus Mundus, nhưng nếu bạn không chuẩn bị kỹ, nó có thể là một áp lực không nhỏ.

Trải nghiệm – Experience: Sẽ không có cơ hội nào tốt hơn cho bạn trải nghiệm sâu sắc về châu Âu như Erasmus, từ giáo dục, cuộc sống, con người, văn hóa, ẩm thực... Hãy mở rộng trái tim để đón nhận mọi thứ và tận dụng khoảng thời gian quý giá này nhé!

DỰ ĐỊNH KHI HỌC TẠI CHÂU ÂU

Trước khi sang đây, mình có tham gia hỗ trợ nhóm nghiên cứu về một vi trùng “mới nổi” tại miền Nam Việt Nam, gây nhiễm trùng huyết cho người tiếp xúc. Trong khi vi trùng này đã được “thanh toán” ở rất nhiều nước phát triển nhờ tiêm chủng hiệu quả. Vì vậy khi sang châu Âu mình mong muốn có thể tìm hiểu hơn về loại vi trùng này cũng như những kỹ thuật có thể áp dụng tại Việt Nam. Mình hy vọng khóa IDOH này đủ để mình học thêm những cái mình muốn. Nếu không, mình muốn học thêm nữa, Tiến sĩ chẳng hạn.

Học bổng chính phủ Anh Chevening

HỌC BỔNG CHEVENING là học bổng Thạc sĩ toàn phần của chính phủ Anh. Học bổng hướng đến các ứng viên có tiềm năng lãnh đạo, tiềm năng xây dựng mạng lưới và có kế hoạch rõ ràng đóng góp cho sự phát triển của Việt Nam. Học bổng sẽ đem đến cho các bạn cơ hội học tập và trải nghiệm tại Anh trong vòng một năm.

Với rất nhiều các sự kiện về học thuật, văn hóa và lịch sử được Chevening tổ chức hằng tháng trong suốt một năm học tập tại Anh, các bạn sẽ có cơ hội tuyệt vời để xây dựng mạng lưới với hàng nghìn bạn Chevening khác và các giáo sư trong nhiều lĩnh vực.

Hai chị em gái và giấc mơ Anh

– THANH MAI & THANH VÂN, CHEVENING 2013 & 2016

Nhắm mắt lại trên máy bay về Việt Nam, mình cứ nghĩ hoài về những người bạn mình đã gặp, những người đã chỉ cho mình biết bao điều về thế giới mà mình không được học trong trường lớp; mình nghĩ về những cuộc trò chuyện thú vị về các vấn đề chính trị, xã hội; nghĩ về một nước Anh cổ kính, xanh rì, yên bình; nghĩ về người Anh thân thiện và hiền hậu.

Các bạn có thể giới thiệu đôi chút về bản thân để độc giả được biết thêm về các bạn.

Mình tên là Trương Thanh Mai, mình từng đạt học bổng song phương của Chính phủ Bỉ và học bổng Chevening của Chính phủ Anh năm 2013 nhưng mình đã lựa chọn Chevening, và theo học

ngành Nghiên cứu Phát triển tại Viện Nghiên cứu Phát triển (IDS) thuộc Đại học Sussex, Anh. Năm 2017, mình tiếp tục đạt học bổng Tiến sĩ tại Đại học Arizona, Mỹ và hiện mình đang làm nghiên cứu sinh ngành Chính trị học so sánh tại Đại học Arizona. Sự phát triển của Internet, mạng xã hội và những ảnh hưởng của Internet đối với chính trị tại các nước đang phát triển là chủ đề nghiên cứu mình quan tâm.

Mình là Trương Thanh Vân, mình đã có may mắn nhận được những học bổng ngắn hạn và học bổng Chevening tại Anh.

- Khóa học ngắn hạn về Nông nghiệp bền vững tại Đại học bang Oregon, Mỹ, 2014.
- Được chọn là Đại sứ Việt Nam tham gia diễn đàn Thanh niên châu Á Thái Bình Dương về biến đổi khí hậu tại Nepal vào tháng 10, năm 2015.
- Học bổng Chevening của Chính phủ Anh, 2016.

Hiện tại mình vừa hoàn thành khóa học Thạc sĩ ở Anh, ngành Quản trị, Phát triển và Chính sách công (Governance, Development, and Public Policy).

Điểm lạ ở các bạn Chevening mình gặp là các bạn thường sống ngoài khuôn khổ truyền thống và sẵn sàng bước ra khỏi “vùng an toàn” (comfort zone) để thử thách bản thân.

Sở thích của mình là đọc sách, du lịch, yoga, xem các chương trình về động vật và chính trị (hai cái này không liên quan lắm) và chơi với mèo (hai chị em mình đều yêu động vật, đặc biệt là mèo). Mình nhận thấy các sở thích này thật sự giúp mình học tập và làm việc hiệu quả. Đọc sách thì rõ ràng rồi, đi du lịch thì giúp mình quan sát và hiểu sâu sắc hơn những gì mình được đọc và học, yoga thì giúp mình minh mẫn và tự tin hơn, còn chơi với mèo thì giúp mình thật sự thư giãn.

Các bạn có thể chia sẻ con đường đến với học bổng Chevening như thế nào không? Với học bổng Chevening điều là thật sự quan trọng để Ban xét duyệt học bổng chú ý đến ứng viên?

Thanh Mai: Ngay từ nhỏ mình đã có ước mơ đi du học vì mình khao khát được khám phá thế giới và trải nghiệm nền giáo dục phương Tây. Khi học xong đại học, mình đã đặt mục tiêu tìm học bổng du học Thạc sĩ ở châu Âu. Mình có tìm hiểu học bổng Chevening ngay khi ra trường. Khi biết rằng Chevening yêu cầu 2 năm kinh nghiệm (2.800 giờ làm việc tính cả chính thức và bán thời gian, tình nguyện...) mình đã dành 2 năm để làm việc và tự khám phá bản thân xem mình thật sự đam mê công việc gì và muốn học gì. Suốt 2 năm ấy, mình nhận ra rằng mình thích làm các nghiên cứu xã hội. Qua các nghiên cứu và những chuyến đi thực địa, mình hiểu hơn về cuộc sống của người dân địa phương, về vai trò của các chương trình phát triển đối với sự phát triển của kinh tế, xã hội địa phương. Vì niềm đam mê này, mình quyết định chọn ngành Thạc sĩ Nghiên cứu Phát triển ở trường Đại học Sussex, Anh.

Thanh Vân: Từ nhỏ mình lúc nào cũng ước mơ được đi ra thế giới và học về thế giới, nên mình luôn mơ ước được đi du học, đặc biệt là từ khi đi làm thì ước mơ của mình càng cháy bỏng hơn. Từ khi còn là sinh viên, mình đã thích tham gia các dự án phát triển tại các tổ chức phi chính phủ và đã tham gia làm tình nguyện viên cho một tổ chức khi học năm ba. Sau khi ra trường mình tiếp tục làm việc cho hai tổ chức phi chính phủ quốc tế. Trong quá trình làm việc, mình nhận thấy nhiều vấn đề trong các dự án phát triển, cách quản trị tổ chức và mối quan hệ của các tổ chức xã hội dân sự và nhà nước.

Để có thể đóng góp vào lĩnh vực này, mình cần học tập bài bản hơn và cần tham gia vào mạng lưới những chuyên gia, học giả và những người làm việc trong ngành trong nước và trên khắp thế giới. Mình tìm đến học bổng Chevening thông qua các cựu sinh viên (alumni), tất nhiên đặc biệt là chị gái mình. Trong quá trình tìm kiếm ngành học phù hợp, mình đã chọn ngành Quản trị, Phát triển và Chính

sách công (Governance, Development và Public Policy) tại Viện Nghiên cứu Phát triển, Đại học Sussex. Viện này không chỉ đứng số một về đào tạo ngành phát triển (development study) trên thế giới trong nhiều năm mà còn là nơi có nhiều nghiên cứu quan trọng cho ngành.

Bạn có thể kể cụ thể quá trình học tập tại Anh của bạn như thế nào không? Thư viện tại các trường ở Anh có gì thú vị?

Thanh Mai: Mình rất thích phương pháp giáo dục ở Anh. Bắt đầu khóa học, trường sẽ tổ chức các buổi giới thiệu để sinh viên làm quen với giáo sư và các bạn sinh viên khác cùng học với mình. Qua buổi giới thiệu, bạn sẽ biết được phần nào phong nền của bạn cùng khóa, và giáo sư nào có nghiên cứu liên quan đến những vấn đề bạn quan tâm. Để theo học Thạc sĩ ở Anh, kỹ năng đọc và viết là kỹ năng quan trọng bậc nhất. Vì vậy thời gian đầu, ngoài các bài giảng theo chủ đề, trường còn tổ chức các khóa học đọc và viết học thuật. Để thật sự hiểu và tham gia thảo luận trong các buổi hội thảo (seminar), bạn phải đọc rất nhiều. Mình rất thích các buổi hội thảo (seminar) vì mình có cơ hội được nghe ý kiến, quan điểm của các bạn từ khắp nơi trên thế giới. Từ đó, mình tự phá bỏ đi những định kiến sai lầm trước đây. Các giáo sư luôn khuyến khích sinh viên suy nghĩ phản biện, tự hình thành quan điểm về một vấn đề dựa trên các chứng cứ rõ ràng. Mình thật sự thích điều này.

59

Mình dành nhiều thời gian đọc và viết trên thư viện, thậm chí có bạn còn ngủ lại thư viện. Điều thú vị nhất ở thư viện trường mình là họ luôn luôn quan tâm đến nhu cầu của sinh viên. Mình nhớ có lần, mình cần tìm một cuốn sách để viết bài, nhưng thư viện không có sách đó. Cô thủ thư có ghi lại yêu cầu của mình và chỉ 2-3 hôm sau đã có email từ thư viện nói rằng cuốn sách mình cần đã có mặt ở thư viện.

Những kỹ năng nào bạn thấy mình thiếu để có thể tiếp nhận tốt hơn quá trình học tại Anh không?

Thanh Mai: Mình nghĩ nếu mình chuẩn bị kỹ năng đọc phản biện (critical reading) tốt hơn trước khi sang Anh thì thời gian đầu của mình sẽ bớt bối ngỡ hơn. Việc phải đọc 100- 200 trang cho một bài diễn thuyết (lecture) là chuyện bình thường, vì ban đầu chưa quen phương pháp đọc phản biện nên mình mất rất nhiều thời gian. Tuy nhiên, vì rất thích các chủ đề mình học nên mình làm quen khá nhanh.

Nước Anh đón tiếp sinh viên quốc tế như thế nào?

Thanh Vân: Thật sự dịch vụ chăm sóc sinh viên ở Đại học Sussex rất tốt. Trường tổ chức các buổi hướng dẫn sinh viên sử dụng thư viện, sử dụng dịch vụ IT và phần mềm cần thiết cho việc học, giới thiệu về hệ thống giáo dục thạc sĩ ở Anh. Ngoài ra, trường còn tổ chức các buổi tiệc (welcome party) ở khoa và ở trường để các bạn sinh viên quốc tế giao lưu với nhau và để sinh viên giao lưu với các giáo sư. Các chủ nhiệm khóa học sẽ gặp gỡ từng sinh viên để lắng nghe những khó khăn và nguyện vọng học tập nhằm hỗ trợ từng sinh viên.

Các thầy cô cũng hiểu rằng nhiều bạn sinh viên đến từ các nước mà ở đó hệ thống giáo dục chưa thúc đẩy được kỹ năng đọc, viết với tư duy phản biện đa chiều (critical thinking, writing và reading skills) nên khoa tổ chức các lớp học về các kỹ năng này để giúp sinh viên hòa nhập nhanh hơn với phương pháp giáo dục ở Anh.

Đặc biệt, đây là môi trường học tập đa văn hóa nên khoa cũng tổ chức lớp học về kỹ năng làm việc nhóm tại môi trường đa văn hóa nữa. Nhờ có sự chăm lo kỹ lưỡng này của trường và khoa mà mình đã thích ứng rất nhanh với môi trường học tập mới.

Bạn có thể nói nhiều hơn về ngành học của bạn không? Môn nào bạn thấy ấn tượng nhất?

Thanh Vân: Khóa học Thạc sĩ Quản Trị, Phát triển và Chính sách công cung cấp cho sinh viên các kiến thức lý thuyết cũng như thực tiễn về rất nhiều vấn đề liên quan đến phát triển, quản trị và biến đổi chính trị, nhằm xây dựng năng lực phát triển và thực hiện chính

sách và dự án trong các tổ chức phi chính phủ (NGOs) và các tổ chức nhà nước.

Thật khó để chọn ra một môn mình yêu thích nhất. Môn nào cũng giúp mình mở mang được nhiều vấn đề, đưa ra cho mình nhiều cách tiếp cận. Có lẽ, mình sẽ nói về môn học mình có nhiều kỷ niệm nhất. Trong học kỳ hai, mình được học môn đánh giá tác động. Mình cho rằng môn học này cực kỳ quan trọng, bất kỳ một dự án hay một chính sách nào được đưa ra, thì khâu đánh giá tác động đóng vai trò rất quan trọng để kịp thời điều chỉnh, giảm lãng phí và nhân rộng. Môn học được thiết kế rất thực tiễn, mình được tham dự những bài giảng về các mô hình đánh giá tác động, và ngay trong giờ nghỉ trưa nhóm mình được giao một dự án và lập tức thiết kế mô hình để chiều hôm đó thuyết trình. Trong bài cuối kỳ, nhóm mình nhận được đề tài là lập mô hình đánh giá tác động của một dự án của World Bank ở Ấn Độ, mình được bầu làm trưởng nhóm. Với vai trò này, mình phải đảm bảo là tổ chức được các cuộc họp “dân chủ”, các bạn đều có cơ hội thoải mái đưa ra ý kiến, đóng góp chuyên môn vì các bạn đều là những người có kinh nghiệm và chuyên môn cao, đặc biệt lại đến từ nhiều nền văn hóa khác nhau. Bên cạnh đó, mình cũng là người điều phối để tổng hợp ý kiến, đưa ra ý kiến và điều chỉnh cuộc họp về đúng trọng tâm vấn đề.

Các bạn có thể chia sẻ vài thói quen tốt hoặc bạn thấy hiệu quả trong công việc, học tập của bạn không?

Thứ nhất: Lập một phương pháp quản lý thời gian hiệu quả và rèn luyện tính kỷ luật cao.

Khi ở Việt Nam, mình đặt ra là mỗi ngày phải giành ít nhất 2 tiếng đọc sách, đôi khi mình dành thời gian vào giờ nghỉ trưa ở cơ quan và buổi sáng. Khi sang đây mình càng cần kỷ luật hơn vì mình cần cân bằng thời gian đi chơi và nghiên cứu tài liệu. Mình thấy mình sử dụng thời gian khá tốt trong suốt quá trình học Thạc sĩ ở đây. Mình đã đến được nhiều quốc gia, tiếp xúc với nhiều gia đình bản địa, kết

nổi được với nhiều bạn bè quốc tế, việc học tập và nghiên cứu cũng cho kết quả tốt.

Thứ hai: Xây dựng thói quen bàn luận về sách đã đọc.

Mình thấy đây là cách ghi nhớ lâu nhất những gì mình đã đọc. Mình thường chia sẻ những kiến thức mình đọc được với một ai đó có cùng mối quan tâm để nhớ lâu và cũng là để lắng nghe ý kiến của người đó.

Thứ ba: Luyện tập thể dục thể thao

Vận động sẽ giúp bạn sáng tạo, minh mẫn và tự tin hơn nữa (vì người nhẹ nhõm và cân đối hơn). Sang đây mình thường dành thời gian đi bộ và tham gia các lớp yoga ở trường.

Các bạn có thể kể về những điều thú vị hoặc “lạ” về các bạn cũng đạt học bổng Chevening không?

Thanh Mai: Đúng như Vân chia sẻ, mình cũng nhận thấy nhiều bạn Chevening có “chất” rất riêng, có suy nghĩ độc lập, khác với số đông, có nhiều bạn còn có tài lẻ đặc biệt. Năm mình chỉ có 9 bạn Việt Nam được trao học bổng Chevening, nhưng mình thấy các bạn đều có nét đặc biệt. Có bạn muốn đấu tranh chống tham nhũng ở Việt Nam, có bạn luôn trăn trở làm sao để các giải pháp tài chính vi mô cho người nghèo được tốt hơn... Một bạn học cùng lớp với mình còn viết rất khá, ngoài viết theo phong cách học thuật (academic), bạn còn có thể viết truyện ngắn và làm thơ.

Thanh Vân: Ngoài các bạn Chevening Việt Nam cùng năm mà mình đã gặp thì mình cũng học cùng và gặp nhiều bạn Chevening quốc tế ở trường mình. Mình thấy các bạn đều có một cái chất gì đó (khó tả) khi mình tiếp xúc. Điểm lạ ở các bạn Chevening mình gặp là các bạn thường sống ngoài khuôn khổ truyền thống và sẵn sàng bước

ra khỏi “vùng an toàn” (comfort zone) để thử thách bản thân. Mình học cùng một chị người Ấn Độ, chị ấy và chồng đều đạt học bổng

Chevening năm nay. Mặc cho những quan điểm rất truyền thống ở vùng đất mà chị ấy sinh sống như phụ nữ phải sinh con ngay sau khi lập gia đình, phụ nữ thì phải ở nhà chăm sóc gia đình chồng rồi phụ nữ không cần học cao, hai vợ chồng chị ấy vẫn phấn đấu đạt học bổng Chevening để cùng học tập và trải nghiệm cuộc sống ở Anh, cùng phấn đấu thực hiện kế hoạch góp phần thay đổi xã hội mà anh chị đã đặt ra. Ngoài ra, chị còn nói với mình là chị muốn trở thành một tấm gương về sự vươn lên của phụ nữ và muốn góp tiếng nói vào bình đẳng giới ở Ấn Độ.

Các bạn có thể kể những điều thú vị hoặc “lạ” về người Anh không?

Thanh Mai: Trước khi mình sang Anh, nhiều người đã “cảnh báo” mình là người Anh lạnh lùng lắm, “kiêu ngạo” lắm khiến mình cũng hơi... e ngại. Nhưng ngược lại, đến đây mình có ấn tượng rất tốt về người Anh. Người Anh trông có vẻ lạnh lùng nhưng sẽ rất nhiệt tình nếu bạn cần giúp đỡ. Mình đến sân bay Heathrow... lúc nửa đêm. Mình đi tàu điện ngầm với một bạn học giả Chevening khác đến ga tàu Victoria để bắt tàu về Brighton. Tuy nhiên mình bị say nên phải xuống giữa đường lúc nửa đêm. May mắn sao bạn mình được một người Anh giúp đỡ, tìm khách sạn và đưa bạn mình đến tận khách sạn. Mình đón Giáng sinh năm 2013 với một gia đình người Anh qua chương trình HOST FAMILY¹. Hiện tại, mình vẫn giữ liên lạc với gia đình bác, bác vẫn thường xuyên email hỏi thăm, chia sẻ cuộc sống của bác và gửi thiệp chúc mừng mình những dịp lễ.

¹ Chương trình mà du học sinh khi ra nước ngoài sẽ ở với gia đình người bản xứ.

Thanh Vân: Mình xin được nhận xét người Anh một cách chủ quan thông qua những người Anh mình đã có cơ hội tiếp xúc và làm việc. Người Anh khi mới tiếp xúc có gì đó khá dè dặt chứ không thân thiện ngay từ đầu như người Mỹ, họ thường giữ một khoảng cách

nhất định trong giao tiếp nhưng sau một thời gian tiếp xúc thì họ trở nên thân thiện và rất tốt bụng, họ sẵn sàng giúp đỡ mình.

Mình vẫn còn nhớ nước Anh chào đón mình bằng những ngày nắng đẹp và se lạnh, những bãi cỏ trải dài xanh ngắt, những ngôi nhà nhỏ xinh đậm chất Anh, sự gọn gàng ngăn nắp của đường phố Anh và sự lịch thiệp của người Anh. Ngày đầu tiên ở Brighton, mình gặp khó khăn trong việc tìm xe bus để đi lại vì điện thoại chưa có 3G để tra bản đồ, một chú người Anh đã đi bộ cùng mình đến tận trạm xe bus tiếp theo, vừa đi chú còn vừa hướng dẫn mình quy tắc đi lại rồi sang đường ở đây.

Nước Anh là nước có nền dân chủ mạnh và lâu đời, đã hơn 700 năm rồi. Có lẽ vì vậy mà niềm tin, sự hiểu biết về giá trị dân chủ trong người Anh rất mạnh mẽ. Mình nghĩ đây là một trong những lý do giúp Anh xây dựng được một nhà nước và xã hội giàu mạnh.

Nếu cho ba từ để nói về nước Anh, các bạn sẽ sử dụng những từ nào?

Thanh Vân và Thanh Mai: Xanh, đa dạng (cả về văn hóa và kiến trúc, mỗi thành phố ở Anh đều có nét đẹp riêng) và lạnh (ở Anh, thời tiết chỉ có từ se lạnh, lạnh, đến rất lạnh, chứ không có nóng, hoặc rất rất hiếm khi).

Bạn có đặt những mục tiêu hay những dự định gì khi học tại Anh không?

Thanh Vân:

- Về mặt học tập: Trong một năm học tập ở Anh, mình muốn dành thời gian để nâng cao kỹ năng nghiên cứu, kỹ năng phân tích vấn đề và lĩnh hội các kiến thức, lý thuyết cũng như thực hành về ngành Quản trị và Phát triển.
- Về mặt xã hội: Mình muốn mở rộng mạng lưới với các giáo sư, học giả, những người cùng làm trong ngành Phát triển. Ngoài ra, mình muốn tham gia vào nhiều hoạt động do Chevening tổ chức vì

đây là cơ hội rất tốt để mình gặp gỡ và xây dựng mối quan hệ với các bạn đến từ khắp các lĩnh vực và ngành nghề.

Mình cũng cố gắng cân đối thời gian học tập và trải nghiệm cuộc sống. Một năm ở Anh là thời gian để mình khám phá văn hóa, lịch sử, và con người Anh và phần nào đó ở châu Âu qua những chuyến đi, mình tin những chuyến đi như thế sẽ giúp mình quan sát và tìm hiểu được các giai đoạn phát triển của các nước châu Âu.

Ngồi trên máy bay trở về Việt Nam từ Anh, nhắm mắt lại, những gì còn đọng lại về nước Anh của bạn là gì?

Thanh Mai: Ngày ngồi trên máy bay về nước, mình thấy hụt hẫng lắm, như thể mình phải chia tay “quê hương thứ hai” mà không biết bao giờ mới có ngày trở lại. Nhắm mắt lại trên máy bay về Việt Nam, mình cứ nghĩ hoài về những người bạn mình đã gặp, những người đã chỉ cho mình biết bao điều về thế giới mà mình không được học trong trường lớp; mình nghĩ về những cuộc trò chuyện thú vị về các vấn đề chính trị, xã hội; nghĩ về một nước Anh cổ kính, xanh rì, yên bình; nghĩ về người Anh thân thiện và hiền hậu. Đối với mình, thời gian ở Anh thật sự là thời gian đẹp nhất trong cuộc đời mình.

THẢO LUẬN 3

BẠN TỪNG CÓ NHỮNG NGỘ NHẬN NÀO TRONG QUÁ TRÌNH NỘP HỌC BỔNG DU HỌC? VÀ BÂY GIỜ THÌ BẠN THẤY ĐIỀU ĐÓ NHƯ THẾ NÀO?

THANH VÂN – CHEVENING 2016

Ngành học: Mình đã từng nghĩ rằng mình phải học đúng chuyên ngành với bằng đại học của mình.

Nhưng thực ra thì ứng viên có thể học trái ngành, chỉ cần bạn có kinh nghiệm làm việc liên quan và thể hiện được kế hoạch rõ ràng

sau khi học.

Leadership: Mình đã từng nghĩ là ứng viên cần là người lãnh đạo, một quản lý dự án lớn.

Nhưng thực tế là học bổng tìm kiếm những người có tiềm năng lãnh đạo. Ứng viên thể hiện được tiềm năng lãnh đạo của mình thông qua bất cứ hoạt động nào.

NHỰT LINH – MEXT 2017

Mình nghĩ là ai liên hệ với giáo sư rồi thì mới có khả năng đạt được học bổng MEXT, điều này hoàn toàn sai vì bạn của mình chưa liên hệ với giáo sư mà vẫn nhận được học bổng MEXT bậc Tiến sĩ cùng năm với mình luôn.

LÊ QUYÊN – NEW ZEALAND ASIAN 2017

Những ngộ nhận không chỉ của riêng mình mà của khá nhiều bạn quan tâm đến học bổng chính phủ như: Ít tham gia hoạt động ngoại khóa là một bất lợi; tiếng Anh và GPA phải khủng; phải có đề án được phê duyệt trước đối với khóa học Thạc sĩ...

CHI TRẦN – DAAD 2016

Có chứ, đó là khi viết bài luận thì không nên tham khảo ý kiến của người khác vì sẽ ảnh hưởng đến nội dung bạn muốn viết. Vì một bài luận mang các dấu ấn cá nhân, sự khác biệt của bạn so với ứng viên khác sẽ được đánh giá cao.

Tuy nhiên, mình nghĩ đó cũng là suy nghĩ khá tiêu cực, vì những người review cho bạn, kinh nghiệm của họ cũng sẽ có những đóng

góp rất tích cực và không phải ai cũng muốn thay đổi những gì là của bạn.

67

MINH PHƯƠNG – ERASMUS MUNDUS 2017

Rằng học bổng chính phủ chỉ dành cho những ai có kết quả học tập hàng khủng, Anh văn cực siêu. Sau đó mình nhận ra: Phù hợp với tiêu chí chọn lựa của học bổng và hiểu rõ bản thân mình muốn gì, thể hiện được bản thân, kế hoạch học tập... trong hồ sơ để thuyết phục ban tuyển chọn, là bạn có cơ hội rất cao để được chọn rồi.

Học bổng chính phủ Thụy Điển - SISS

SWEDISH INSTITUTE STUDY SCHOLARSHIPS, viết tắt SISS, hay vẫn thường gọi là học bổng chính phủ Thụy Điển (Từ năm 2019 học bổng được chính thức đổi tên là Swedish Institute Scholarships for Global Professionals, viết tắt SISGP). Đây là học bổng rất thú vị và gần như bao gồm các ngành học được nhiều bạn trẻ quan tâm. Hằng năm, SISS đều có một file PDF để liệt kê các chương trình học, trường đại học và số tín chỉ cho từng chương trình Thạc sĩ tương ứng rất chi tiết và rõ ràng.

Một số ngành học có thể kể đến như Kinh tế nông nghiệp, Điện tử viễn thông, Dược, Thiết kế đô thị, Năng lượng tái tạo, Phát triển bền vững, Luật quốc tế, Quản trị kinh doanh quốc tế, Chiến lược kinh doanh,....

Lưu ý: Học bổng SISS chỉ cấp cho những chương trình được liệt kê chính thức trong danh sách (file PDF cập nhật hằng năm trên website của học bổng) nhé các bạn!

“Lagom” - không nhiều quá, không ít quá, chỉ vừa đủ

– MINH THU, SISS 2013

Chào các bạn, mình là Minh Thu. Mình nhận được học bổng SISS năm 2013 của Viện Nghiên cứu Thụy Điển (Swedish Institute), trực thuộc SIDA/Chính phủ Thụy Điển để theo học chương trình Thạc sĩ 2 năm ngành Luật Quốc tế về quyền con người ở Đại học Lund. Thu đã tốt nghiệp năm 2015 và hiện tại đang làm việc tại Đại học Hàng hải Quốc tế (World Maritime University) ở Malmö, Thụy Điển. Đây là trường đại học do Tổ chức Hàng hải Quốc tế (International Maritime Organization) thành lập và cũng là một trong những cơ quan chuyên trách của Liên Hợp Quốc.

CON ĐƯỜNG ĐẾN VỚI SISS

SISS là học bổng chính phủ duy nhất mình nộp. Trước đó vào năm 2011, khi còn học đại học, mình có nộp đơn và nhận được học bổng toàn phần của Bộ Ngoại giao Ý (MAE) để theo học khóa học mùa hè tại Đại học dành cho người nước ngoài (University for Foreigners) ở Perugia.

Mình cũng có nộp một số học bổng Thạc sĩ khác nhưng đều là của trường, không phải học bổng chính phủ.

Do không quen biết ai đã từng nhận được học bổng chính phủ để học hỏi kinh nghiệm, nên tất cả kinh nghiệm trong quá trình nộp học bổng đều là tự mình rút ra bài học cho mình, cải thiện từng đơn xin học bổng (application). Mình có một người bạn thân (hơn tuổi) đã từng được hỗ trợ tài chính toàn phần (full financial aid) ở một trường đại học danh tiếng tại Mỹ, chị là người đã đọc và góp ý bài luận khi mình mới viết. Lời khuyên quan trọng nhất mình nhận được từ chị là luôn phải viết càng súc tích, ngắn gọn càng tốt, nhờ đó mình sửa được kiểu viết dài dòng khi học ở Việt Nam.

Trong tương lai gần, các suất học bổng chính phủ sẽ giảm dần, các ứng viên Việt Nam nên làm gì ngay từ bây giờ để có thể xin học bổng cạnh tranh ở môi trường quốc tế?

Theo mình được biết thì trước năm 2013, SISS không mở cho Việt Nam, vì Việt Nam lúc đó vẫn còn một số chương trình trao đổi liên kết trực tiếp với SIDA (thường thông qua các trường đại học Việt Nam). Các thể hệ cùng và sau mình theo học nhiều ngành rất đa dạng, và đều là những bạn rất năng động, kinh nghiệm học tập và làm việc rất đáng nể.

Học bổng SISS năm mình nộp cũng không hề có suất riêng cho Việt Nam, thậm chí Việt Nam còn nằm trong nhóm khó khăn nhất, cạnh tranh với khoảng gần 100 nước khác cho khoảng 100 suất học bổng. Năm đó Việt Nam vẫn được 10 suất cho các ngành rất đa

dạng. Mình có cơ hội nói chuyện với cán bộ của SISS và họ xác nhận rằng Việt Nam nằm trong số một vài nước có số lượng ứng viên nhiều và chất lượng nhất. Nói như vậy để thấy rằng các ứng viên Việt Nam rất được đánh giá cao so với các nước khác, các bạn nên tự tin thử sức mình với các học bổng cạnh tranh quốc tế. Hiện nay, Việt Nam được xếp vào Nhóm hai cùng cạnh tranh với 6 nước là Brazil, Colombia, Ai Cập, Ghana, Indonesia, Iran.

Theo kinh nghiệm của bản thân, mình nhận thấy các học bổng thường đánh giá cao các ứng viên có động lực (motivation) – yếu tố này không phải chỉ nằm trong một lá thư giải thích động lực xin học bổng (Letter of motivation) mà phải được thể hiện qua toàn bộ hồ sơ (profile) của ứng viên và đây là thứ bạn phải mất một thời gian dài đầu tư xây dựng. Nhiều bạn ứng viên mình từng tiếp xúc không coi trọng bức tranh tổng thể này mà chỉ chú trọng đến một vài thành phần như điểm số học tập (GPA), kinh nghiệm làm việc, tình nguyện, không “lắp ghép” chúng lại một cách khéo léo trong đơn xin học bổng.

Một điều nữa mà mình thấy các bạn Việt Nam còn yếu so với nhiều nước khác là yếu tố kinh nghiệm quốc tế (international experience): Ngoại ngữ (ngoài tiếng Anh), kinh nghiệm trao đổi quốc tế... Nhiều trường/tổ chức ở châu Âu đánh giá cao những ứng viên thể hiện bản thân là công dân toàn cầu (global citizen), đặc biệt là khối ngành xã hội, luật, kinh tế, kinh doanh khi mà mức độ cạnh tranh rất cao nhưng rất khó để bút phá thể hiện sự khác biệt qua điểm số, ngành học.

Những bạn được học bổng SISS từ các nước khác mình quan sát thấy thường rất mạnh điểm này. Đây cũng là một yếu tố mà các bạn phải đầu tư thời gian và công sức để xây dựng. Bản thân mình thì đến thời điểm nộp hồ sơ SISS đã có thể liệt kê biết tiếng Pháp, Ý và Đức, đã từng đi trao đổi 2 tuần tại khoa Luật tại Đại học Goethe, Frankfurt, Đức theo học bổng của viện FES và đi học 2 tháng tại Ý theo học bổng chính phủ Ý. Mình dám khẳng định chắc chắn là những kinh nghiệm trao đổi quốc tế và kỹ năng ngoại ngữ đóng vai trò quan trọng trong việc mình nhận được học bổng SISS.

Tóm lại, lời khuyên cho các bạn apply SISS thì cũng như mình đã nói phần trên, hãy chú trọng đến hai yếu tố:

- Profile thể hiện động lực (motivation) và thậm chí đam mê (passion), truyền cảm hứng (inspiration).
- Hãy thể hiện bạn là công dân toàn cầu (global citizen).

HỌC LUẬT TẠI THỤY ĐIỂN

Học Luật ở đây đánh giá cao kỹ năng phân tích và ứng dụng các kiến thức đã học vào các trường hợp thực tế. Bài giảng trên lớp thì chú trọng đặt câu hỏi và thảo luận với sinh viên. Để tham gia thảo luận hiệu quả thì sinh viên phải đọc nhiều tài liệu trước khi đến lớp, ít là 25-30 trang trước mỗi bài giảng, nhiều thì 80-100 trang. Nói chung chương trình đòi hỏi sinh viên tự học, tự đặt câu hỏi, tự trả lời, giáo sư chỉ là người khơi gợi vấn đề và dẫn dắt hướng giải quyết. Mình khó có thể chọn ra một môn học khiến mình ấn tượng nhất, nhưng điều khiến mình ấn tượng nhất là suốt 2 năm học mình không có một buổi thi tại trường (sit-in exam) nào, mà tất cả là làm bài thi tại nhà (take-home exam). Thời gian làm ngắn nhất là 8 tiếng, nhiều nhất là 5 ngày! Tuy nhiên, các câu hỏi thì toàn là những tình huống thực tế, thời sự và... chưa được giải quyết. Thi như vậy tất nhiên là rất khó, nhưng cũng khiến sinh viên hứng khởi và năng động hơn.

Mình mới chỉ học Luật nên khó nói về các ngành khác ở đây. Theo mình học gì cũng không quá quan trọng bằng việc trải nghiệm sống và học tập ở một môi trường mới, với bạn bè đồng nghiệp quốc tế. Những gì bạn học được từ những trải nghiệm này còn hơn rất nhiều so với kiến thức trong sách vở bạn được học.

Thử thách đối với sinh viên Luật Việt Nam, có lẽ là chúng ta còn hơi rụt rè, chưa dám mạnh dạn đưa ra ý kiến vì còn sợ sai, sợ bị chê

cười. Mình tự nhận là người hướng ngoại, rất dạn ở Việt Nam, nhưng lúc mới đi học bên này cũng hơi “khóp” và nhút nhát hơn. Mất một thời gian vài tuần tự động viên mình, chăm chỉ đọc thật nhiều để cảm thấy tự tin hơn về kiến thức của mình, rồi mình cũng vượt qua được. Ngành Luật cần phải rèn kỹ năng phản biện, tranh luận (debate), nên sinh viên cần phải rèn luyện để vượt qua sự nhút nhát ban đầu.

Nhiều bạn sinh viên Việt Nam và quốc tế cùng khóa với mình đang đi làm cho các công ty tại Thụy Điển, hoặc làm Tiến sĩ (PhD) tại các trường đại học ở đây. Nhiều bạn sang các nước khác làm việc hoặc làm tiếp Tiến sĩ (PhD). Cùng lớp mình có một số bạn về nước và tự lập ra các tổ chức phi chính phủ (NGOs) để theo đuổi mục đích của mình.

THỤY ĐIỂN – XỨ BẮC ÂU THANH BÌNH

Đất nước Thụy Điển thanh bình, người Thụy Điển hiền lành, hơi khép kín lúc đầu nhưng khi đã quen thì rất tốt bụng. Ấn tượng đầu tiên về Thụy Điển là cả một xã hội vận hành trơn tru như một guồng máy khổng lồ, và như thể từng thành phần trong hệ thống xã hội đã được thiết kế để phù hợp và đóng góp vào cỗ máy đó. Trong suốt thời gian sống ở đây, mình đã có nhiều khoảnh khắc “à ra thế, họ tính toán cả rồi đấy!” khi phát hiện ra những “chi tiết” rất nhỏ nhưng góp phần vào một xã hội hoạt động trơn tru và hiệu quả.

Mình học và sống tại Lund, một trong những thành phố cổ kính nhất ở Thụy Điển và là một thành phố sinh viên. Có lẽ vì vậy mà ngay từ ngày đầu mình đã cảm nhận được sự năng động, hiếu khách và nguồn năng lượng trẻ ở đây. Cư dân thành phố (kể cả không phải sinh viên) cũng thân thiện và có tư tưởng rất cởi mở, cấp tiến. Do vậy, mình cảm thấy được chào đón ngay từ ngày đầu mới đến đây. Đến nay dù mình đã tốt nghiệp được 2 năm và đi làm ở Malmö (thành phố lớn thứ ba của Thụy Điển và cách Lund khoảng 20 km), mình vẫn chọn sống ở Lund vì yêu mến thành phố này.

Mỗi sáng thức dậy, mình thường nghĩ: Mình thật may mắn vì có cơ hội học tập, sống và làm việc ở một xã hội yên bình, cởi mở và coi

trọng giá trị con người. Đây cũng chính là động lực cho một ngày mới của mình tại xứ Bắc Âu này.

LỐI SỐNG VỪA ĐỦ

Thụy Điển nổi tiếng là nơi sống chậm. Lúc đầu mình còn cảm thấy khá “sốt ruột” với cung cách chậm rãi, thanh thoi ở đây, dường như chẳng ai có vẻ có tham vọng gì. Vì mình sinh ra và lớn lên ở Hà Nội nên đã quá quen với nhịp sống gấp gáp, bon chen. Dần dần mình nhận ra người Thụy Điển từ tốn, không bon chen là bởi họ có những ưu tiên trong cuộc sống khác với người Việt Nam. Ở đây, những thứ mà người ta quý trọng và muốn sở hữu không phải là nhà to, xe đẹp, điện thoại đắt tiền hay đồ hiệu mà là cuộc sống cân bằng giữa công việc và gia đình, thời gian gần gũi với thiên nhiên và họ chọn những giải pháp tiện ích nhất. Những giá trị vật chất chỉ cần vừa đủ – trong tiếng Thụy Điển có từ “lagom” – không nhiều quá, không ít quá, chỉ vừa đủ – là từ mà người Thụy Điển thích dùng để mô tả cuộc sống và các giá trị họ trân trọng. Cách sống này khiến họ ít bị trói buộc bởi vật chất khi theo đuổi đam mê, như người bạn mình sẵn sàng bỏ việc ở một tập đoàn lớn để làm việc mình thích ở nơi khác với mức lương thấp hơn bởi với cô ấy, mức lương đó dù thấp hơn nhưng cũng đủ để đáp ứng các nhu cầu vật chất ở mức “lagom”, và thế là đủ rồi vì bù lại bạn được theo đuổi cái mà mình thích. Đây là phong cách sống mà mình cảm thấy “ngấm” dần từng ngày.

TẬN DỤNG CƠ HỘI HỌC NGOẠI NGỮ MIỄN PHÍ

Người Thụy Điển nhìn chung thành thạo giao tiếp bằng tiếng Anh. Tuy nhiên họ thường hay nói tiếng Thụy Điển khi mới gặp mình vì họ mặc định mình biết tiếng Thụy Điển. Nhưng nếu ai muốn nói tiếng Anh thì người Thụy Điển rất sẵn lòng nói tiếng Anh với bạn. Đối với mình thì khi sống ở một nền văn hóa khác, mình cần tận dụng cơ hội để học ngoại ngữ, nên mình vẫn sẽ khuyên các bạn du

học ở đây nên học tiếng Thụy Điển, điều này sẽ giúp ích cho bạn rất nhiều. Thêm nữa, ở đây bạn được học tiếng Thụy Điển miễn phí nữa!

Học bổng chính phủ Pháp - Eiffel

EIFFEL LÀ TÊN MỘT NGỌN THÁP nổi tiếng thế giới ở Paris, Pháp. Bộ ngoại giao Pháp chắc hẳn có lý do khi chọn Eiffel là tên cho học bổng danh giá nhất và cũng là nhiều thử thách nhất cho những ai muốn đến Pháp du học. Học bổng này cấp cho cả bậc Thạc sĩ và Tiến sĩ.

Tôi đã sẵn thành công học bổng Eiffel như thế nào?

– CAO DANH & PHƯƠNG THẢO, EIFFEL 2018

ẢN TƯỢNG CỦA MÌNH VỀ NƯỚC PHÁP có rất nhiều và nó thay đổi theo thời gian khi mình hiểu hơn về đất nước này. Tuy nhiên, ấn tượng đầu tiên khiến mình nhớ rất rõ là mình đã thật sự choáng ngợp bởi cảnh quan đẹp đẽ và con người cực kỳ lịch sự, tốt bụng, niềm nở và hiếu khách nơi đây. Về cảnh quan thì chắc không cần phải nói nhiều. Chỉ cần đưa tay chụp vội một bức ảnh ở một góc phố, con hẻm, đồng quê bất kỳ thì bạn cũng sẽ có được một bức ảnh đẹp như trong phim vậy.

Các bạn vui lòng giới thiệu đôi chút về bản thân để độc giả được biết thêm về mình.

Mình tên Nguyễn Cao Danh, năm nay 25 tuổi, hiện đang là Quản lý hàng và Phát Thị trường tại thành phố Hồ Chí Minh.

Năm 2018, mình được nhận học bổng Eiffel của chính phủ Pháp để tiếp tục theo học bậc Thạc sĩ ngành Quản lý, trực thuộc khoa Kinh doanh của trường Institut-Mines Télécom. Tháng 9 năm 2018, mình sẽ bắt đầu chương trình học bổng tại Pháp.

Mình tên là Hoàng Thị Phương Thảo, vừa tốt nghiệp cử nhân ngành Quan hệ Quốc tế tại Học viện ngoại giao Việt Nam, tháng 9/2018 sẽ sang Lyon (Pháp) để học Thạc sĩ ngành Khoa học Chính trị, chuyên ngành Quan hệ Quốc tế tại Đại học Lyon 3 với học bổng Eiffel của chính phủ Pháp.

Hãy kể lại quá trình bạn nộp học bổng Eiffel? Học bổng này có đặc điểm gì khác với các học bổng chính phủ/ toàn phần khác?

Danh: Vào năm 2014, sau khi tốt nghiệp cử nhân thì Danh có được nhận vào Đại học Le Havre để học Thạc sĩ ngành Quản trị Quốc tế nhưng vì lý do cá nhân Danh đã không đi Pháp để học tiếp mà ở lại Việt Nam để làm việc và tích lũy kinh nghiệm trước khi theo học bậc Thạc sĩ. Từ khi ấy, Danh có ý định sẽ phấn đấu thi vào Grande Ecole tại Pháp và đầu tư một cách nghiêm túc hơn cho việc học Cao học. Do vậy, Danh đã dành hơn 3 năm để tìm hiểu về Grande Ecole, cách thức thi đầu vào và hơn hết là trau chuốt lại hồ sơ một cách tối đa để nhắm đến việc xin học bổng Eiffel.

Eiffel là học bổng danh giá nhất nước Pháp dành cho sinh viên quốc tế theo học Thạc sĩ. Học bổng Eiffel khác với các học bổng toàn phần khác là ứng viên không được phép tự nộp hồ sơ lên hội đồng mà phải được cơ quan giáo dục (đại học) lựa chọn và đề cử hồ sơ. Do vậy, việc chọn trường và ngành học là vô cùng quan trọng để ứng viên có thể nhận được sự hỗ trợ tối đa cho việc xin học bổng, căn cứ vào tiêu chí tuyển sinh của nhà trường và tỷ lệ chọi từng năm ngay chính trong trường mà bạn chọn.

Gần 3 năm chuẩn bị, Danh đã phải cân nhắc rất nhiều về những gì mình cần đầu tư để có thể đạt được cái mình mong muốn như:

- Tích lũy kinh nghiệm làm việc tốt (hầu như các trường về quản lý đều thích chọn người có kinh nghiệm làm việc) để có được kiến thức thực tiễn trong việc quản lý và có được thư giới thiệu đắt giá và tốt nhất từ sếp để nộp kèm hồ sơ.

- Trau dồi kỹ năng ngoại ngữ (IELTS, GMAT...) vì đây là những yêu cầu cơ bản để được xét tuyển vào Grande Ecole. Điểm thi càng cao thì cơ hội được nhận càng cao.

- Năng động trong hoạt động ngoại khóa (diễn đàn, hội thảo, tập huấn, sự kiện thể thao) vì đây là một yếu tố quan trọng chứng tỏ bạn là người có sức ảnh hưởng với xã hội thay vì điểm số trong việc học.

Học bổng Eiffel khác với các học bổng toàn phần khác là ứng viên không được phép tự nộp hồ sơ lên hội đồng mà phải được cơ quan giáo dục (đại học) lựa chọn và đề cử hồ sơ.

Thảo: Mình nộp học bổng Eiffel qua Học viện ngoại giao. Do trường mình có hiệp định hợp tác với khoa Luật - Khoa học chính trị của trường Đại học Lyon 3 nên hằng năm trường mình đều cử sinh viên sang Lyon 3 học Thạc sĩ ngành này.

Vì thật sự chưa từng ứng tuyển bất kỳ một học bổng nào khác nên mình sẽ không thể so sánh giúp các bạn.

Tuy nhiên mình sẽ nêu một số đặc điểm của học bổng Eiffel mà các bạn nên biết:

- Là học bổng của chính phủ Pháp, trực tiếp quản lý bởi Bộ ngoại giao Pháp và Campus France Paris.

- Bốn ngành học xét tuyển của Bourse Eiffel là: Luật, Kinh tế và Quản lý, các ngành Khoa học Kỹ sư và Khoa học Chính trị. Tức là bạn phải theo học thạc sĩ hoặc tiến sĩ một trong bốn ngành này mới được xét tuyển học bổng.

- Bạn không phải là người trực tiếp gửi hồ sơ tới cơ quan xét tuyển mà sẽ là trường đại học tại Pháp, sau khi nhận bạn, sẽ xem xét nguyện vọng xin học bổng của bạn và khả năng trúng tuyển của bạn mà quyết định có đưa hồ sơ của bạn lên cơ quan xét tuyển học bổng hay không.

- Thông thường, mỗi năm sẽ có gần 400 suất học bổng cả Thạc sĩ và Tiến sĩ. Mỗi năm mỗi trường đều nhận được một số lượng suất học bổng nhất định. Vì thế mỗi trường đều biết rõ chỉ tiêu của trường mình mà chọn hồ sơ đưa lên hội đồng. Từ đây có thể nói, bước khó nhất có lẽ là bước thuyết phục trường đưa hồ sơ của bạn lên, một khi trường đã chọn bạn thì khả năng bạn được học bổng sẽ rất cao. Cũng có thể rút ra rằng: Việc được học bổng Eiffel cũng có yếu tố may rủi. Ví dụ bạn đăng ký vào trường có ít suất mà lại toàn người hồ sơ siêu đẹp đăng ký cùng đợt cùng khoa với bạn thì cơ hội của bạn sẽ ít đi. Ngược lại, nếu bạn chọn trường thường được nhiều suất thì cơ hội sẽ nhiều hơn.

- Bạn chỉ được nộp học bổng Eiffel đối với MỘT trường duy nhất và MỘT lần duy nhất trong đời (nếu trường đã đưa hồ sơ của bạn lên hội đồng xét tuyển). Nếu hội đồng mà thấy hồ sơ Eiffel thứ hai của bạn thì sẽ hủy nó ngay lập tức. Vì thế nếu muốn ứng tuyển, bạn cần phải hỏi rõ trường có định đưa hồ sơ của bạn lên hay không, nếu trường A không đưa hồ sơ của bạn lên thì bạn mới được tiếp tục chuyển qua trường B để xin. Đừng bao giờ để cả hai trường cùng đưa hồ sơ của bạn lên, nó sẽ bị hủy. Và hãy suy nghĩ kỹ chọn thời điểm chín muồi để nộp học bổng vì nếu không được hội đồng chọn thì bạn sẽ không thể xin lại lần hai.

- Khi nhận được học bổng rồi thì bạn sẽ được chi trả vé máy bay đi Pháp và về Việt Nam khi hết chương trình học, hỗ trợ tìm nhà ở, hoàn thành thủ tục và xin Visa miễn phí tham gia các buổi tiệc và hoạt động văn hóa tổ chức bởi Đại sứ quán tại Việt Nam hoặc Campus France tại Pháp/nhận được 1.180 Euro/tháng đối với học bổng Thạc sĩ hoặc 1.400 Euro/tháng đối với học bổng Tiến sĩ/bảo hiểm xã hội tại Pháp. Bạn sẽ nhận được tiền học bổng cho đến hết

chương trình học mà bạn đăng ký. Ví dụ: Thạc sĩ 1 là 24 tháng, Thạc sĩ 2 là 12 tháng, Tiến sĩ là 36 tháng.

- Để biết chi tiết hơn, các bạn có thể tìm hiểu về Bourse Eiffel sẽ có thông tin chính thức từ trang campusfrance.org

Bạn chỉ được nộp học bổng Eiffel đối với MỘT trường duy nhất và MỘT lần duy nhất trong đời.

Ngoài học bổng Eiffel, bạn đã nộp các loại học bổng chính phủ nào khác không? Bạn có kỷ niệm nào đáng nhớ trong quá trình nộp học bổng hay không?

Danh: Ngoài học bổng Eiffel thì Danh chưa từng xin học bổng chính phủ nào khác về học cao học. Tuy nhiên, từ các hoạt động xã hội thì Danh cũng có nhận được một số các học bổng ngắn hạn từ các tổ chức để được làm đại diện của Việt Nam tham gia vào các hội thảo diễn đàn quốc tế tại nhiều quốc gia cụ thể như YSEALI, UNESCO, YMCA... Mỗi chuyến đi là một kỷ niệm vô cùng đáng nhớ góp phần phát triển bản thân và kỹ năng của Danh. Và cũng nhờ những chương trình như vậy mà Danh cải thiện rất nhiều về khả năng viết luận, giao tiếp và hơn nữa là mở rộng các mối quan hệ xã hội.

Thảo: Mình chỉ nộp duy nhất học bổng Eiffel và đạt luôn trong lần đầu này.

Theo bạn, thế nào là một hồ sơ mạnh khi nộp học bổng chính phủ?

Danh: Như có nhắc đến ở trên, thì có ba yếu tố mà Danh thấy đó là ba yếu tố quyết định cho việc xin học bổng chính phủ.

Một hồ sơ mạnh là hồ sơ có sự cân bằng từ kinh nghiệm làm việc, ngoại ngữ và hoạt động ngoại khóa vì:

- Kinh nghiệm làm việc cho thấy được định hướng nghề nghiệp của bản thân và cái này thường xuyên được nhắc đến trong hầu hết các tiêu chí tuyển chọn của các trường học.

- Ngoại ngữ không phải là yếu tố quyết định hoàn toàn đến việc xin được học bổng hay không nhưng đó lại là một yếu tố chứng minh được bản thân ứng viên có khả năng thích nghi với việc học và sinh sống tại nước ngoài trong thời gian theo học. Hơn nữa, ví dụ như GMAT, thì lại phản ánh được sự nhạy bén của ứng viên trong việc xử lý toán học, tình huống kinh doanh...

- Hoạt động ngoại khóa thì nhất thiết phải có vì đó lại là một tiêu chí quan trọng để sàng lọc ứng viên qua những đóng góp cụ thể cho xã hội thay vì việc học trên giảng đường. Hoạt động càng đa dạng thì hồ sơ của bạn càng nổi bật giữa biết bao ứng viên khác.

Nói tóm lại, ứng viên học bổng đa số là những bạn hầu như đều có các yếu tố trên. Do vậy khi đã muốn nộp học bổng chính phủ thì các bạn đừng bỏ qua những yếu tố nêu trên.

Thảo: Học bổng chính phủ khác thì mình không biết, nhưng riêng với Pháp thì điều quan trọng nhất là thành tích học tập của bạn. Điểm GPA cao là một lợi thế lớn. Khi làm hồ sơ học bổng, họ sẽ hỏi điểm GPA của bạn, hỏi xem bạn đứng thứ bao nhiêu trong khóa và yêu cầu bạn giải thích về cách chấm điểm của trường bạn. Như vậy với họ, điểm và xếp hạng chính là yếu tố chủ chốt. Bạn cũng có thể xin trường đại học của bạn bằng xếp hạng khoa để chứng minh xếp hạng.

Thêm vào đó, tất nhiên rồi, các hoạt động ngoại khóa chất lượng cùng các cuộc thi và các giải thưởng danh giá sẽ đem lại điểm cộng tuyệt vời cho hồ sơ của bạn.

Thử thách lớn nhất đối với một ứng viên chuẩn bị nộp học bổng là gì?

Danh: Đối với ứng viên nộp học bổng thì nhìn chung có nhiều mối lo lắng và thử thách. Tuy nhiên, với Danh thì thử thách lớn nhất là việc mình cảm thấy tự tin với chính bản thân mình để dám nghĩ và dám làm.

Việc xin học bổng như Danh có nói ở trên đòi hỏi rất nhiều về sự kiên trì và nhẫn nại. Như bản thân Danh lúc đi xin học bổng cũng từng như vậy, Danh có sự tự tin và kinh nghiệm làm việc và hoạt động xã hội, tuy nhiên Danh lại cảm thấy hơi không tự tin vì hồi còn học đại học thì Danh không phải là sinh viên top trong lớp và tốt nghiệp ở mức 7 phần trăm. Tuy vậy, Danh luôn suy nghĩ tích cực là dù được hay không thì mình đã cố gắng hết sức rồi.

Thảo: Chính là làm sao để trường biết đến bạn và quyết định đưa hồ sơ của bạn lên. Thông thường đối với các bạn sinh viên ở Việt Nam thì làm quen với một trường bên Pháp dường như là chuyện không thể. Vì vậy lợi thế lớn nhất đó chính là khi trường đại học ở Việt Nam của bạn có quan hệ hợp tác với trường bên Pháp mà bạn định nộp, như vậy trường ở Pháp nhất định sẽ chú ý đến bạn hơn các ứng viên khác. Nếu không có được điều này thì các bạn hoàn toàn có thể đến tham dự Diễn đàn du học Pháp (Salon Bienvenue en France) được tổ chức hằng năm vào tháng 10 ở Hà Nội và TP. Hồ Chí Minh bởi Campus France Việt Nam để nói chuyện và làm quen với trường. Tốt nhất bạn nên xin danh thiếp, email của họ và liên hệ thường xuyên. Điều đó sẽ giúp họ để ý hơn đến hồ sơ của bạn.

Lời khuyên bạn nhận được và thấy tâm đắc nhất trong quá trình nộp hồ sơ học bổng là gì?

Danh: Quá trình xin học bổng cũng gian nan và hầu hết Danh nhận được lời khuyên trực tiếp từ bộ phận tuyển sinh quốc tế của trường mà Danh chọn. Danh biết đến trường cũng tầm 3 năm từ 2014 qua hội thảo du học Pháp tại Hồ Chí Minh và khi đó ngay chính đại diện của trường cũng luôn khích lệ rằng Danh hoàn toàn có đủ khả năng theo học Thạc sĩ tại trường. Và hơn thế nữa là năm nào Danh cũng đều trao đổi email với trường và trường luôn động viên Danh theo đuổi những gì Danh mong muốn trước khi sẵn sàng học lên Thạc sĩ. Lời khuyên của Danh là những lời khích lệ mạnh mẽ nhất để Danh có đủ tự tin để xin học bổng.

Thảo: Cũng không hẳn là lời khuyên, đúng hơn là lời chia sẻ của cô giáo mình. Mình thấy đúng cũng vì trải nghiệm của bản thân tại

Pháp nữa. Đó là việc xin được học bổng Eiffel phụ thuộc rất nhiều vào “mối quan hệ” của bạn. Cũng giống như ở Việt Nam, ở Pháp cũng vậy, khi bạn có quen biết thì mọi chuyện sẽ dễ dàng hơn. Vì thế hãy đừng ngại “làm quen” với trường mà bạn muốn nộp học bổng, hãy để họ biết đến bạn. “Mối quan hệ” còn thể hiện ở người viết thư giới thiệu cho bạn nữa. Hãy cố gắng tìm người “oai” nhất trong danh sách người quen của bạn nhờ họ viết cho nhé.

Bạn vui lòng chia sẻ nhiều hơn về ngành học của bạn tại Pháp. Vì sao bạn chọn ngành này?

Danh: Mình sắp tới sẽ học tại Institut- Mines Télécom Business School (IMTBS) tại phía Nam Paris - Pháp. IMTBS là một trong những cơ sở đào tạo lâu đời tại Pháp và rất nổi trội về các ngành về áp dụng kỹ thuật và công nghệ.

Danh được nhận vào học chương trình Grande Ecole của IMTBS là một chương trình đào tạo nhân lực cấp cao của trường. Cụ thể hơn là Danh sẽ học chuyên sâu hơn về Entrepreneurship & Innovations (Khởi nghiệp & Sáng tạo), một ngành học đòi hỏi học viên phải biết rõ về kiến thức quản trị kinh doanh và hơn nữa là biết thêm về các kỹ thuật công nghệ tiên tiến ngày nay. Chương trình học kéo dài 2 năm bao gồm cả tiếng Anh và tiếng Pháp trong đó nội dung bao gồm cả các khóa học về kinh tế cũng như kỹ thuật và công nghệ. Danh chọn ngành này vì đầu tiên hết nó phù hợp với những gì Danh đã theo học ở bậc cử nhân về Kinh Tế và Quản Lý của Đại Học Toulouse 1 Capitole và hơn nữa là theo học ngành này Danh sẽ có thêm nhiều cơ hội tìm hiểu nghiên cứu để bắt kịp xu thế kinh tế ngày nay đó là xu thế kinh tế trẻ, phát triển bền vững, thân thiện với môi trường và ứng dụng làn sóng thứ tư về công nghệ đó chính là kỷ nguyên của trí tuệ nhân tạo.

Thảo: Ngành học mà mình chọn trong chương trình Thạc sĩ chỉ là sự tiếp nối của ngành học của mình tại Học viện Ngoại giao Việt Nam. Quan hệ quốc tế ở các nước châu Âu được đưa vào nằm trong ngành lớn mang tên Khoa học Chính trị (Science Po). Có lẽ cái tên của nó cũng đã nói lên phần nào, rằng ngành học này nghiên cứu về tình hình chính trị của các nước trên thế giới, chính

sách đối ngoại của họ và từ đó vẽ ra nền chính trị quốc tế, tức là mối quan hệ kinh tế, chính trị, ngoại giao giữa các nước và cục diện thế giới. Ngành học này đem đến cho bạn cái nhìn, khả năng phân tích chính xác mối quan hệ của các nước trên thế giới và có thể dự đoán về tương lai của các mối quan hệ đó. Với một thế giới mà kết nối giữa các nước ngày càng chặt chẽ như hiện nay, lợi ích quốc gia cũng phụ thuộc lớn vào quan hệ quốc tế, thì việc nghiên cứu chính xác tình hình thế giới là việc vô cùng quan trọng cho bất kỳ quốc gia nào để hoạch định chuẩn xác các chính sách của mình.

Vì rất yêu thích ngành học này và mong muốn sau này có thể cống hiến cho ngành ngoại giao của Việt Nam, có thể bảo vệ lợi ích của Việt Nam trong mối quan hệ với các nước và trong các tổ chức quốc tế, nên mình đã chọn ngành học này và muốn học Thạc sĩ tại Pháp để có được cái nhìn đa chiều hơn.

Phải chuyển từ một nước Á Đông để sang một nước phương Tây để học. Bạn đã có sự chuẩn bị như thế nào về mọi mặt?

Danh: Mình cảm thấy không khó khăn lắm đối với việc chuyển sang một nước phương Tây để sinh sống. Danh sinh ra và lớn lên tại Đà Lạt nên ít nhiều cũng là dân xứ lạnh, đi châu Âu thì ít ra cũng lường trước được cái thay đổi về thời tiết. Mặt khác, cũng có nhiều bạn bè bảo thói quen ăn uống của Danh nó giống Tây nên kiểu qua Tây sẽ dễ ăn dễ ở. Ngoài ra thì lần này không phải là lần đầu tiên Danh đặt chân đến châu Âu nên Danh không còn cái cảm giác bỡ ngỡ và lo lắng như nhiều bạn lần đầu đi học xa. Danh đã từng đi trên dưới 10 nước từ châu Á đến châu Âu và cả châu Phi, từ nước đang phát triển đến nước phát triển do vậy Danh hiểu được sự khác nhau về lối sống của nhiều nơi và biết cách điều chỉnh bản thân để phù hợp hơn với nền văn hóa từng nước.

Thảo: Có lẽ mình may mắn hơn những du học sinh khác. 3 năm trước mình đã làm Au-pair¹ tại Lyon-Pháp và sau đó khi quay trở lại Việt Nam học nốt đại học thì mình cũng thường xuyên qua lại Pháp để tham gia các chương trình thực tập. Vì thế nên mình đã khá

quen thuộc với văn hóa và con người Pháp. Tuy nhiên đối với những bạn sang lần đầu thì mình nghĩ cần phải chuẩn bị thật kỹ, nhất là về ngoại ngữ. Hãy tìm trước những người có thể giúp đỡ, chỉ bảo cho mình những ngày đầu tại Pháp (anh chị đi trước, hội sinh viên tại thành phố bạn sẽ ở...) và đừng ngại giao tiếp, đừng ngại hỏi khi mình không biết. Người Pháp rất sẵn lòng giúp đỡ bạn, nhất là khi bạn đang cố gắng nói tiếng của họ.

¹ Tên một hình thức giao lưu văn hóa quốc tế mà ở đó các bạn trẻ sẽ được ra nước ngoài và sinh sống trong gia đình người bản xứ trong thời gian một năm mà không tốn bất cứ sinh hoạt phí nào. Đây là một chương trình đã rất phổ biến trên toàn thế giới, mỗi năm đều có hàng trăm nghìn các bạn trẻ từ khắp năm châu tham gia chương trình Au Pair tại khắp các nước.

Nói thêm một chút về chương trình Au-pair mình đã trải qua để chia sẻ cùng các bạn nhé. Một năm làm Au- pair tại Pháp đã đem đến cho mình rất rất nhiều điều bổ ích. Đó có lẽ là năm thú vị nhất trong cuộc đời của mình. Ấn tượng của mình về nước Pháp có rất nhiều và nó thay đổi theo thời gian khi mình hiểu hơn về đất nước này. Tuy nhiên, ấn tượng đầu tiên khiến mình nhớ rất rõ là mình đã thật sự choáng ngợp bởi cảnh quan đẹp đẽ và con người cực kỳ lịch sự, tốt bụng, niềm nở và hiếu khách nơi đây. Về cảnh quan thì chắc không cần phải nói nhiều. Chỉ cần đưa tay chụp vội một bức ảnh ở một góc phố, con hẻm, đồng quê bất kỳ thì bạn cũng sẽ có được một bức ảnh đẹp như trong phim vậy. Còn về con người, mình thật sự ngưỡng mộ lối sống văn minh, thanh thản, vui vẻ của phần lớn người dân nơi đây. Nó thật sự khác xa với những lo toan bộn bề, cuộc sống bon chen chật chội của người Hà Nội. Năm đầu tiên tại Pháp đã khiến mình yêu tha thiết đất nước này và tự nhủ nhất định sẽ quay lại. Và mọi thứ đã thành sự thật khi tháng 9 này đã là lần thứ tư mình quay lại “xứ sở của nước hoa” này.

Bạn có đặt những mục tiêu hay những dự định gì sẽ làm khi học tại Pháp trong năm nay không?

Danh: Mục tiêu của Danh trong những năm ở Pháp là sẽ nghiên cứu được ý tưởng kinh doanh mới phù hợp cả châu Á và châu Âu, cân bằng giữa các yếu tố khác như môi trường, phát triển bền vững và nhân văn. Việc học Thạc sĩ lần này thật sự sẽ là một bước đệm quan trọng cho sự nghiệp của Danh sau này. Ngoài ra, năm 2018 này Danh sẽ tiếp tục phát triển các hoạt động xã hội ví dụ như tiếp tục tham gia COP24 tháng 12 sắp đến tại Ba Lan.

Thảo: Mình cố gắng hoàn thành tốt năm học này để có được tấm bằng Thạc sĩ và cùng lúc tìm kiếm cơ hội học bổng làm Tiến sĩ ngành Khoa học chính trị tại Pháp năm sau đó.

Bạn có thể chia sẻ vài thói quen tốt hoặc bạn thấy hiệu quả trong công việc hoặc cuộc sống của bạn không?

Danh: Mình trước giờ vẫn sống theo một phương châm mà bản thân Danh luôn cho là đúng, đó là “có cho có nhận” và Danh luôn cảm thấy nó đúng với Danh. Có thể là những gì bạn cho đi thì không thể nhận lại liền mà dần dần bạn sẽ nhận lại với một hình thức khác. Điển hình là Danh hay tham gia các chuyến đi thiện nguyện và các dự án phi chính phủ vì những cơ hội đó đem lại cho Danh nhiều người bạn mới, kiến thức mới và trải nghiệm mới. Các dự án cho Danh cái nhìn rõ ràng hơn về thế giới muôn màu này và bản thân xã hội đang cần gì. Danh đã học cách sẻ chia và cho đi từ những dự án như thế.

Thảo: Mình cũng là một người vô cùng bình thường như bất kỳ ai, đều có những thói quen xấu và cố gắng rèn luyện cho mình những thói quen tốt. Mình chỉ cực kỳ sợ hối hận trong tương lai nên luôn nỗ lực làm hết mình, sống hết mình cho hiện tại. Khi có thời gian rảnh, mình luôn tranh thủ học thêm cái gì đấy, làm thêm việc gì đó có ích cho bản thân, phục vụ cho việc phát triển bản thân. Ví dụ: Chơi thể thao rèn luyện sức khỏe, đọc sách trau dồi kiến thức, học thêm các kỹ năng mà bản thân còn thiếu, học thêm ngoại ngữ... Mình nghĩ việc sử dụng thời gian một cách có ích và hợp lý chính là chìa khóa cho bất kỳ thành công nào trong tương lai.

Tụi mình hy vọng bài chia sẻ này sẽ là nguồn tư liệu hữu ích cho các bạn trẻ muốn theo đuổi việc du học tại nước ngoài và hơn nữa là những bạn có ý định xin học bổng chính phủ. Hãy đọc kỹ những chia sẻ và trải nghiệm thực tế sẵn học bổng không những từ tụi mình mà còn là từ các anh chị khác trong quyển sách này. Từ đó, đúc kết lại những kinh nghiệm, bài học có ích đối với cá nhân mình. Chúc các bạn đọc luôn có được sự tự tin mãnh liệt để tiến đến mục tiêu mà các bạn đề ra trong tương lai gần – sẵn học bổng thành công.

THẢO LUẬN 4

HÃY CHIA SẺ VỀ KINH NGHIỆM TRONG VÒNG PHÒNG VẤN HỌC BỔNG

ĐOÀN VĂN TÍN – AAS 2012

Học bổng là cách để các chính phủ giúp Việt Nam đào tạo nguồn nhân lực giải quyết các vấn đề mà chính phủ đó quan tâm. Vì thế, cần phải hiểu rằng các học bổng chính phủ không phải trao cho bạn cơ hội đi học chỉ để phát triển bản thân hay làm một dự án nào đó trong chương trình học. Người được học bổng, là người sẽ qua Úc học tập và mang những kiến thức, kỹ năng và những điều khác, quay về việc Việt Nam để góp phần giải quyết các vấn đề cần quan tâm. Vì thế, khi trả lời phỏng vấn, bạn cần nắm rõ điều này để thuyết phục hội đồng mình phù hợp và sẽ làm tốt điều mà học bổng mong đợi. Một khi biết mình có gì, mình muốn gì và mình có thể làm gì thì bạn sẽ dễ dàng trả lời các câu hỏi. Bạn cũng nên thử tập phỏng vấn trước để tạo thói quen phản ứng với các câu hỏi nếu chưa có nhiều kinh nghiệm. Hãy tự tin thể hiện cá tính để tạo điểm nhấn và ấn tượng với hội đồng về các vấn đề thời sự. Lời nói cần gãy gọn và ví dụ cần cụ thể. Cuối cùng là bạn nên tạo ra một bầu không khí phỏng vấn vui vẻ và cởi mở hơn là học thuộc bài và trả lời khuôn mẫu.

NGUYỄN THỊ HỒNG YẾN – HINRICH SCHOLAR 2017

Hãy là chính mình – Be yourself.

- Ấn tượng đầu tiên rất quan trọng – First impression matters.
- Quyết định chỉ đến sau phỏng vấn – Decision comes after interview.

103

TRẦN THỊ NGỌC HOÀI – CEO NGUONHOCBONG. COM

- Hãy đọc lại những gì bạn đã viết trong đơn nộp học bổng và nhớ rõ như trong lòng bàn tay.
- Tìm hiểu thật kỹ khóa học, thậm chí từng môn và hãy nhớ vì sao bạn chọn nó.
- Nhờ người có kinh nghiệm để trải nghiệm phỏng vấn thử với bạn.
- Hít một hơi thật sâu trước khi bước vào phòng phỏng vấn và mỉm cười chào hội đồng.
- Nói chậm rãi, rõ, chắc chắn để hội đồng nghe rõ và hiểu bạn muốn nói gì.
- Luôn cảm ơn mỗi khi nhận câu hỏi và cảm ơn khi kết thúc cuộc phỏng vấn vì nhờ có nó bạn được trình bày rõ hơn vì sao họ nên lựa chọn bạn.

104

NGUYỄN ANH VŨ – SCHWARZMAN SCHOLARS 2018

Lời khuyên của mình dành cho các bạn là hãy bình tĩnh, đừng quá áp lực, cố gắng làm cho không khí giữa bạn và các thành viên hội đồng phỏng vấn vui tươi và thân thiện. Đây cũng là điều họ mong

muốn, nên nếu như bạn có thể làm mọi người cười qua một câu đùa phù hợp thì đó cũng đã là một điểm cộng lớn.

105

HOÀNG ĐỨC LONG – CHEVENING 2015

Với bất cứ câu hỏi “xoáy” nào của ban phỏng vấn, hãy nghĩ về những phẩm chất riêng biệt của mình hoặc vấn đề mình đang đau đầu muốn giải quyết và bạn sẽ có câu trả lời. Bất cứ câu hỏi nào cũng chỉ xoay quanh việc: Bạn là ai? Vì thế, hiểu rõ bản thân là cách tốt nhất để thực sự có những câu trả lời nhất quán.

Học bổng chính phủ Ireland Irish Aid

HỌC BỔNG IRISH AID là chương trình học bổng chính phủ Ireland dành cho bậc Thạc sĩ. Ứng viên muốn đăng tuyển phải tốt nghiệp đại học và có tối thiểu 2 năm kinh nghiệm làm việc, không phân biệt khối tư nhân hay nhà nước.

Mục tiêu của chương trình nhằm đào tạo và phát triển các cá nhân chủ chốt để giải quyết những thách thức cản trở việc đạt được mục tiêu phát triển lâu dài ở Việt Nam.

Một số ngành học chính là Dược, Tài chính, Kinh tế, Truyền thông và Marketing...

Bắt tay làm từng chút từng chút, bạn sẽ đến Dublin, Ireland

– THANH TÂM, IRISH AID 2017

Mình là Thanh Tâm, cựu học sinh trường chuyên Lê Hồng Phong, tốt nghiệp Đại học Y Dược TP. Hồ Chí Minh năm 2012 với tấm bằng loại giỏi. Ra trường mình theo đuổi công việc Bảo đảm Chất lượng tại công ty đạt tiêu chuẩn Thực hành tốt sản xuất thuốc EU-GMP tại Bình Dương và may mắn tích lũy được khá nhiều kinh nghiệm.

Năm 2016, mình nộp hồ sơ xin học bổng IDEAS do chính phủ Ireland tài trợ và nhiều học bổng cấp cho ngành Dược tại các trường. May mắn là học bổng IDEAS đã chào đón mình và mình theo học chương trình Thạc sĩ Bảo đảm Chất lượng ngành Dược và Công nghệ Sinh học.

ỨNG DỤNG ĐỐI VỚI CÔNG VIỆC HIỆN TẠI

Ngành học về Bảo đảm Chất lượng trong sản xuất – phân phối thuốc là một ngành mà có rất ít trường chuyên về đào tạo ngoại trừ các nước mạnh về ngành sản xuất dược phẩm như Mỹ, Canada, Anh và Ireland. Khi học về ngành này, các bạn có thể ứng tuyển vào các vị trí thuộc về Bảo đảm Chất lượng thuốc bao gồm Thẩm định quy trình, Thẩm định vệ sinh, Đánh giá nhà cung cấp nguyên liệu, Đánh giá các đơn vị hợp đồng, Quản lý hệ thống chất lượng, Theo dõi độ ổn định thuốc, Các công việc về quản lý sự tuân thủ (Compliance jobs) như Theo dõi kiểm soát thay đổi, Báo cáo sự cố, Khiếu nại khách hàng,... Tất cả các công việc liên quan đến hệ thống chất lượng của công ty đều liên quan đến phòng Bảo đảm Chất lượng.

Ngành Dược là một ngành mạnh tại Ireland. Ireland đứng thứ 8 về sản xuất dược phẩm lớn nhất thế giới và đứng thứ 7 về mạng lưới xuất khẩu dược phẩm trên toàn cầu.

KỶ NIỆM ĐÁNG NHỚ - KHÔNG BIẾT CÁCH VIẾT BÀI LUẬN THỂ NÀO

Ngoài học bổng Irish, mình có nộp học bổng Chevening (Anh), học bổng SISS (Thụy Điển), học bổng Viện Công nghệ Dublin (Dublin Institute of Technology - DIT, Ireland), học bổng Viện Karolinska (Thụy Điển). Năm 2016 là năm đầu tiên mình nộp hồ sơ xin học bổng.

Trong quá trình đó, điều khiến mình nhớ nhất là đã không biết cách viết bài luận cho học bổng Chevening như thế nào. Tại thời điểm đó, mình chưa hiểu gì nhiều về học bổng này và cách họ xét hồ sơ như thế nào.

Tại vòng đầu tiên, yêu cầu cơ bản nhất là bạn phải hoàn tất việc nộp hồ sơ cho trường và xin được thư chấp nhận của trường (điều kiện cần). Bạn phải nêu bật được các thành tích mà bạn đã đạt được vào ngay trong bài luận vì hội đồng chưa xét đến các hồ sơ và giấy chứng nhận đi kèm ngay. Nhưng lúc đó mình vẫn chưa chuẩn bị xong và viết bài luận một cách khá chung chung.

Mỗi học bổng có cách xét riêng nên lời khuyên cho các bạn là hãy tham khảo thật nhiều kinh nghiệm của các anh chị đi trước và tìm hiểu thật kỹ tất cả quy trình xét tuyển của học bổng.

HỒ SƠ MẠNH LÀ HỒ SƠ ĐÁP ỨNG ĐƯỢC TIÊU CHÍ CỦA HỌC BỔNG

Một hồ sơ mạnh là một hồ sơ đáp ứng được tiêu chí của học bổng. Dĩ nhiên để tạo sự cạnh tranh, người xét hồ sơ sẽ dựa trên các điểm cơ bản về GPA, về các thành tích học thuật, hoạt động xã hội và đặc biệt là bài luận của các bạn. Điểm nổi bật của một hồ sơ mạnh là một bạn trẻ không chỉ giỏi mà còn phải nhiệt huyết và năng động. Trong bài luận, các bạn phải biết cách để thể hiện được điểm mạnh của mình phù hợp với tiêu chí học bổng. Tất cả các nội dung nên chọn lọc (do bài luận có giới hạn số từ) và dẫn chứng cụ thể về công việc, thời gian, nhân sự, khó khăn phải vượt qua và kết quả ghi nhận.

Mình lấy ví dụ về sự phù hợp của học bổng như sau. Đối với học bổng IDEAS, IDEAS là từ viết tắt của Irish Development Experience Sharing Programme, nghĩa là chương trình chia sẻ kinh nghiệm về sự phát triển của đất nước Ireland. Bạn có thể thấy rất rõ ràng mục tiêu của học bổng là tìm kiếm các bạn ngoài tài năng còn có khả năng chia sẻ kinh nghiệm và truyền đạt lại cho các thế hệ sau về đất nước và môi trường Ireland. Do vậy, mọi sự gắn kết và thể hiện của bạn phải xoay quanh mục tiêu về khả năng chia sẻ kinh nghiệm liên quan đến đất nước và con người Ireland. Ngoài ra, ngành mà các bạn chọn theo học nên là ngành đúng trọng tâm của học bổng.

“Bạn có thật sự muốn?”

Đối tượng của học bổng Irish Aid còn dành cho các bạn ở Nam Phi, Zimbabwe, Ethiopia. Theo mình biết, học bổng IDEAS chỉ dành riêng cho Việt Nam với số suất cố định mỗi năm. Do vậy, các bạn nếu muốn nộp đơn xin học bổng IDEAS chỉ phải cạnh tranh với người Việt Nam và do Đại sứ quán Ireland tại Việt Nam xét chọn.

Nếu trong vòng 10 năm nữa, các suất học bổng chính phủ dành riêng cho Việt Nam giảm dần, các bạn muốn tìm kiếm cơ hội nên trau dồi nhiều hơn về vốn ngôn ngữ và các tiếng khác thông dụng trong khối châu Âu như Đức, Ý, Tây Ban Nha để lấy các học bổng của trường. Như vậy, bạn sẽ khiến cơ hội của mình tăng lên tại nhiều quốc gia và nhiều chương trình học. Ngoài ra, đối với các học bổng mang tính cạnh tranh toàn cầu, mình nghĩ các bạn nên tham gia nhiều hoạt động mang tính quốc tế (tình nguyện viên, hội thi, hội thảo...) để làm mạnh thêm hồ sơ của mình.

Lời khuyên mình thấy tâm đắc nhất khi đọc các chia sẻ của các anh chị đi trước là “Bạn có thật sự muốn?”.

Mình có thói quen đọc báo chuyên ngành khá thường xuyên để cập nhật thông tin. Mình nghĩ đây là thói quen tốt mang lại hiệu quả trong học tập và công việc. Mình hay đăng ký nhận tin từ các nguồn tin, các cơ quan lớn để có được thông tin mình quan tâm mỗi ngày. Ngoài ra, mình thích ghi ra những gì cần làm và thực hiện theo.

NGÀNH DƯỢC TẠI IRELAND

Ngành Dược là một ngành mạnh tại Ireland. Ireland đứng thứ 8 về sản xuất dược phẩm lớn nhất thế giới và đứng thứ 7 về mạng lưới xuất khẩu dược phẩm trên toàn cầu. Có đến 9 trên 10 công ty lớn nhất thế giới đặt trụ sở và nhà máy tại đất nước này bao gồm Pfizer, Novartis, Merck, Sanofi, Roche, GSK, Johnson&Johnson, Abbott và Elli Lilly. Hơn 120 công ty dược phẩm đa quốc gia có nhà máy tại Ireland trong đó có hơn 40 nhà máy dược phẩm và công nghệ sinh học dược đạt chứng nhận FDA. Như vậy ở Ireland, có cả nhà máy sản xuất nguyên liệu, sản xuất dược phẩm, công nghệ sinh học (thuốc vaccin, antivirus, antibodies, immunology,...). Ngành sản xuất thuốc và dược phẩm từ những ứng dụng của công nghệ sinh học (biopharmaceutical) ở Ireland phát triển rất mạnh. Tiêu chuẩn của các công ty sản xuất thuốc ở đây là EU-GMP và FDA.

Hiện tại mình vẫn chưa học hết năm của ngành học. Tuy nhiên, trong học kỳ trước, mình ấn tượng nhất về môn Trang thiết bị và Nhà xưởng. Mình ấn tượng không phải vì nội dung của môn học mà

vì bài tập (assignment) mà cô cho thảo luận nhóm và thuyết trình. Bài tập đòi hỏi cách tự học và tìm hiểu của sinh viên khá nhiều. Trong đó, điểm nổi bật trong chương trình đào tạo ở Ireland đó là sinh viên sẽ dành khá nhiều thời gian để làm bài tập (assignment) thông qua cách thức làm việc nhóm hoặc làm việc độc lập. Một môn học có thể chia ra nhiều hình thức để tính điểm. Như môn mình nói thì điểm sẽ bao gồm điểm của một bài kiểm tra nhỏ khoảng 35 câu hỏi, một bài thuyết trình nhóm và một bài tập cá nhân. Thật sự cách giáo dục như vậy sẽ giúp sinh viên khá chủ động và học được nhiều hơn nội dung mà thầy cô đưa ra do phải trải qua quá trình tìm hiểu và chắc lọc để đưa vào bài làm. Ngoài ra, cô còn đưa ra cách làm việc nhóm khá khoa học và đánh giá cách làm việc của từng người trong nhóm. Mình học được khá nhiều không chỉ ở khâu tổ chức mà còn ở khả năng thuyết phục và trình bày quan điểm của mình trong nhóm.

Nếu học ở Ireland thì các bạn nên học nhóm ngành Dược, Kinh tế, Tài chính, Kế toán, Phân tích dữ liệu (data analysis).

ĐỘNG LỰC MỖI SÁNG THỨC DẬY Ở IRELAND

Đất nước Ireland chào đón mình với sự giúp đỡ chỉ đường của các bác tài Ireland khi mình tìm đường đến chỗ ở cho thấy sự thân thiện của người dân nơi đây. Ngoài ra Ireland là một trong những quốc gia nói tiếng Anh tại châu Âu. Môi trường các bạn sinh sống và giao tiếp mỗi ngày hoàn toàn bằng tiếng Anh. Đây là một lợi thế rất lớn, đặc biệt với các bạn có ý định làm việc lâu dài tại Ireland.

So với Anh thì học phí và chi phí sinh hoạt ở Ireland thấp hơn nhiều (chắc khoảng một nửa). Tuy nhiên, chi phí nhà ở thuộc dạng khá cao và khá khó tìm do ngày càng đông sinh viên quốc tế và quy định về lối kiến trúc ở đây không xây quá cao tầng.

Văn hóa Ireland thuộc về văn hóa Pub¹. Tại đây, bạn có thể thưởng thức nhạc sống tại các Pub ở Ireland để nghe âm nhạc và uống

Guinness² hoặc Cider³. Đây là một nét đặc biệt về văn hóa của người dân nơi đây.

¹ Pub là từ viết tắt của Public House, biết đến như quán rượu là nơi để mọi người tụ tập, giao lưu và giải tỏa stress, căng thẳng. (BTV)

² Bia đen nổi tiếng ở Ireland. (BTV)

³ Đồ uống có cồn, làm từ trái cây qua quá trình lên men. (BTV)

Mặt khác, Ireland còn nổi tiếng là đảo Ngọc Lục Bảo với những bờ biển, những dãy núi, vách đá cao và vùng đồng bằng xanh mướt. Khi đến Ireland, các bạn sẽ có nhiều cơ hội để đi tham quan văn hóa và các điểm hấp dẫn tại các nước khác ở châu Âu.

Điều khiến mình cảm thấy háo hức mỗi buổi sáng khi thức dậy tại Ireland đó là khí hậu mát mẻ và những cơn gió mang tên Ireland.

Sau khi nhận được học bổng và sang Ireland du học, mình được làm quen với rất nhiều bạn. Theo mình thì du học ngày nay không quá khó. Miễn các bạn có quyết tâm đủ lớn.

Có rất nhiều con đường khác nhau để các bạn đi du học với chi phí hợp lý nhất. Các bạn hãy đặt ra cho mình nhiều phương án khác nhau trong hành trình du học của mình nhé. Mỗi phương án các bạn nên có thời gian biểu, điều kiện cần và đủ để thực hiện. Điều cần nhất vẫn là các bạn tìm hiểu về ngành, về trường, về môi trường học tập, đất nước và con người mà các bạn muốn đến nhé! Trong đó, môi trường học tập và chi phí sinh hoạt thì các bạn nên đặc biệt quan tâm tìm hiểu kỹ nhé.

Mọi thông tin hiện nay có khá nhiều nguồn, chủ yếu các bạn có quan tâm hay không. Khi đã đủ thông tin, hy vọng các bạn sẽ có sự lựa chọn tốt nhất và phù hợp nhất. Trau dồi thật nhiều ngoại ngữ trước khi đến với một đất nước xa lạ sẽ giúp bạn tăng sự tự tin, may mắn và dễ hòa nhập tại môi trường mới. Điều cuối cùng là cứ đi đi rồi sẽ đến. Hãy bắt tay làm từng chút từng chút. Bạn sẽ thấy con

đường du học khá công phu từ nhiều khâu. Tuy nhiên, sau này nhìn lại các bạn sẽ thấy nó là điều bắt buộc mà ai cũng phải trải qua. Hãy luôn động viên chính mình mỗi ngày các bạn tìm hiểu được gì về trường, về điều kiện gì, về yêu cầu gì, cách làm như thế nào. Hãy chủ động kết bạn và tham gia nhiều nhóm du học sinh để có thật nhiều thông tin liên quan đến học bổng, đến các thủ tục du học, đến cuộc sống tại nơi đất khách quê người nhé. Rất nhiều thông tin mà các bạn phải tự tìm hiểu đấy. Hãy chủ động lên nhé! Chúc các bạn thành công.

Học bổng chính phủ Đức

DAAD LÀ CƠ QUAN trao đổi Hàn lâm Đức, chuyên cung cấp và hỗ trợ các chương trình hợp tác, nghiên cứu khoa học và trao đổi sinh viên. DAAD có mạng lưới hoạt động phủ sóng trên toàn thế giới, trụ sở chính của DAAD đặt tại Bonn, Đức.

Hiện nay DAAD cung cấp học bổng toàn phần cho bậc Thạc sĩ và Tiến sĩ bằng cả tiếng Anh và tiếng Đức. Bên cạnh đó, DAAD cũng có các chương trình trao đổi ngắn hạn một vài tháng, hỗ trợ cho sinh viên các nước sang Đức để học hỏi, tìm hiểu về văn hóa Đức cũng như nâng cao trình độ tiếng Đức.

Nước Đức xinh đẹp

– TRẦN THỊ CHI, DAAD 2016

Xin chào, mình là Chi hiện đang học Thạc sĩ, ngành Công nghệ sinh học thực vật (Plant Biotechnology) tại Đức. Trước đây mình học chương trình tiên tiến ngành Khoa học cây trồng tại Học viện Nông nghiệp Việt Nam. Sau đó làm việc tại Viện Bảo vệ thực vật khoảng 2 năm và hiện tại đang học Thạc sĩ tại Đại học Hannover, Đức.

108

DAAD VÀ ALFABET – LỰA CHỌN ĐẦY PHÂN VÂN

Mình đã apply hai chương trình học bổng, DAAD của Đức, học tại Đại học Hanover và Alfabet thuộc ERASMUS, học tại Đại học Goettingen. Cả hai mình đều chọn ngành học là Công nghệ sinh học thực vật và đã được cả hai học bổng chấp thuận, tuy nhiên mình chọn DAAD vì Alfabet có kết quả hơi muộn, khi đó thì mình đã chấp nhận theo DAAD rồi nên mình theo luôn.

Ngoài hai học bổng kể trên thì mình không ứng tuyển học bổng nào khác. Mình cũng có một kỷ niệm muốn chia sẻ đó là sự phân vân

trong quyết định lựa chọn theo học bổng nào, điều này khá là khó khăn. Tuy nhiên cuối cùng mình đã chọn DAAD vì mình có tham khảo ý kiến của một số anh chị đi trước là khi mình đã nhận được học bổng DAAD rồi và ký vào thư chấp nhận theo học mà mình lại bỏ thì sau này, khi các bạn Việt Nam ứng tuyển DAAD theo học chương trình này sẽ gặp khó khăn hơn, còn Alfabet – Erasmus Mundus chỉ là chương trình học trong khoảng 3 năm, sau đó kết thúc và mình cũng chưa cam kết gì cả nên bỏ cũng dễ hơn.

Một lời khuyên đặc biệt là các bạn nên tìm hiểu thông tin về học bổng, những yêu cầu mình cần phải đáp ứng và chuẩn bị hồ sơ thật kỹ càng. Sẽ không có gì là quá khó khăn và mình chỉ tự tin khi có sự chuẩn bị tốt. Và tất nhiên sự chuẩn bị của mình phải dựa trên tiêu chí của học bổng.

Chẳng hạn bạn ứng tuyển cả hai học bổng Thạc sĩ nghiên cứu (Master of Research) như mình thì hãy tập trung trau dồi kỹ năng, kinh nghiệm nghiên cứu của bản thân, dù điểm số của bạn rất bình thường nhưng bạn hoàn toàn có thể cải thiện bằng những kinh nghiệm làm cho các dự án, các poster cho hội thảo khoa học hay bài báo quốc tế.

Ngoài ra hãy nuôi dưỡng cho mình một đam mê, khát khao đi du học. Thực ra trước khi nộp hồ sơ, mình cũng khá hoang mang vì nghĩ rằng đó là cái gì đó rất khó khăn, rất cao siêu mà mình khó đạt được, nhưng không hẳn là như vậy. Đừng quan trọng hóa vấn đề lên. Quan trọng nhất là bạn biết được mình muốn gì, chương trình nào phù hợp, yêu cầu là gì và chuẩn bị thật tốt.

Học bổng DAAD cấp sinh hoạt phí hằng tháng không cao bằng các học bổng khác nhưng bù lại chi phí ở Đức cũng rẻ. Điều kiện của học bổng DAAD khá là có lợi cho những ai có gia đình và muốn đón vợ con sang, bạn sẽ được hỗ trợ rất nhiều. Ngoài ra, hằng năm bạn sẽ được nhận một khoản hỗ trợ là 460 Euro cho việc mua sắm sách vở, tài liệu, dụng cụ học tập, nghiên cứu và hai tháng học tiếng Đức tại trường. Và vì DAAD là học bổng thường niên của Đức nên quy trình tuyển chọn, hỗ trợ trước, trong và sau khi học rất là chuyên nghiệp, đội ngũ tư vấn, hỗ trợ rất nhiệt tình và giúp đỡ bạn bất cứ

khi nào bạn cần. Ví dụ như thủ tục ứng tuyển (application procedure) của DAAD làm rất chuẩn xác và không hề bị sai lệch, trong khi mình nộp vào Alfabet, tất cả các thời hạn (deadlines) đều bị lùi lại, không giống với kế hoạch khiến mình có cảm giác không thật sự chuyên nghiệp. Những bạn được học bổng DAAD (bao gồm cả một số anh chị nghiên cứu sinh mình biết) đều có định hướng rất cụ thể, rõ ràng, khả năng và kinh nghiệm học thuật khá cao, chủ động, tự tin và cũng khá tham vọng.

THẾ NÀO LÀ MỘT HỒ SƠ MẠNH?

Thế nào là một hồ sơ mạnh thì điều này còn phải tùy thuộc vào chương trình học bổng bạn ứng tuyển là gì, vì mỗi chương trình học bổng có những tiêu chí nhất định, bên cạnh đó ngành học cũng sẽ quyết định hồ sơ mạnh thì cần phải có những gì. Ví dụ các bạn nộp hồ sơ bên khối xã hội thì các chương trình thực tập tại các tổ chức, các hoạt động xã hội, tình nguyện vì cộng đồng cũng góp phần làm mạnh hồ sơ.

Còn nếu các bạn nộp vào khối khoa học tự nhiên, nghiên cứu thì kinh nghiệm nghiên cứu, định hướng nghiên cứu lại quan trọng hơn.

Mình lấy ví dụ một bộ hồ sơ ứng tuyển học bổng như DAAD thì họ sẽ đánh giá dựa trên điểm số đại học, kinh nghiệm làm việc, nghiên cứu, bài báo khoa học (publications), mục đích, động lực, định hướng, kế hoạch nghiên cứu (thông qua Thư trình bày nguyện vọng – Letter of Motivation), nhận xét và đánh giá của người viết thư giới thiệu bạn.

DAAD là học bổng của chính phủ Đức, tuy nhiên học bổng này không chỉ dành cho sinh viên Việt Nam mà còn sinh viên quốc tế, khác hoàn toàn với các quỹ học bổng khác chỉ dành cho ứng viên Việt Nam như học bổng AAS, JDS... nên tính cạnh tranh cũng rất cao. Tuy nhiên, những học bổng này cũng nhằm mục đích đào tạo nguồn nhân lực cho các nước đang phát triển, do đó tiêu chí đóng góp cho đất nước sau khi trở về cũng được xem xét, kỹ năng lãnh đạo (leadership) cũng quan trọng.

Ngoài học bổng của chính phủ các bạn cũng có thể tìm hiểu và ứng tuyển vào các chương trình sau: Nguồn học bổng từ giáo sư, trường đại học và các quỹ quốc tế.

Học bổng dành cho sinh viên quốc tế mặc dù tính cạnh tranh cao, nhưng giá trị học bổng lại rất lớn.

Đa số các nước tại châu Âu đều có chính sách miễn học phí, các bạn chỉ phải chi trả một chút phí quản lý và sinh hoạt phí cho bản thân. Thực ra khi sinh sống và học tập ở Đức thì mình mới nhận thấy là mình hơi thiếu bản lĩnh, không dám thử thách bản thân và chấp nhận rủi ro. Mình luôn nghĩ là chỉ có một cách duy nhất để du học là có học bổng và tuyệt đối phải là học bổng toàn phần. Mình không có điều kiện kinh tế để chi trả cho cuộc sống bên nước ngoài. Nhưng mình đã nhầm vì hiện nay không chỉ ở Đức mà các nước khác trên thế giới như Hà Lan, Phần Lan, Pháp, Thụy Điển, Đan Mạch hay Na Uy, có rất nhiều du học sinh nước ngoài hoàn toàn không có học bổng, các bạn làm thêm và hoàn toàn có thể chi trả cho hầu hết các chi phí, ngoài ra làm thêm cũng giúp các bạn năng động, tự tin và tích lũy thêm được nhiều kinh nghiệm và vốn sống cho bản thân.

Tóm lại, các bạn cần chuẩn bị cho mình một đam mê, ước mơ, lên kế hoạch cụ thể để hiện thực hóa ước mơ đó. Hãy tìm hiểu thông tin về các chương trình học bổng thật kỹ, bạn cũng nên tạo dựng mạng lưới mối quan hệ (networking) để tìm kiếm cơ hội học bổng có thể.

MÔI TRƯỜNG HỌC TẬP TẠI ĐỨC: CHUYÊN NGHIỆP, HIỆU QUẢ

Người Đức chơi rất nhiều, không có kiểu từ đầu tuần đến cuối tuần cày cuốc tối mịt trên phòng thí nghiệm (lab). Với họ nghỉ ngơi và thư giãn là vô cùng quan trọng và nó quyết định đến hiệu quả công việc. Tuy nhiên khi đã vào làm là tập trung tối đa và nghiêm túc. Ví dụ, phòng thí nghiệm mình làm về sinh học phân tử, kể cả những người làm nghiên cứu Tiến sĩ hay Thạc sĩ, một ngày chỉ làm khoảng từ 9 giờ sáng, nghỉ trưa và đến chiều tầm 3 giờ là giải tán. Mình vẫn theo kiểu Việt Nam làm đến 4-5 giờ chiều, bên này ai cũng ngạc nhiên, không hiểu tại sao lại phải làm thế. Đặc biệt sinh viên và giáo

sự hoàn toàn bình đẳng, không có chuyện sinh viên phải sợ sệt hay dè chừng giáo sư. Sinh viên có quyền tự do phát biểu và được khuyến khích sáng tạo, ý kiến và quan điểm của từng người luôn được tôn trọng.

Tuy nhiên việc học lý thuyết bên Đức là rất nặng. Có một môn giáo sư mình giảng hơn 100 slides, có rất nhiều biểu đồ và đồ thị (graphs, charts) trong vòng 2 tiết học khoảng chừng 90 phút. Nội dung, kiến thức chuyên môn nhiều và hầu hết là kiến thức mới mà mình chưa biết. Nếu không có sự chuẩn bị trước thì trên lớp, bạn thậm chí không kịp đọc slide chứ chưa nói đến hiểu.

Người Đức khá là nguyên tắc, bảo thủ, không thích thay đổi và muốn tất cả mọi thứ đều có sự cam kết và đảm bảo. Họ sẽ không muốn làm việc gì mà họ nhìn thấy rủi ro. Và điều đặc biệt nhất mình học được ở người Đức là đúng giờ và luôn phải đặt lịch hẹn "Termin" trước khi bạn muốn làm việc với bất cứ ai, từ việc xin và gia hạn Visa, khám sức khỏe, gặp để thảo luận với giáo sư, đến thăm bạn bè, người thân...

Tuy vậy, họ khá là nhân đạo, giúp được bạn điều gì họ sẽ giúp đến cùng, và dịch vụ bên này thì tuyệt vời. Công nghiệp thực phẩm bên này rất phát triển, đảm bảo an toàn. Ví dụ, một quả trứng cũng có mã số, nguồn gốc rõ ràng.

Đối với người Đức chất lượng và sự chuyên nghiệp là hai yếu tố hàng đầu. Nói chung là mình yêu nước Đức.

Mình nghĩ ở Đức thì khối ngành cơ khí, kỹ thuật, điện tử viễn thông hay năng lượng là những ngành top, nhu cầu lao động cao, dễ xin việc sau khi tốt nghiệp.

Nói về các bạn được học bổng trong chương trình mình học thì theo mình thấy họ cạnh tranh nhau gắt gao về điểm số, tức là họ luôn cố gắng là người đứng đầu (cái này thì ngược lại với mình). Họ học rất chăm chỉ, điểm số các môn học lý thuyết thường là tuyệt đối, thuyết trình rất tự tin và thuyết phục, nghiên cứu tốt tuy nhiên vẫn thiếu

chút kinh nghiệm thực tế (vì hầu hết các bạn cũng đến từ các nước đang phát triển như mình).

109

Bên cạnh đó, họ luôn lên kế hoạch kỹ càng trong mọi việc. Tiếng Anh của họ cũng rất tốt, vì có nhiều bạn xuất thân từ các nước mà trước kia là thuộc địa của Anh, Mỹ...

Điều đặc biệt nhất mình học được ở người Đức là đúng giờ và luôn phải đặt lịch hẹn “Termin” trước khi bạn muốn làm việc với bất cứ ai, từ việc xin và gia hạn visa, khám sức khỏe, gặp để thảo luận với giáo sư, đến thăm bạn bè, người thân...

Nếu so sánh mình với các bạn ý thì mình thấy các bạn ý chắc là học tập chăm chỉ hơn mình, có kỹ năng ghi nhớ tốt hơn, đặc biệt về mảng lý thuyết. Họ cũng tự tin hơn, chủ động hơn, tuy nhiên mình thấy họ hay bị áp lực và stress hơn mình. Mình thì ngược lại, không đặt quá nặng chuyện điểm số vì theo mình, trước khi tham gia chương trình, mình đã cứu tại phòng thí nghiệm và tham gia các môn có mảng thực hành nhiều hơn, đơn giản vì mình muốn kết thúc các thí nghiệm sớm nhất có thể để nếu có rủi ro, mình còn có thời gian để thay đổi phương pháp, chiến lược vì ngành học của mình nặng về nghiên cứu. Và mình cũng muốn tập trung cho phần viết bài luận (thesis) đồng thời có bài báo khoa học sau thời gian làm Thạc sĩ vì nó cũng sẽ hỗ trợ mình nhiều trong việc nộp hồ sơ để học Tiến sĩ sau này.

NGƯỜI ĐỨC LẠNH LÙNG, KHÓ GẦN – LÀM THẾ NÀO ĐỂ HÒA NHẬP?

Theo mình thử thách lớn nhất với sinh viên quốc tế là ngôn ngữ. Mặc dù ở Đức tỷ lệ người sử dụng tiếng Anh cũng khá cao, đặc biệt là các bạn trẻ Đức nói tiếng Anh rất tốt. Tuy vậy, bạn sẽ gặp khó khăn khi đi du lịch, đi siêu thị, đi shopping. Người Đức rất coi trọng ngôn ngữ của họ, nên họ sẽ rất ngạc nhiên khi bạn không nói được tiếng Đức. Bên cạnh đó, mình cũng gặp khó khăn là người bản địa rất lạnh lùng, khó gần, đặc biệt trong môi trường công sở hoặc học

tập, nhưng một khi họ chấp nhận làm bạn với bạn thì họ sẽ là một người bạn vô cùng tuyệt vời.

Vậy làm thế nào để vượt qua trở ngại đó? Mình nghĩ là mình nên chủ động trong giao tiếp, làm quen, chơi bời, tham gia các hoạt động bên ngoài học tập nhiều hơn...

Bài học ý nghĩa nhất mà mình học được là đúng giờ, luôn phải lên kế hoạch cụ thể, chi tiết và cố gắng thực hiện theo kế hoạch đã đề ra. Người Đức thường lên kế hoạch cho cả năm, đi đâu cũng có quyển sổ ghi lại những việc phải làm. Bên cạnh đó mình cũng học được cách thẳng thắn chia sẻ suy nghĩ, thái độ và mong muốn của bản thân với mục đích xây dựng. Ở Đức, khi họ không hài lòng họ sẽ nói thẳng còn mình thì hay có kiểu là không vừa ý với người khác nhưng không bao giờ nói ra một cách thẳng thắn mà hay để trong lòng rồi khó chịu. Bây giờ mình đã học được cách chủ động nói ra cho người khác hiểu, mình không hài lòng họ ở chỗ nào, họ làm sai ở đâu, để thứ nhất giúp mình giải tỏa căng thẳng, thứ hai giúp bạn bè, đồng nghiệp của mình sửa chữa và tiến bộ. Ngoài ra, bên này sẽ không có ai đến bên bạn và nói với bạn rằng “Mày có ổn không, mày có cần giúp gì không?”, mà khi cần gì mình phải tự nói ra rồi họ sẽ giúp mình rất nhiệt tình.

Kỹ năng mình thấy thiếu trong học tập: Tư duy phản biện (critical thinking). Trong quá trình học tập mình hay chấp nhận hơn là phân tích, đánh giá và phản biện. Như vậy việc học của mình cũng khá thụ động và rập khuôn.

Kỹ năng mình thấy thiếu trong hòa nhập: Kỹ năng giao tiếp. Mình tự thấy bản thân không hòa nhập tốt với các bạn bên này vì mình không chủ động được khi cảm thấy họ lạnh lùng và có khoảng cách. Bên Việt Nam mình cứ đi ăn, đi chơi là hòa nhập được, bên này cũng vậy, đi bar, đi club, tiệc tùng, chịu khó giao lưu thì bạn sẽ hòa nhập được. Trong công việc và học tập người Đức không cởi mở, nhưng khi tham gia các hoạt động vui chơi giải trí, đi bar thì họ sẽ hoàn toàn khác.

Với mình, người Đức khó gần nhưng hầu hết họ là những người tử tế và tốt bụng. Nước Đức thì cực kỳ phát triển, văn minh, sạch sẽ và an toàn. Môi trường sống, học tập và làm việc cực tốt, bạn có năng lực bạn sẽ được hưởng theo đúng khả năng đó của bạn. Ai cũng có quyền bình đẳng, được tôn trọng và đối xử tử tế. Nói về mặt kỹ thuật và công nghệ thì có lẽ nước Đức là hàng đầu, mình có cơ hội trải nghiệm các công cụ khoa học kỹ thuật tại đây và mình cảm nhận con người nơi đây quá tài giỏi, quá tỉ mỉ và kỹ lưỡng. Và vì những lý do trên, mình nghĩ nước Đức là một thiên đường không chỉ cho các du học sinh mà còn cho tất cả mọi người.

110

THẢO LUẬN 5

CỤM TỪ “LEADERSHIP” ĐƯỢC HIỂU NHƯ THẾ NÀO CHO ĐÚNG?

111

VĨNH KHANG – FULBRIGHT 2014

Đó là kỹ năng dẫn dắt người khác tiến lên phía trước.

112

ANH VŨ – SCHWARZMAN SCHOLARS 2018

Theo Robert Garis, Giám đốc tuyển sinh của chương trình Schwarzman Scholars, Leadership, hay lãnh đạo là khả năng thấy được vấn đề, và có tầm nhìn ra giải pháp cho vấn đề đó, thêm vào đó là khả năng thuyết phục người khác cùng giải quyết một vấn đề đó với mình. Trong quá trình làm việc, họ có khả năng quản lý và truyền cảm hứng cho những người khác để hoàn thành nhiệm vụ và vẫn bám lấy những nguyên tắc cơ bản của tổ chức. Mình rất thích cách diễn giải này và thấy nó phù hợp với rất nhiều hoàn cảnh.

113

THANH VÂN – CHEVENING 2016

Thực ra không có một cách hiểu nào đúng duy nhất cho cụm từ Leadership. Nhưng theo quan điểm của mình thì Leadership là khả năng tạo nên ảnh hưởng đến người khác và cộng đồng, khả năng truyền cảm hứng và sự sẵn sàng hỗ trợ người khác.

114

THANH TÂM – IRISH AID 2017

Hướng mọi người đến một mục tiêu chung.

115

LÊ QUYÊN – NEW ZEALAND ASIAN 2017

Có rất nhiều định nghĩa khác nhau về Leadership. Cá nhân mình muốn bổ sung thêm một khía cạnh của Leadership. Đó không chỉ là khả năng lãnh đạo nhóm, đám đông. Một người có tố chất Leadership trước tiên phải làm chủ (lead) được bản thân. Bạn làm chủ được cuộc đời mình, tương lai và sự nghiệp của mình. Bạn đưa ra mục tiêu và kiểm soát, đốc thúc bản thân hoàn thành được nó. Với mình đó cũng là “Leadership”.

Học bổng chính phủ Nhật MEXT

HỌC BỔNG TOÀN PHẦN CHÍNH PHỦ NHẬT – MEXT cấp cho cả ba bậc học (Đại học, Thạc sĩ và Tiến sĩ) đảm bảo bạn sẽ có một cuộc sống học tập thoải mái và đầy đủ nhất tại đất nước văn minh, hiện đại và xinh đẹp Nhật Bản. Với học bổng này, bạn sẽ có cơ hội trải nghiệm và cọ xát với một trong những môi trường giáo dục tốt nhất thế giới.

Hãy tự tin vì bạn hoàn toàn có thể là người tiếp theo nhận được học bổng MEXT danh giá này nếu bạn thật sự quyết tâm!

Những chàng trai đến từ học bổng MEXT

– THANH BÌNH - VŨ MINH - NHẬT LINH, MEXT 2017

Hãy đầu tư thật sự nghiêm túc và cố gắng hết mình. Thành công chỉ mỉm cười với những người thật sự cố gắng và không dễ dàng từ bỏ khi gặp khó khăn.

Các bạn có thể giới thiệu một chút về bản thân để độc giả được biết thêm về các bạn.

Mình tên là Thanh Bình. Vào giai đoạn giữa năm hai, mình đã xin bảo lưu tại đại học Việt – Đức để dành nhiều thời gian hơn cho việc ôn thi học bổng MEXT bậc Đại học. Trải qua hơn 6 tháng ôn tập và khoảng 5 tháng chờ đợi kết quả cuối cùng thì mình may mắn trúng tuyển học bổng MEXT bậc Đại học năm 2017. Chuyên ngành của mình là Kỹ thuật điện (Electrical Engineering). Mặc dù tên gọi là thế, nhưng phần chính mà mình muốn theo đuổi là Hệ thống nhúng

(Embedded Systems) để có thể sử dụng việc lập trình vào trong phần cứng, điện tử.

118

Chào các bạn, mình tên là Minh, từng là sinh viên của trường Đại học Lâm nghiệp Việt Nam (VNUF). Sau khi tốt nghiệp đại học vào cuối năm 2015, mình đã nộp hồ sơ xin học bổng MEXT qua Đại sứ quán Nhật Bản và may mắn là một trong các ứng viên trúng tuyển học bổng MEXT năm 2017. Chuyên ngành học bậc Thạc sĩ của mình là Thủy văn lưu vực và Quản trị hệ sinh thái (Watershed hydrology and ecosystem management), một ngành hẹp thuộc lĩnh vực Nông nghiệp (Agriculture).

119

Mեն chào tất cả các bạn, mình tên Linh, hiện đang theo học chương trình đào tạo Tiến sĩ tại Đại học Kyushu, Nhật Bản. Trước khi đạt được học bổng chính phủ Nhật – MEXT 2017, mình từng công tác tại khoa Môi Trường, trường Đại học Khoa học Tự nhiên, Đại học Quốc Gia TP. Hồ Chí Minh. Ngành học của mình hiện tại là Kỹ thuật môi trường (Environmental Engineering), mà chuyên ngành cụ thể chính là kỹ thuật xử lý và quản lý “chất thải rắn”.

Các bạn có thể chia sẻ con đường đến với học bổng MEXT như thế nào không? Với học bổng MEXT điều gì là thật sự quan trọng để ban xét duyệt học bổng chú ý đến ứng viên?

Bình: Vào giai đoạn hè giữa năm nhất và năm hai, trong lúc đi thực tập tại một công ty, thì mình cũng tình cờ được một chị cùng công ty giới thiệu về học bổng MEXT, về cuộc sống, về giáo dục của Nhật Bản. Sau khi tìm hiểu thì mình nhận thấy kiến thức của mình còn rất nhiều lỗ hổng (đặc biệt là Lý và Hóa – vì hai môn này có trong đề thi viết), nên mình đã mạnh dạn bảo lưu việc học tập giữa năm hai để toàn tâm toàn ý cho học bổng MEXT.

Quá trình xét tuyển với bậc đại học của học bổng MEXT sẽ có tổng cộng là ba vòng: Vòng một (vòng hồ sơ), vòng hai (vòng thi viết) và

vòng ba (vòng phía chính phủ Nhật Bản xét). Đối với mỗi vòng sẽ có những điều các bạn ứng tuyển cần phải lưu ý:

Vòng 1: Hồ sơ các bạn càng lung linh càng tốt. Có nghĩa là, việc có những chứng chỉ như JLPT tiếng Nhật, IELTS, TOEIC, TOEFL tiếng Anh sẽ làm nổi bật hơn hồ sơ của các bạn. Ngoài ra, học bạ cấp ba sẽ đóng một vai trò quan trọng trong quá trình nộp học bổng này.

Mình xin chia sẻ một kinh nghiệm khá là đau đớn của bạn mình. Bạn của mình đã nộp hồ sơ ứng tuyển học bổng MEXT 2018 (tức một năm sau mình). Bạn mình cũng đã bảo lưu việc học ở đại học giống như mình, dành thời gian chú tâm ôn luyện (do chính mình giúp bạn ôn luyện). Hồ sơ thì toàn bộ điểm cấp ba, điểm đại học của bạn đều cao hơn mình. Ngoài ra, bạn cũng có bằng JLPT N5. Nghĩa là so với thời điểm mình nộp hồ sơ một năm trước, bạn mình hoàn toàn vượt trội mình về mọi mặt, nên mình hoàn toàn tự tin bạn mình sẽ vượt qua vòng hồ sơ dễ dàng để đến vòng thi viết. Nhưng điều tồi tệ là bạn mình bị trượt từ ngay vòng hồ sơ. Mình cũng đã có gửi email đến Đại sứ quán để hỏi thì Đại sứ quán nói rằng tiêu chí chính để chọn ứng viên vào vòng thi viết là điểm cấp ba và chứng chỉ ngoại ngữ (không phải là GPA Đại học). Nếu xét theo tiêu chí như vậy thì điểm hồi cấp ba của bạn mình (điều mà bạn mình không thể thay đổi hay làm nó lung linh hơn, vì lúc nộp hồ sơ bạn mình đang là sinh viên năm hai) cạnh tranh không nổi với các thí sinh từ bậc Trung học Phổ thông hiện nay. Mình nghĩ đó cũng là lý do năm nay lượng ứng viên từ bậc Trung học Phổ thông đông hơn một cách đáng kể. Nên lời khuyên của mình đối với các bạn đang là sinh viên đại học muốn ứng tuyển MEXT thì nên trang bị cho mình thật tốt ngoại ngữ, trong trường hợp điểm cấp ba của các bạn không thuộc diện xuất sắc. Vì nếu như mình – thí sinh đỗ học bổng MEXT 2017 – mà ứng tuyển vào thời điểm MEXT 2018, thì mình cũng đã rớt ngay từ vòng gửi xe rồi, vì mình kém hơn bạn mình thật sự.

Vòng 2: Đây là vòng thi viết – vòng thi then chốt quyết định việc bạn có được nhận học bổng hay không. Các bạn khối tự nhiên A thì sẽ thi Toán – Lý – Hoá – Nhật – Anh, tự nhiên B thì sẽ thi Toán – Sinh – Hoá – Nhật – Anh, khối xã hội thì Toán – Nhật – Anh. Vì là vòng thi

viết nên điểm càng cao thì càng tốt. Đối với các bạn học ở bậc tự nhiên thì phía Nhật Bản sẽ không khắt khe về trình độ tiếng Nhật nên với đề thi tiếng Nhật, các bạn có thể bỏ giấy trắng ra về. Còn đối với các bạn ở bậc xã hội, thì việc hoàn thành tốt đề thi tiếng Nhật là bắt buộc.

Hàng năm số suất học bổng MEXT cho bậc đại học do Đại sứ quán tiến cử là khoảng 5 suất hoặc chỉ đếm trên đầu ngón tay. Theo mình thấy thì càng ngày suất học bổng MEXT bậc đại học dành cho phía Việt Nam ngày càng giảm (năm mình là 4 bạn, năm 2016 thì chỉ có 1 bạn mà thôi). Nhưng năm nay 2018, thì số lượng tăng lên một cách đáng kể (11 bạn), họa chăng là trùng hợp do năm nay kỷ niệm 45 năm quan hệ Việt – Nhật chứ mình không biết có được ưu ái gì không nữa.

Minh: Mình được một thầy giáo trong trường đại học giới thiệu về học bổng MEXT và sau khi tìm hiểu về nó mình đã quyết định nộp hồ sơ để thử sức với học bổng này.

Theo ý kiến chủ quan của mình, khi nộp học bổng MEXT ở bậc sau đại học các ứng viên cần phải chứng tỏ được hai điều:

- Khả năng tiếp nhận kiến thức: Bạn cần có kết quả học tập loại khá trở lên, các môn chuyên ngành cần kết quả tốt. Ngoài ra, bạn phải có khả năng ngoại ngữ đủ tốt để lĩnh hội kiến thức, điều này được chứng minh qua các chứng chỉ như IELTS/TOEFL, qua bài thi năng lực ngoại ngữ và qua vòng phỏng vấn tại Đại sứ quán.
- Khát khao muốn đi học: Điều này được đánh giá qua đề cương nghiên cứu và mối liên hệ với giáo sư trước khi bạn qua Nhật Bản. Khi bạn có một đề cương tốt và được giáo sư Nhật Bản chấp nhận thì sẽ rất có lợi trong quá trình xét duyệt học bổng. Bạn càng chuẩn bị sớm và kỹ lưỡng bao nhiêu thì cơ hội đạt học bổng của bạn càng cao bấy nhiêu.

Nhìn chung, hàng năm số suất học bổng MEXT cho bậc Sau đại học do Đại sứ quán tiến cử là khoảng 27 suất. Học bổng MEXT là một trong những học bổng danh giá nhất của chính phủ Nhật Bản vì

mức học bổng khá cao, khoảng 30 triệu đồng/tháng. Ngoài ra, còn có rất nhiều lợi ích khác như: Bạn không phải cam kết về nước làm việc sau khi hoàn thành khóa học; Bạn được phép đi làm thêm trong quá trình học.

Linh: Mình đến với học bổng MEXT không phải là tình cờ mà đó là sự đầu tư có nghiêm túc của bản thân mình, vì mình thấy những tiêu chuẩn của học bổng này hoàn toàn phù hợp với bản thân. Thật ra vào khoảng hơn hai năm trước đây, mình có tham gia một chương trình ngắn hạn Chương trình trao đổi Sakura về khoa học (Sakura Exchange Program in Science) giữa trường mình đang công tác và Đại học Osaka. 10 ngày tham gia chương trình này đủ để mình cảm thấy và đặt hoàn toàn niềm tin của mình cho việc du học ở Nhật Bản. Một môi trường học tập lý tưởng nơi giáo dục được đề cao, chất lượng cuộc sống tốt, khoa học – công nghệ phát triển, đó là lý do mình chọn học bổng này.

Với các ứng viên, mà đúng hơn là do bản thân mình cảm nhận được, thì đối với bậc học Tiến sĩ, hồ sơ cùng với đề cương nghiên cứu là quan trọng nhất. Để có thể vượt qua vòng loại đầu tiên để đi sâu hơn vào những vòng trong, thì việc đầu tư thật sự nghiêm túc cho hồ sơ học bổng là vô cùng cần thiết. Vậy thì hồ sơ thế nào được xem là đầu tư nghiêm túc?

Câu trả lời không chỉ là việc bạn trình bày hồ sơ như thế nào, mà còn là nội dung của hồ sơ, điều này tuyệt đối phụ thuộc vào “độ nặng ký” của khả năng nghiên cứu và thành tích của bản thân. Thành tích học tập tốt, nhiều công trình nghiên cứu, nhiều giải thưởng, khả năng thích ứng với môi trường học tập quốc tế và đặc biệt chính là khả năng nghiên cứu độc lập là những thứ rất cần thiết mà bạn cần “đánh bóng” lên trong hồ sơ của mình.

Muốn ứng tuyển học bổng năm 2017 thì ít nhất cuối năm 2016 bạn đã chuẩn bị xong bộ hồ sơ và bắt đầu chỉnh sửa n lần đến khi nào cảm thấy nó logic, làm bật được cá tính so với vô vàn bộ hồ sơ khác gửi về, đặc biệt là liên hệ và được sự đồng ý của giáo sư Nhật, theo mình điều này không bắt buộc nhưng cũng là một lợi thế lớn để hội đồng đánh giá nhìn vào đó mà lựa chọn ứng viên.

Về số lượng các suất học bổng cho bậc sau đại học, mình theo dõi thì con số dao động từ 20-30.

Học bổng MEXT không phải là học bổng cao nhất nhưng là học bổng danh giá nhất của chính phủ Nhật dành cho sinh viên quốc tế, học bổng không quản lý bạn chặt chẽ như JICA, JDS và đặc biệt sinh viên sau khi tốt nghiệp có cơ hội được làm việc tại Nhật mà không bị yêu cầu phải về nước ngay.

Để đến Nhật bằng con đường học bổng, sinh viên Việt Nam có những lựa chọn nào ngoài MEXT?

Bình: Để học tập tại Nhật Bản thì ngoài học bổng MEXT còn có những chương trình giảng dạy bằng tiếng Anh của các đại học như Đại học Toyo, Học viện Công nghệ Tokyo (Tokyo Institute of Technology) và những suất học bổng đến từ cơ quan JASSO của Nhật Bản.

Minh: Để đến Nhật bằng con đường học bổng, có một số học bổng khác mà các bạn có thể tham khảo: JDS, G30, Mitsubishi, các học bổng của trường như ABP – Asia Bridge Program của Đại học Shizuoka.

Linh: Học bổng theo mình biết thì có vô số:

Ví dụ bạn có thể tham khảo vô vàn học bổng của Đại học Kyushu mình đang theo học trên website sau: <https://www.kyushu-u.ac.jp>.

Ngoài ra:

- Học bổng trường của các trường đại học tại Nhật Bản, bạn có thể vào website của trường mình thích rồi tìm hiểu.
- Học bổng của JICA đặc biệt chỉ dành cho sinh viên một số trường tại Việt Nam như Đại học Bách Khoa TP. Hồ Chí Minh...
- Học bổng JDS dành cho các ứng viên đến từ khối nhà nước, trường, viện... Năm 2017, JDS cấp đến 60 suất học bổng Thạc sĩ và

học bằng tiếng Anh tại Nhật.

- Học bổng Rotary và rất nhiều học bổng khác.

Quá trình học tại Nhật của các bạn như thế nào? Thư viện tại các trường ở Nhật Bản có gì thú vị? Hãy kể về một ngày bình thường của các bạn.

Bình: Mình đã ở đây hơn 9 tháng và mình phải học 1 năm dự bị tiếng Nhật ở Osaka. Ngoài những môn về tiếng Nhật thì mình cũng đã được học các môn Toán, Lý, Hóa giảng dạy bằng tiếng Nhật, nhằm chuẩn bị cho sinh viên bậc đại học MEXT hành trang bước vào các đại học quốc lập – công lập Nhật Bản.

Một ngày bình thường của mình thì sáng học tiếng Nhật, chiều học các môn tự nhiên, rồi về ký túc xá nấu nướng, ôn bài, thế là xong một ngày của mình.

Minh: Mình có khoảng 4 tháng kể từ ngày đầu đặt chân đến đất nước mặt trời mọc (tháng 4 năm 2017) để làm quen với môi trường sống mới tại Nhật Bản, học một khóa học tiếng Nhật do trường tổ chức và chuẩn bị cho kỳ thi đầu vào bậc Thạc sĩ của trường (tháng 8 năm 2017). Sau khi vượt qua kỳ thi này, mình bắt đầu chương trình học Thạc sĩ từ tháng 10 năm 2017.

Thư viện ở trường mình (TUAT) khá hiện đại với rất nhiều đầu sách, trang thiết bị cần thiết và có đầy đủ các phòng học nhóm, các khu đọc sách. Ngoài ra, nhân viên ở đây rất nhiệt tình khi sinh viên cần hỗ trợ.

Linh: Mình sang Nhật tháng 4 năm 2017 và được tham gia khóa tiếng Nhật chuyên sâu cho người mới bắt đầu (Intensive Japanese for beginner) trong khoảng 6 tháng. Tại Nhật, mình thích nghi khá dễ dàng vì mình nhận được sự hỗ trợ nhiệt tình của Trung tâm hỗ trợ sinh viên (Student Supporting Centre) tại trường mình, những thành viên phòng Lab và đặc biệt là cộng đồng du học sinh Việt Nam đang theo học tại trường. Mình hoàn thiện dần các thủ tục vào

học, đăng ký nơi sinh sống, làm thẻ bảo hiểm, làm thẻ Visa, sim điện thoại...

Nhưng một điều cần lưu ý chính là ở Nhật cái gì cũng rất nguyên tắc, thế nên làm bất cứ điều gì bạn cũng nên nhận tư vấn từ người đi trước có kinh nghiệm để tránh những rắc rối về sau.

Một ngày bình thường ở Nhật của mình là đến Lab từ 9-10 giờ sáng, tập trung vào đề tài nghiên cứu của mình, nếu có lớp học thì tham gia và mình thường rời Lab vào khoảng 6-7 giờ hay 9-10 giờ tối tùy thuộc vào khối lượng công việc mỗi ngày. Sau đó về phòng tại ký túc xá thì mình nấu ăn, chơi game hay tụ tập ăn uống với các anh chị người Việt và bạn bè quốc tế.

Về thư viện trường mình, hiện nay khuôn viên ITO (ITO campus) của Đại học Kyushu là khuôn viên lớn nhất Nhật Bản, nên chỉ trong một khuôn viên thôi mà trường mình có hai thư viện lớn, một cái đã đưa vào sử dụng và một cái đang trong giai đoạn hoàn tất. Thư viện trường mình được đầu tư vô cùng hiện đại, với việc tự động lấy sách, không gian học tập yên tĩnh, đầy đủ tiện nghi. Bên cạnh đó mình còn được thư viện tập huấn những khóa học rất bổ ích như cách tra cứu tài liệu, cách sử dụng phần mềm quản lý tài liệu...

Bạn có thể nói nhiều hơn về ngành học của bạn hiện nay không? Môn nào bạn thấy ấn tượng nhất? Theo các bạn, nếu chọn nước Nhật để du học thì ứng viên nên học những nhóm ngành nào và tại sao?

Minh: Ngành học của mình là Thủy văn lưu vực và Quản trị hệ sinh thái (Watershed hydrology and ecosystem management) chủ yếu nghiên cứu về các quá trình thủy văn diễn ra ở các hệ thống lưu vực đầu nguồn. Các nghiên cứu được tiến hành dựa trên việc khảo sát ngoài thực địa, sau đó phân tích các mẫu đất, nước, thực vật, côn trùng, cá tại phòng thí nghiệm. Ngoài ra còn ứng dụng công nghệ GIS, viễn thám và các mô phỏng cho việc nghiên cứu.

Bạn có thể chọn học các ngành liên quan đến khoa học công nghệ, nông nghiệp vì Nhật Bản khá nổi tiếng về mảng khoa học công nghệ

và nông nghiệp sạch.

Linh: Tên ngành học của mình là Kỹ thuật đô thị và Môi trường (Urban and Environmental Engineering thuộc khoa Kỹ thuật), thầy hướng dẫn lab mình là Takayuki Shimaoka. Trước khi chia sẻ với mọi người về ngành học, mình xin kể lý do tại sao mình chọn thầy và lab này. Thật sự lúc đã hoàn thành hồ sơ học bổng, mình bước vào giai đoạn thật sự khó khăn là tìm thầy, đây là người thầy đầu tiên và cũng là duy nhất mình gửi email để xin hướng dẫn. Mình còn nhớ lúc đó bản thân thích làm về “xử lý chất thải rắn” lắm, nên lúc tìm giáo sư để gửi email, mình gõ đại từ khóa vào Google như sau “professor japan solid waste treatment” thì ra đúng ngay tên thầy mình đầu tiên luôn. Thế là mình vào tìm hiểu công trình nghiên cứu của thầy và thấy thật sự phù hợp với sở thích của mình nên quyết định gửi email cho thầy.

Mình chọn hướng nghiên cứu này vì bản thân cảm thấy Việt Nam hiện đang phải đối mặt với một sức ép quá lớn từ lượng rác thải ngày một gia tăng và phương pháp xử lý phổ biến nhất hiện nay là chôn lấp. Mình mong muốn được học tập, ứng dụng kiến thức xử lý và quản lý rác thải của Nhật để có thể một phần nào đó đóng góp cho sự phát triển của Việt Nam sau này. Du học ở Nhật nên chọn nhóm ngành nào thì mình không có ý kiến, chỉ mong là bạn thích gì thì bạn sẽ theo đuổi đam mê của mình là được, bởi mọi thứ đều có cái hay của nó.

Vài người có ý kiến cho rằng không muốn xin học bổng các nước châu Á như Nhật Bản hay Hàn Quốc, vì những nơi ấy không thuần nói tiếng Anh và hơi có khuynh hướng bảo thủ, ít cởi mở. Các bạn suy nghĩ gì về điều này?

Bình: Đúng là văn hóa của người châu Á không thoáng như phương Tây và họ thường làm việc, hoạt động theo hướng mọi người cùng chung tay đóng góp vào xã hội. Quốc gia nào cũng có cái hay, cái mạnh riêng đặc trưng nên các bạn hãy lựa chọn điểm đến mà thấy phù hợp với chính bản thân còn người các bạn.

Minh: Văn hóa của người châu Á đúng là không thoáng như phương Tây nhưng học ở bất kỳ quốc gia nào cũng đều có cái hay riêng, có những nét văn hóa độc đáo rất đáng để học hỏi. Bạn thích nước nào thì hãy đến đó học, đừng quá lo lắng về những ý kiến của người ngoài vì chỉ khi chính bản thân bạn trải nghiệm cuộc sống thì khi đó bạn mới biết mình có phù hợp với đất nước đó hay không.

Linh: Mỗi người có một sở thích khác nhau. Việc học tập tại một nước bảo thủ, ít cởi mở cũng là một cái hay khi mà bản thân mình sẽ được rèn luyện tính nghiêm túc và kỷ luật cao trong mọi việc. Tuy nhiên du học là hòa nhập chứ không hòa tan, bạn vẫn có thể là một người cởi mở, một người quốc tế, vì không ai ép bạn phải bó buộc vào một điều gì cả khi bạn học ở Nhật. Tất cả điều rất tự do và bạn có quyền làm những gì bạn thích miễn không vi phạm pháp luật là được. Về việc học tiếng Anh, nếu bạn chọn những đại học ở Nhật có chương trình đào tạo tiếng Anh và có số lượng sinh viên quốc tế đến du học lớn thì nếu có cố gắng, việc bạn giỏi cả tiếng Anh lẫn tiếng Nhật luôn không phải hay hơn sao!

Có những kỹ năng nào bạn cảm thấy mình thiếu để có thể tiếp nhận tốt hơn quá trình học và hòa nhập cuộc sống tại Nhật Bản không? Sinh viên Nhật Bản, họ như thế nào?

Bình: Nếu như tiếng Nhật của bạn chưa tốt và bạn chưa đủ dũng cảm để tiếp chuyện với sinh viên Nhật Bản thì bạn sẽ dễ bị rơi vào hoàn cảnh bị cô lập (isolated). Nhưng đối với bản thân mình thì mình hoàn toàn không có vấn đề gì với chuyện đó. Để cải thiện ngoại ngữ thì mình thường coi hoạt hình Nhật Bản (anime) rồi bắt chước nói theo nhân vật. Ngoài ra thì mình còn nghe nhạc Nhật và cố gắng hát lại. Điều này sẽ cải thiện khả năng cảm thụ tiếng Nhật cho chính người học.

Minh: Khả năng tiếng Nhật của mình chưa được tốt lắm nên cần phải cải thiện nhiều hơn để có thể hòa nhập được với cuộc sống ở Nhật.

Sinh viên Nhật Bản nhìn chung họ ngại giao tiếp với người lạ. Tuy nhiên, bạn hãy mạnh dạn tham gia các hoạt động, các câu lạc bộ

giữa sinh viên quốc tế và sinh viên Nhật Bản, qua đó bạn sẽ thấy họ rất thân thiện và nhiệt tình giúp đỡ bạn.

Linh: Điểm yếu của mình chính là rụt rè. Chính vì thế mình đang cải thiện dần bằng việc tham gia những hoạt động của sinh viên Nhật cũng như sinh viên quốc tế. Trải nghiệm những lễ hội (festival) được tổ chức xuyên suốt tại Nhật để bản thân mạnh dạn hơn.

Về sinh viên Nhật:

Điểm cộng: Cực kỳ lịch sự, nhiệt tình, dễ thương và sẵn sàng giúp đỡ bạn nếu họ có thể giúp được.

120

Điểm trừ: Ngại tiếp xúc với sinh viên quốc tế, thường khép kín và ít khi bắt chuyện với ai. Đó là nhìn chung thôi nhé, còn riêng lab mình thì một vài bạn sinh viên Nhật rất cởi mở và còn tạo nhóm (group) để học tiếng Anh với mình, nhờ các bạn mà mình nâng cao được trình độ tiếng Nhật. Theo kinh nghiệm bản thân thì bạn nên chủ động bắt chuyện với các bạn sinh viên Nhật để từ từ giúp các bạn ấy cởi mở và hòa đồng hơn. Một khi bạn đã thân với người Nhật rồi thì bạn mới thấy mình đã có một người bạn tuyệt vời thế nào.

Các bạn đã học hỏi được gì từ người Nhật và nước Nhật? Có thể cho ví dụ cụ thể không? Và nếu cho ba từ để nói về nước Nhật, các bạn sẽ nói những từ nào?

Bình: Chăm chỉ, kỷ luật và thân thiện. Minh: Hiện đại, thân thiện, chăm chỉ. Linh: Đẹp, văn minh và an toàn.

Nước Nhật đón tiếp sinh viên quốc tế như thế nào? Là một sinh viên quốc tế, bạn cảm thấy sự đón tiếp đó hay các dịch vụ (service) tại Nhật có làm bạn hài lòng không?

Bình: Họ rất niềm nở đối với sinh viên quốc tế, thái độ rất thân thiện. Nhưng vì là người Nhật, nên bản thân mình cũng không biết đó là cảm xúc thật của họ hay chỉ là tác phong phải có khi làm công

việc của họ. Nói chung, mình cảm thấy rất hài lòng và vui vẻ với sự đón tiếp đó.

Minh: Sinh viên quốc tế luôn được hỗ trợ nhiệt tình mỗi khi gặp khó khăn với thái độ thân thiện. Mình không có gì để phàn nàn, bản thân cảm thấy rất hài lòng và trân trọng những điều đó.

Linh: Sinh viên quốc tế ở trường mình được hỗ trợ rất nhiệt tình, khi bạn chưa đặt chân đến Nhật thì họ đã chuẩn bị (set up) mọi thứ để giúp bạn hòa nhập cuộc sống nên bạn yên tâm nhé!

Các bạn có thể chia sẻ vài thói quen tốt hoặc bạn thấy hiệu quả trong công việc, học tập của bạn không?

Bình: Theo mình thấy thì mỗi khi có chuyện gì cần phải ghi chú lại thì người Nhật đều có bên mình quyển sổ, mặc dù họ có thể sử dụng điện thoại để làm việc đó.

Minh: Có thể nói hầu như mỗi người Nhật đều có một quyển sổ ghi chép lịch công việc cá nhân hằng ngày, việc này giúp họ quản lý được thời gian hiệu quả và tránh quên làm bất cứ việc gì. Vì vậy, mình cũng sử dụng một cuốn sổ nhỏ để tiện cho việc ghi nhớ và quản

Linh: Thói quen tốt mà mình cảm thấy giúp công việc của mình hiệu quả đó chính là quản lý thời gian bắt đầu mỗi ngày làm việc, mình sẽ ghi chú vào sổ tay công việc cần làm của ngày hôm đó với những khoảng thời gian cụ thể và cứ nhìn vào đó mà làm theo. Đảm bảo bạn sẽ cảm thấy không phí thời gian đã sử dụng cho một ngày.

MEXT là học bổng có truyền thống, các bạn có nhận xét gì về thể hệ nhận học bổng này trước và sau khóa của bạn?

Bình: Mình nghĩ bắt đầu từ năm 2017 (năm mình) và năm 2018 thì MEXT sẽ có xu hướng trẻ hóa, sẽ ưu tiên hơn cho những ứng viên vừa tốt nghiệp trung học phổ thông.

Minh: Mình nhận thấy học bổng MEXT có xu hướng trao cơ hội cho các bạn trẻ dưới 30 tuổi nhiều hơn vì họ có nhiều động lực, sự năng động và khát khao vươn ra biển lớn. Nhật Bản rất thiếu nguồn lao động trẻ có trình độ nên điều này có thể lý giải cho việc họ tạo nhiều cơ hội cho các bạn trẻ du học và làm việc tại Nhật Bản.

Linh: Mình thì cảm thấy những bạn trẻ bây giờ càng ngày càng giỏi và ai nhận được học bổng MEXT đều là những người rất xứng đáng.

Các bạn có đặt những mục tiêu hay dự định gì khi học tại Nhật không? Vì sao các bạn lại muốn làm những điều đó?

Bình: Mình hy vọng là mình sẽ làm chủ được tiếng Nhật trong thời gian học để phát triển tương lai sau này. Xa hơn là kiếm được việc làm ngay từ lúc chưa tốt nghiệp đại học ở đây. Và sau đó là học tiếp bậc Thạc sĩ.

Minh: Mục tiêu của mình là làm chủ được tiếng Nhật trong thời gian học để phát triển tương lai sau này.

Linh: Mục tiêu của mình là hoàn thành chương trình học Tiến sĩ đúng hạn, đồng thời đạt N2-N3 tiếng Nhật để có thể tự tin giao tiếp với người Nhật.

Tụi mình hy vọng những sẻ chia của này sẽ giúp cho các bạn có cái nhìn tổng quát về học bổng MEXT cho cả ba bậc học, về đất nước Nhật Bản, về môi trường học tập dưới góc nhìn chủ quan của mỗi cá nhân. Rất vinh hạnh được chia sẻ và góp một chút ít công sức vào con đường tương lai của các bạn sau này.

Trước khi kết thúc bài phỏng vấn này, thông điệp bọn mình dành cho các bạn trẻ là: Hãy đầu tư thật sự nghiêm túc và cố gắng hết mình. Thành công chỉ mỉm cười với những người thật sự cố gắng và không dễ dàng từ bỏ khi gặp khó khăn. Chúc cho các bạn sẽ thành công với mục tiêu tương lai của mình nhé. Nước Nhật sẽ chào đón các bạn.

Học bổng phát triển nguồn nhân lực Nhật Bản - JDS

HỌC BỔNG JDS (The Project for Human Resource Development Scholarship by Japanese Grant Aid) là học bổng toàn phần của chính phủ Nhật Bản dành cho các công chức, viên chức đang công tác tại các cơ quan nhà nước của Việt Nam có năng lực để theo học chương trình Thạc sĩ giảng dạy bằng tiếng Anh trong thời gian 2 năm tại các trường đại học của Nhật Bản.

Học bổng sẽ được cấp cho các ngành như Giáo dục và Đào tạo, Luật, Quy hoạch và Phát triển đô thị, Môi trường... Chương trình sẽ đào tạo những kỹ năng và quản lý hiện đại cho ứng viên để có thể thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước trong lĩnh vực chuyên môn.

121

Học ngành Luật tại Nhật Bản thế nào?

– NGUYỄN TUẤN LINH, JDS 2015

Chào các bạn, mình là Nguyễn Tuấn Linh và cũng là cựu sinh viên Thạc sĩ ngành Luật Đại học Tổng hợp Nagoya. Học bổng mình đã đạt được là học bổng JDS của Chính phủ Nhật. Hiện nay, mình là Chuyên viên Pháp lý của Vụ Pháp luật Dân sự - Kinh tế, Bộ Tư pháp. Công việc chính của đơn vị mình là góp ý, thẩm định các văn bản quy phạm pháp luật thuộc lĩnh vực dân sự, kinh tế như thuế, doanh nghiệp, đầu tư, đất đai, lao động...

122

HỌC KHÔNG NGỪNG ĐỂ TRỞ THÀNH CHUYÊN GIA VỀ SỞ HỮU TRÍ TUỆ

Trong quá trình học Thạc sĩ Luật tại Nhật Bản, mình nghiên cứu sâu về mảng pháp luật sở hữu trí tuệ. Đây là một ngành khá khó và còn mới mẻ ở Việt Nam. Tuy nhiên, trong bối cảnh thế giới đang hội nhập sâu rộng trên mọi lĩnh vực, Việt Nam đang là thành viên của WTO và tham gia rất nhiều hiệp định song phương, đa phương quốc tế về thương mại và sở hữu trí tuệ, mình nghĩ rằng đây là một ngành học rất tiềm năng... Với ngành học Thạc sĩ về sở hữu trí tuệ, bạn có thể có cơ hội làm việc trong một số cơ quan Nhà nước trực tiếp liên quan đến chuyên ngành này như là Cục Bản quyền thuộc Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch hay Cục Sở hữu Trí tuệ thuộc Bộ Khoa học và Công nghệ. Ngoài ra, các công ty Luật, các doanh nghiệp nước ngoài đang rất quan tâm và cần sự tư vấn các vấn đề liên quan đến chính sách bảo vệ các quyền liên quan đến sở hữu trí tuệ ở nước ta trước khi tiến hành đầu tư, do đó, nhu cầu về nguồn luật sư tư vấn các vấn đề liên quan đến lĩnh vực này là không nhỏ.

Nói về con đường sự nghiệp, mình cho rằng, bất cứ ai, khi đã học và nghiên cứu lĩnh vực nào thì nên có sự đam mê và cố gắng trở thành chuyên gia trong lĩnh vực đó, do đó, sau khi kết thúc khóa học ở Nhật về, mình luôn cố gắng dành thời gian nghiên cứu để ngày càng am hiểu hơn và nhất là không bỏ phí những kiến thức chuyên ngành sở hữu trí tuệ mà mình đã được học ở Nhật để có thể trở thành một chuyên gia trong lĩnh vực phức tạp này. Hiện tại, do đang làm việc trong một cơ quan đóng vai trò “gác cổng cho chính phủ” về mặt pháp luật bằng việc thẩm định các chính sách, các văn bản pháp luật do các bộ, ngành xây dựng, mình kỳ vọng có thể đóng góp một cách tích cực những kiến thức đã học cho việc xây dựng, đề xuất các chính sách nhằm hoàn thiện hệ thống pháp luật về sở hữu trí tuệ nói riêng và pháp luật về kinh tế, thương mại nói chung.

JDS – HỌC BỔNG CÓ TÍNH CẠNH TRANH CAO

Học bổng JDS là viết tắt của Japanese Grant Aid for Human Resource Development Scholarship, có tên đầy đủ là “Học bổng phát triển nguồn nhân lực Nhật Bản”. Đây là học bổng toàn phần do Chính phủ Nhật viện trợ không hoàn lại cho Việt Nam, do Trung tâm hợp tác quốc tế Nhật Bản (JICE) quản lý. Học bổng JDS là loại học

bổng chỉ cấp cho cán bộ, công chức, giảng viên đang công tác tại các cơ quan Nhà nước, bao gồm một số ngành học chính như sau: Chính sách công, Kinh tế, Luật, Môi trường, Năng lượng, Nông nghiệp, Giao thông. Mỗi ngành sẽ có khoảng hai sự lựa chọn trường đại học. Ví dụ: Ngành Luật hiện nay có ba trường nhận sinh viên JDS là Đại học Tổng hợp Nagoya, Đại học Kyushuu và

Đại học Tohoku, đây đều là những trường đại học quốc lập nổi tiếng và thuộc top 7 của Nhật Bản.

Quá trình nộp học bổng này được chia làm bốn vòng: Vòng một là vòng duyệt hồ sơ tại Việt Nam do JICE thực hiện. Nếu qua vòng một thì JICE sẽ tổng hợp và gửi trực tiếp hồ sơ của bạn cho trường đại học của Nhật mà bạn nộp để trường duyệt các vấn đề chủ yếu như năng lực của ứng viên; đề tài nghiên cứu đề xuất. Vòng ba là vòng phỏng vấn kỹ thuật (technical interview) khi bạn đã vượt qua vòng hồ sơ và một giáo sư của trường bạn muốn ứng tuyển sẽ bay sang Việt Nam để trực tiếp phỏng vấn bạn các vấn đề chủ yếu liên quan đến đề tài của bạn. Nếu đã qua vòng ba, bạn sẽ được bước vào vòng phỏng vấn cuối cùng với các đại diện đến từ Bộ Giáo dục và Đào tạo và đại diện của tổ chức cấp học bổng.

Mặc dù chỉ giới hạn trong khối cơ quan nhà nước nhưng tính cạnh tranh của JDS là khá cao khi trong cùng một cơ quan có khá nhiều ứng viên cùng dự tuyển, hoặc cùng một ngành nhưng có nhiều ứng viên đến từ các cơ quan chuyên môn khác nhau. Ví dụ, đối với chuyên ngành Luật, thông thường các ứng viên của các cơ quan, ngành như Bộ Tư pháp, Tòa án, Viện Kiểm sát hay các trường đào tạo về luật sẽ phải “chiến đấu” với nhau để giành suất học bổng này.

123

Ngoài JDS, trong cùng năm, cùng thời điểm nộp JDS, mình đã ứng tuyển học bổng Lãnh đạo trẻ Việt Nam (Vietnam Young Leader Award - VYLA). Đây là một học bổng rất hay, đào tạo về chính sách công tại Đại học Indiana của Mỹ, do Bộ Giáo dục và Đào tạo cấp kinh phí. Trong quá trình nộp học bổng này, mình đã có phần may mắn vượt qua tất cả các vòng. Tuy nhiên, do một số vướng mắc về

mặt thủ tục, hồ sơ, trong khi đã gần như trúng tuyển học bổng JDS nên mình đã quyết định chọn đi học tại Nhật.

LỜI KHUYÊN TÂM ĐẮC NHẤT TRONG QUÁ TRÌNH ỨNG TUYỂN HỌC BỔNG

Một trong những lời khuyên mình cảm thấy tâm đắc nhất trong quá trình ứng tuyển học bổng là từ một cô giáo của mình – Giảng viên Đại học Luật. Khi đó mình đang chuẩn bị cho vòng phỏng vấn kỹ thuật (technical interview) và xin ý kiến tư vấn của cô, cô đã nhận thấy đề tài nghiên cứu của mình còn một số điểm chưa rõ và còn khá chung chung, cô khuyên mình trong buổi phỏng vấn hãy mạnh dạn tự nêu, tự nhận thiếu sót, khuyết điểm của đề tài và nêu hướng bổ sung để hoàn thiện đề tài nếu có cơ hội được nhận sang Nhật học. Quả thực, lời khuyên đó đã rất hiệu quả khi giáo sư phỏng vấn có vẻ tán thành câu trả lời, đưa ra ít thắc mắc hơn và chúc mình thành công với những ý tưởng mới.

ĐÀO TẠO NGÀNH LUẬT TẠI NHẬT BẢN

Hiện nay, tại Nhật Bản, các trường Luật tiếp nhận và đào tạo sinh viên quốc tế đều thiết kế riêng một chương trình đào tạo Luật bằng tiếng Anh. Tương ứng với thể mạnh nghiên cứu của mỗi trường mà họ đưa ra một khung chương trình cụ thể. Ví dụ: Khoa Luật, Đại học Tổng hợp Nagoya và khoa Luật, Đại học Kyushu là hai cơ sở đào tạo Luật cho sinh viên quốc tế nổi tiếng tại Nhật Bản. Mặc dù, mỗi trường đều có đầy đủ các ngành luật chuyên biệt ở tất cả các lĩnh vực, tuy nhiên, trường Kyushu thiên về mảng kinh tế, thương mại và sở hữu trí tuệ trong khi trường Nagoya có vẻ mạnh hơn về mảng luật công. Tại khoa Luật của Đại học Nagoya, và Kyushu, khóa học LL.M được thiết kế với tên gọi lần lượt là “LL.M. (Comparative Law) Program in Law and Political Science” và “LL.M. Program in International Economic and Business Law”.

Trái với suy nghĩ ban đầu rằng học Luật tại Nhật Bản thì việc tìm kiếm nguồn sách, báo, tài liệu chuyên ngành bằng tiếng Anh sẽ rất khó khăn, ngay khi nhập học mình đã được hướng dẫn và cung cấp tài khoản để đăng nhập các nguồn tài liệu luật cũng như án lệ nổi

tiếng như Lexisnexis, Westlaw hay Heinonline... Việc đăng nhập hoàn toàn là miễn phí vì trường đã mua trọn gói sử dụng dịch vụ tra cứu tài liệu của các trang web này. Thư viện khoa Luật cũng có hàng nghìn đầu sách, giáo trình tiếng Anh của tất cả các lĩnh vực luật pháp; đặc biệt, học bổng của mình (JDS) mỗi năm còn hỗ trợ sinh viên theo cách cung cấp kinh phí cho thư viện trường, theo đó, mỗi sinh viên JDS có thể tự tìm và đề xuất hai cuốn sách mà họ cho là cần thiết cho công việc nghiên cứu của họ mà thư viện chưa có, sau đó thư viện sẽ đặt hàng mua cuốn sách đó và cho sinh viên đề xuất được ưu tiên sử dụng trong vòng ba tháng (có thể gia hạn tiếp). Như vậy, nguồn tài liệu nước ngoài đã khá đầy đủ và rõ ràng. Đối với hệ thống pháp luật Nhật Bản thì bạn cũng có thể yên tâm vì dự án minh bạch hóa hệ thống pháp luật Nhật Bản do Đại học Kyushu khởi xướng đã thực hiện dịch hầu như tất cả các văn bản quy phạm pháp luật và các quyết định của tòa án tối cao của Nhật Bản sang tiếng Anh; các nội dung này rất dễ tra cứu chỉ với Google. Ngoài ra, liên quan đến việc viết luận văn, các trường Luật thường có đội ngũ giảng viên người Mỹ phụ trách giảng dạy kỹ năng viết học thuật (academic writing) trong các kỳ học và sẽ trực tiếp thực hiện việc rà soát (English checking) luận văn của sinh viên trước khi chính thức phải nộp vào kỳ học cuối.

BUỔI HỌC MANG TÍNH TƯƠNG TÁC CAO

Trong quá trình học, có rất nhiều buổi chuyên đề (seminar) thú vị và bổ ích.

 124

Một trong những môn học mình ấn tượng nhất là môn Các thể chế tư pháp Nhật Bản, môn học này đã giúp học viên có cái nhìn toàn cảnh về hệ thống tư pháp của Nhật không chỉ trên khía cạnh lý thuyết mà còn ở mặt thực tiễn, có sự tương tác cao giữa người học và giảng viên. Ngoài giờ giảng trên lớp do các luật sư của Nhật Bản giảng dạy về tố tụng dân sự, tố tụng hình sự, chúng mình còn được thăm các cơ quan trong hệ thống tư pháp của Nhật Bản như Tòa án; Cảnh sát; Viện Kiểm sát... và nghe giảng trực tiếp từ cán bộ của

các cơ quan này. Bên cạnh đó, học viên còn được trực tiếp diễn án, thực hiện phiên tòa giả lập ở cuối kỳ học.

NÊN HỌC NGÀNH NÀO TẠI NHẬT BẢN?

Như đã nói ở trên, mỗi trường có một thế mạnh riêng và có những khung chương trình đào tạo khác nhau, việc chọn môn hoàn toàn phụ thuộc vào sự phù hợp, sự liên quan của môn học đó với đề tài nghiên cứu của bạn và chương trình đào tạo của trường. Ví dụ: Nếu đề tài của bạn liên quan đến thương mại quốc tế thì bạn nên chọn các môn học liên quan đến WTO; trọng tài thương mại, hợp đồng thương mại; nếu là đề tài chuyên sâu về hiến pháp thì bạn cần chọn các môn như Hiến pháp; quyền con người hay các môn học khác về chính trị. Do đó, mình không thể đưa ra câu trả lời chính xác là nên chọn nhóm ngành học nào vì việc đó phụ thuộc vào đề tài của bạn cũng như việc chọn trường.

Mình chỉ có một lời khuyên là trước khi chọn trường, bạn nên vào website của trường đó để tìm hiểu trước về chương trình học cũng như thế mạnh nghiên cứu của trường đó; điều này cũng sẽ giúp bạn có định hướng rõ hơn trong việc viết đề cương nghiên cứu (research proposal) và chọn nhóm môn học.

... theo mình, để công việc đạt kết quả cao hơn, để tạo được các thói quen tốt, bạn cần phải tạo được thói quen dẹp bỏ sự trì hoãn; tức là, một khi đã xác định được rằng mình có việc phải làm thì phải làm ngay, không được dợi nước đến chân mới nhảy...

NGỤP LẶN TRONG TÀI LIỆU CHUYÊN NGÀNH

Thử thách lớn nhất đối với sinh viên ngành Luật, theo mình, là khối lượng tài liệu phải đọc là rất nhiều và khó. Có những bài nghiên cứu mình phải đọc đi đọc lại vẫn không hiểu rõ ý của tác giả và bản chất của vấn đề. Hơn nữa, có rất nhiều lĩnh vực pháp luật mà các nước tư bản như Anh, Mỹ, Pháp, Nhật đi trước ta cả trăm năm kinh nghiệm, do đó, có những khái niệm rất mới mà lần đầu mình mới

được tiếp cận. Vì vậy, để hiểu hoàn toàn được những khái niệm, những bài viết này trong giai đoạn đầu mình đã gặp không ít khó khăn. Để vượt qua được thử thách này chỉ có cách là đầu tư thời gian để đọc nhiều tài liệu. Và theo mình, trước khi nộp hồ sơ học Luật tại nước ngoài, bạn nên đăng ký học một khóa tiếng Anh chuyên ngành Luật trong nước để tránh bỡ ngỡ trong việc tiếp cận với các thuật ngữ pháp lý rất mới và khó.

ĐẤT NƯỚC NHẬT BẢN VÀ SỰ ĐÓN TIẾP CHUYÊN NGHIỆP

Tùy mỗi chương trình học bổng, sẽ có những cách thức đón tiếp sinh viên quốc tế khác nhau. Đối với sinh viên JDS chúng mình, do chuyến bay từ Việt Nam đi Nhật thường vào ban đêm và tới Nhật vào lúc tờ mờ sáng, ngay khi bước chân ra cửa sân bay, một đại diện tổ chức học bổng đã chờ cả nhóm ở đó từ rất sớm và đưa cả đoàn về khách sạn bằng xe buýt được thuê sẵn. Cách thức tiếp đón, tổ chức của người Nhật thật sự rất tỉ mỉ và chuyên nghiệp. Trải qua một đêm dài trên máy bay, vừa bước chân vào khách sạn, bọn mình đã phải “vào việc” luôn. Kể từ khi check in khách sạn, ban tổ chức dành gần một tuần, bố trí các giờ giảng vào các buổi sáng, chiều trong tuần để hướng dẫn cho khoảng gần 200 sinh viên JDS Việt Nam và quốc tế mọi vấn đề liên quan đến nước Nhật, từ các vấn đề vĩ mô như thể chế kinh tế chính trị Nhật Bản cho đến các vấn đề đời thường như phong tục, tập quán, cách ứng xử với người Nhật và cả các kỹ năng đối phó với một trong những “đặc sản” của Nhật Bản là động đất. Buổi chiều tối là giờ học tiếng Nhật với những kỹ năng giao tiếp cơ bản. Quả thực, lúc đầu cả đoàn hơi “choáng” và mệt mỏi với cường độ làm việc liên tục như vậy, nhưng sau đó bọn mình thấy rằng, chính những sự hỗ trợ ban đầu đó là nền tảng để giúp sinh viên quốc tế tự tin hòa nhập tốt hơn với cuộc sống nhiều điều mới lạ ở Nhật.

Điều làm mình có động lực mỗi sáng thức dậy tại Nhật là “sợ bị muộn học” và “chậm giờ tàu” vì từ trước khi sang Nhật, mình luôn được nghe rằng, Nhật Bản là một nước rất nguyên tắc và đúng giờ. Do đó, mình đã rất phải cố gắng để đi học đúng giờ với những tiết học vào cả một buổi sáng, đặc biệt là buổi sáng mùa đông rất lạnh,

thực tế là mình đã có vài lần đi học muộn. Nói vui vậy thôi chứ thật ra mình cảm thấy mình rất may mắn khi có được học bổng toàn phần và được học tại một cường quốc về mọi lĩnh vực như Nhật Bản và đó là động lực chính giúp mình vượt qua các khó khăn để hoàn thành tốt khóa học của mình.

HỌC BẰNG CHƯƠNG TRÌNH TIẾNG ANH TẠI NHẬT BẢN

Một ngày đi học của mình diễn ra với hầu hết các buổi sáng là theo học lớp tiếng Nhật được đào tạo miễn phí bởi trung tâm ngôn ngữ quốc tế của trường. Do dành hết các buổi sáng cho việc học tiếng Nhật nên mình phải lựa chọn các môn tín chỉ để học vào buổi chiều.

Thông thường, các sinh viên đều bảo nhau là nên đăng ký và lấy hết các tín chỉ bắt buộc trong năm đầu tiên và dành năm thứ hai cho việc nghiên cứu viết luận văn nên mình đã khá bận ở học kỳ một và hai. Đến học kỳ ba là công cuộc dành toàn lực cho nghiên cứu luận văn và trao đổi với thầy cô hướng dẫn. Mặc dù giai đoạn này ít phải lên lớp nhưng cũng là khoảng thời gian khiến sinh viên khá căng thẳng và hồi hộp chạy theo thời hạn (deadline), chờ thầy/cô thông qua báo cáo của mình. Trong giai đoạn này, có hai xu hướng “cày cuốc”, một là, ngoài giờ ăn uống, một số sinh viên dành cả ngày trên phòng tự học (hay còn gọi là Lab) để đọc sách và viết lách, sau đó, đến 1-2 giờ thì chạy về nhà làm một giấc xong để tiếp tục tương tự vào ngày hôm sau. Mình theo xu hướng thứ hai mà mọi người hay gọi là “tu tại gia” tức là ăn uống, ngủ nghỉ học tập khép kín tại nhà luôn (tất nhiên là có ra ngoài tập thể thao, đi chợ và thỉnh thoảng chạy lên trường học tiếng Nhật, lên lab hóng tình hình viết lách của các bạn).

Mình cảm thấy môi trường học tập của mình như là môi trường quốc tế vậy vì sinh viên theo học đến từ đủ các nước Tây, Tàu, Mỹ, Phi. Do đó, việc học tập và nghiên cứu bằng tiếng Anh rất thuận lợi, chỉ có một vấn đề nhỏ là có một số thầy cô người Nhật đôi khi phát âm tiếng Anh hơi khó nghe; tuy nhiên, khả năng đọc và viết tiếng Anh học thuật và tốc độ phản hồi email của họ lại rất tuyệt vời. Hơn

nữa, mình có thể bập bẹ chút tiếng Nhật nên quá trình sống và học tập tại Nhật

Bản không gặp nhiều khó khăn.

Ngày nay, do việc tiếp cận thông tin, giao lưu văn hóa là rất dễ dàng nên qua các phương tiện truyền thông, chúng ta được nghe rất nhiều bài học về cách sống, cách làm việc và cách ứng xử đáng khâm phục của người Nhật. Hai năm học tập và sống tại Nhật Bản cũng chính là khoảng thời gian mình được tận mắt chứng kiến và học hỏi những điều tốt đẹp của người Nhật. Trong đó, điều làm mình ấn tượng nhất là cách làm việc chuyên nghiệp. Như trong quá trình học tập, trao đổi giữa mình và giáo sư hướng dẫn, mình cảm giác rất an tâm vì dường như có thể hỏi thầy bất cứ lúc nào, rất nhiều lần mình học khuya và gửi email muộn cho thầy lúc 2 giờ sáng với mong muốn rằng thầy có thể trả lời mình vào ngày hôm sau, nhưng chỉ sau khoảng 1 tiếng, tức 3 giờ, mình đã thấy tín hiệu email trả lời của thầy. Lúc đầu mình khá ngạc nhiên, nhưng hỏi các anh chị sinh viên cùng thầy hướng dẫn thì mới biết rằng đó là hoạt động làm việc hết sức bình thường của thầy.

ĐỂ THÀNH CÔNG PHẢI CÓ MỤC TIÊU RÕ RÀNG

Theo mình, điều quan trọng là bạn có tự đưa ra được kỷ luật cho bản thân mình để thực hiện và thu được thành công từ thói quen đó hay không mà thôi. Do đó, mình nghĩ quan trọng nhất là phải có mục tiêu cụ thể rõ ràng. Khi đó, bạn sẽ đặt ra được một chiến lược, đường đi nước bước rõ ràng để từ đó, tự ép mình vào khuôn khổ, từ khuôn khổ sẽ dần trở thành thói quen và bạn sẽ gặt hái được kết quả nếu xây dựng được một thói quen có ích.

Bên cạnh đó, theo mình, để công việc đạt kết quả cao hơn, để tạo được các thói quen tốt, bạn cần phải tạo được thói quen dẹp bỏ sự trì hoãn. Tức là, một khi đã xác định được rằng mình có việc phải làm thì phải làm ngay, không được đợi nước đến chân mới nhảy, không nên có suy nghĩ theo kiểu “nhây” rằng “cứ để việc đấy, hôm sau, hôm sau nữa làm cũng được...”. Suy nghĩ này sẽ dẫn đến khả

năng việc chồng việc, chưa xong việc này thì việc khác đã tới và kết quả công việc không đảm bảo chất lượng.

Hiện nay, câu chuyện ứng tuyển và xin được học bổng du học nước ngoài không mới và cũng không quá to tát. Tuy nhiên, đằng sau mỗi ứng viên đã đạt được học bổng là cả một câu chuyện dài về quá trình lên kế hoạch, nỗ lực và học tập. Quá trình mà mỗi ứng viên trúng tuyển tiếp cận, thích nghi với cuộc sống tại một đất nước mới để hoàn thành khóa học cũng như ước mơ của mình cũng hết sức lý thú. Hy vọng chia sẻ của mình đã phần nào giúp các bạn có được những hình dung thú vị về quá trình xin học bổng và học Thạc sĩ Luật tại Nhật để từ đó có thể có những định hướng rõ ràng hơn trong công cuộc tìm và ứng tuyển học bổng của mình. Chúc các bạn thành công, ứng tuyển đâu được đấy!

THẢO LUẬN 6

HOẠT ĐỘNG NGOẠI KHÓA KHI ỨNG TUYỂN HỌC BỔNG, NÊN HIỂU VÀ THAM GIA NHƯ THẾ NÀO CHO ĐÚNG?

QUỲNH ANH – NZA 2017

Hoạt động ngoại khóa nên được hiểu theo nghĩa rộng, đó có thể là hoạt động tình nguyện (theo chương trình của các tổ chức hay tự thực hiện cùng nhau), đó có thể là các cuộc thi để trao đổi kinh nghiệm, xây dựng ý tưởng hay tìm kiếm giải pháp cho những vấn đề kinh tế, xã hội hiện tại... Mình khuyến khích các bạn nếu có thể sắp xếp được thời gian rất nên tham gia các hoạt động này. Nhưng mục tiêu không phải là để lấy chứng chỉ, mà là để làm giàu kinh nghiệm sống. Tham gia những hoạt động như vậy bạn sẽ hiểu hơn về cuộc sống, gặp gỡ những người giỏi, thậm chí những người vĩ đại... và truyền cảm hứng cho bạn, khơi dậy ước mơ trong bạn.

Những hoạt động như vậy cũng giúp cho bạn có thêm nhiều kỹ năng như kỹ năng làm việc nhóm, giao tiếp, quản lý thời gian... đây là những kỹ năng cần thiết khi bạn sống và học tập ở nước ngoài cũng như khi bạn đi làm ở bất cứ tổ chức nào.

Tuy nhiên, không phải cứ tham gia thật nhiều hoạt động ngoại khóa mới là điểm mạnh trong hồ sơ học bổng. Quan trọng là bạn đã học được gì từ hoạt động đó và bạn đã đóng góp được gì?

129

THANH BÌNH – MEXT 2017

Mình hầu như không tham gia một hoạt động ngoại khóa nào cả.

130

THANH MAI – CHEVENING 2013

Thực ra hoạt động ngoại khóa không phải là một yêu cầu bắt buộc. Tuy nhiên, việc tham gia hoạt động ngoại khóa giúp bạn tăng khả năng kết nối, hiểu hơn về xã hội xung quanh và về chính bản thân mình, từ đó biết đâu bạn sẽ có nhiều câu chuyện để chia sẻ trong bài luận và phỏng vấn. Bạn nên tham gia các hoạt động liên quan đến ngành mình muốn theo học ở Anh.

131

MINH THU – SISS 2013

Số lượng không bằng chất lượng.

Một hoạt động ngoại khóa thể hiện mức độ nhiệt tình, cống hiến của bạn trong một lĩnh vực, nhấn mạnh cá tính, đam mê của bạn sẽ được đánh giá cao hơn là 10 hoạt động ngoại khóa dàn trải, hời hợt.

Như trường hợp bản thân mình khi nộp học bổng mình chỉ có một hoạt động ngoại khóa là tình nguyện viên tại Hội kịch quốc tế Hà Nội

(Hanoi International Theatre Society), nhưng kéo dài 2 năm. Từ đó mình nhấn mạnh mình là người hết lòng vì đam mê (nghệ thuật, âm nhạc – ăn khớp với một chi tiết khác trong lý lịch – profile của mình là việc mình có bằng tốt nghiệp ngành Thanh nhạc ở Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam), và đóng góp cho xã hội thông qua thực hiện đam mê đó (HITS phi lợi nhuận, dùng tiền bán vé thu được ủng hộ và tài trợ cho các tổ chức phi chính phủ ở địa phương).

132

LỆ QUYÊN – NZA 2017

Hoạt động ngoại khóa nếu tham gia được thì rất tốt vì nó giúp các bạn có nhiều trải nghiệm để chia sẻ trong quá trình viết luận hay đi phỏng vấn. Tuy nhiên, đây không nhất thiết là điều kiện cần phải có của một ứng viên thành công, đặc biệt là đối với học bổng chính phủ. Bản thân mình cũng rất ít tham gia các hoạt động ngoại khóa hay thiện nguyện do việc học và đi làm khá bận. Thay vì quá tập trung vào hoạt động ngoại khóa, các bạn có thể tập trung làm bật những yếu tố mang tính quyết định khác như làm rõ ý tưởng, định hướng sự nghiệp tương lai và khía cạnh mà mình sẽ đóng góp cho Việt Nam sau khi hoàn thành khóa học.

Học bổng theo quỹ Hinrich Foundation

HINRICH FOUNDATION là tổ chức phi lợi nhuận với sứ mệnh thúc đẩy thương mại toàn cầu bền vững, thông qua các chương trình về đào tạo tài năng cho lĩnh vực thương mại, hỗ trợ xuất khẩu và nghiên cứu về thương mại quốc tế.

Hàng năm, tổ chức này tài trợ nhiều học bổng Thạc sĩ toàn phần cho sinh viên Việt Nam và các nước Đông Nam Á để theo học các ngành MBA, Thương mại quốc tế, Báo chí hoặc Kỹ thuật...

133

Không phải bạn đi bao xa, mà là trải nghiệm được bao nhiêu

– HỒNG YẾN, HINRICH 2017

Xin chào mọi người! Mình là Hồng Yến. Mình nhận được học bổng Hinrich Foundation, năm 2017. Mình vừa hoàn tất học kỳ một chương trình Thạc sĩ ngành Nghiên cứu Báo chí Quốc tế (Master of International Journalism Studies – MAIJS) tại Đại học Baptist Hồng Kông. Hiện nay, mình đã trở về Việt Nam để thực tập 1 năm cho Hinrich Foundation và sẽ quay lại Hồng Kông vào đầu năm 2019 để hoàn tất học kỳ hai. Với bài viết này, mình muốn chia sẻ trải nghiệm của bản thân với học bổng Hinrich Foundation và chương trình MAIJS tại Đại học Baptist.

134

CON ĐƯỜNG ĐẾN VỚI HỌC BỔNG HINRICH FOUNDATION

Năm 2015, mình tốt nghiệp khoa Quan hệ quốc tế (chuyên ngành Chính trị quốc tế), Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn TP. Hồ Chí Minh. Trước đó, mình có được học bổng tham gia khóa học ngắn

hạn Trường hè Chính trị Toàn cầu 2013 (Global Politics Summer School 2013) tại Đại học Hoàng gia Campuchia. Cũng trong năm 2015, mình được chọn tham gia chương trình Giảng dạy Kinh tế YSEALI Fulbright (YSEALI Fulbright Economics Teaching Program 2015). Nhờ cơ duyên này mà mình có dịp gặp Tổng thống Mỹ Barack Obama khi ông ghé thăm Việt Nam.

Sau khi tốt nghiệp đại học, mình đi làm khoảng 2 năm trong lĩnh vực Truyền thông và Marketing trước khi nhận được học bổng của Hinrich Foundation. Một số công ty mình từng làm việc như Carmudi, Edelman (agency) và TRG International.

VỀ CHƯƠNG TRÌNH MAIJS CỦA HỌC BỔNG HINRICH FOUNDATION

Trước khi nói chi tiết về chương trình MAIJS mà mình đang theo học, mình sẽ giới thiệu qua một chút về Hinrich Foundation và chương trình Phát triển Nhà lãnh đạo Ngoại thương Toàn cầu Hinrich (Hinrich Global Trade Leader Development – HGTLD). Hinrich Foundation là tổ chức phi lợi nhuận với sứ mệnh thúc đẩy thương mại toàn cầu phát triển bền vững, thông qua các chương trình về đào tạo tài năng cho lĩnh vực thương mại, hỗ trợ xuất khẩu và nghiên cứu về thương mại quốc tế.

Đúng với tên gọi, chương trình HGTLD thiết lập một lộ trình lãnh đạo thương mại (trade leadership trajectory) hoàn chỉnh cho các bạn trẻ tài năng mong muốn phát triển nghề nghiệp liên quan đến thương mại quốc tế. Cụ thể, các bạn sẽ nhận học bổng Thạc sĩ toàn phần, có cơ hội thực tập, tham gia các hoạt động ngoại khóa do Hinrich tổ chức và có cơ hội làm việc sau tốt nghiệp tại các công ty đa quốc gia là đối tác của Hinrich.

Chương trình MAIJS là một trong những chương trình lâu đời và quan trọng nhất của Hinrich Foundation, với mục tiêu phát triển nhân tài cho tổ chức tại các quốc gia mà Hinrich hoạt động như Việt Nam, Campuchia, Ấn Độ, Philippines và Indonesia, trong đó Việt Nam là thị trường trọng tâm.

Theo lộ trình, mình sẽ có 1 năm theo học chương trình MAIJS tại Đại học Baptist Hồng Kông, một năm thực tập (giữa học kỳ một và hai) và 2 năm làm việc cho Hinrich Foundation sau khi tốt nghiệp. Như vậy, mỗi học giả Hinrich sẽ có cam kết gắn bó với chương trình trong ít nhất 4 năm.

Tuy đối tượng mà học bổng hướng đến là người có kinh nghiệm làm việc trong khoảng 5 năm, mình nghĩ những bạn có 2-3 năm kinh nghiệm cũng có thể mạnh dạn ứng tuyển, miễn là bạn có tố chất và đam mê phù hợp. Mình chính là một minh chứng điển hình khi chỉ mới có 2 năm kinh nghiệm đã vinh dự đạt được học bổng này.

Theo kinh nghiệm cá nhân mình, việc điền hồ sơ ứng tuyển cho học bổng Hinrich không khó nếu so với các học bổng chính phủ khác như Chevening (Anh) hay Fulbright (Mỹ). Tất nhiên, bạn cũng cần nộp một số tài liệu căn bản như bảng điểm, CV, thư giới thiệu và một bài luận 500 chữ. Quan trọng là bạn sẽ trải qua ít nhất hai vòng phỏng vấn với Hinrich Foundation mà vòng cuối sẽ phải “lọt vào mắt xanh” của Giám đốc Chương trình Alex Boome.

Ngoài chuyện học trên trường, học giả Hinrich sẽ có cơ hội tham gia khá nhiều hoạt động ngoại khóa khác như Gift & Home Expo và Fashion Expo (Hinrich thường có gian hàng ở các triển lãm này và các học giả sẽ thay phiên nhau đứng tại gian hàng để giới thiệu sản phẩm), Bazaar for Charity (Hinrich scholar giúp bán các sản phẩm thủ công do người khuyết tật ở Campuchia làm) hay chuyến tham quan nhà máy (năm mình thì ghé thăm công ty Knoll chuyên sản xuất hộp đựng cho các thương hiệu nổi tiếng như Gucci, Channel, ...).

Nếu bạn nghĩ học Thạc sĩ là ngày ngày sách vở lý thuyết thì đó không phải là chương trình MAIJS. Mình cho rằng đây là một điểm mạnh của chương trình này khi Đại học Baptist luôn đề cao tính thực tiễn hơn lý thuyết sách vở và nghiên cứu.

KINH NGHIỆM PHỎNG VẤN HỌC BỔNG HINRICH FOUNDATION

Học bổng của Hinrich Foundation sẽ yêu cầu bạn trải qua hai vòng phỏng vấn. Vòng một sẽ phỏng vấn với team tuyển sinh ở văn phòng Việt Nam. Vòng hai sẽ có bác Alex Boome – Giám đốc Chương trình bay từ Manila qua để phỏng vấn và quyết định bạn có được nhận học bổng hay không. Dưới đây là một số kinh nghiệm cá nhân của mình giúp các bạn tự tin hơn khi đối diện ban tuyển sinh:

- **Hãy là chính mình – Be yourself:** Đây có lẽ là lời khuyên kinh điển khi tham gia phỏng vấn, nhưng đúng trong hầu hết các trường hợp. Vậy tại sao bạn nên là chính mình, có “chất” riêng khi tham gia phỏng vấn? Đơn giản vì chúng ta là một phiên bản duy nhất của chính mình và điều đó giúp người khác nhớ về mình lâu hơn. Bạn cũng sẽ cảm thấy tự tin hơn khi trình bày về chính bản thân mình thay vì cố gắng để trở nên hoàn hảo theo cách của người khác.

- **Ấn tượng đầu tiên rất quan trọng – First impression matters:** Bạn không bao giờ có cơ hội thứ hai để tạo ấn tượng trong lần đầu gặp mặt. Do đó, hãy tìm cách gây thiện cảm ngay từ lúc gặp người phỏng vấn bằng một nụ cười thật tươi, quần áo chỉnh tề và phong thái tự tin. Để “hợp hờn” ban phỏng vấn vòng một, mình đã chuẩn bị một cuốn album nhỏ trong đó bao gồm hình ảnh các hoạt động và thành tích mà mình đã đạt được có kèm theo chú thích cho từng hình trong phần giới thiệu về bản thân. Thành công đôi khi đến từ những điều đơn giản vậy đó!

- **Quyết định chỉ đến sau phỏng vấn**

- **Decision comes after interview:** Hãy tưởng tượng sau bạn, ban phỏng vấn còn gặp khá khá những ứng viên có thành tích xuất sắc khác. Vậy nên xác suất hình ảnh đẹp của bạn bị phai mờ cũng khá cao. Do đó, hãy luôn nhớ viết thư cảm ơn sau phỏng vấn để cho thấy học bổng có ý nghĩa như thế nào đối với

bạn và có thể nhắc lại một câu hỏi bạn tâm đắc trong quá trình phỏng vấn. Thường thì ban tuyển sinh khá dấn đo để loại một ứng viên có sự chuẩn bị kỹ càng và nghiêm túc với học bổng đến vậy.

DU HỌC BÁO CHÍ TẠI HỒNG KÔNG LÀ...

Vác máy lên và đi

Lần đầu tiên làm phóng sự ảnh của mình là ở giải đua ngựa quốc gia tại Shatin. Vì trời mưa nên mình một tay phải cầm dù, một tay cầm máy ảnh khá nặng nhưng phải bấm nhanh để chụp ngựa đua. Kết quả là cô phóng viên trẻ đã nằm liệt hai ngày sau lần đầu tác nghiệp. Cũng phải kể đến những giây phút chạnh lòng phỏng vấn đồng hương người Việt đang bị nạn ở Hồng Kông làm đủ nghề để mưu sinh hay ngồi trong căn nhà ổ chuột ở Sham Shui Po cùng em học sinh người Việt theo bố mẹ bị nạn với tương lai vô định và không dám ước mơ bất cứ điều gì.

135

Nếu bạn nghĩ học Thạc sĩ là ngày ngày sách vở lý thuyết thì đó không phải là chương trình MAIJS. Mình cho rằng đây là một điểm mạnh của chương trình này khi Đại học Baptist luôn đề cao tính thực tiễn hơn lý thuyết sách vở và nghiên cứu. Đây cũng là một trong những lý do khiến Đại học Baptist nằm trong những trường top về đào tạo Báo chí ở châu Á. Dù bạn có dự định trở thành nhà báo sau khi tốt nghiệp hay không, chắc chắn rằng bạn cũng sẽ học được nhiều điều bổ ích như kỹ năng làm việc, kỹ năng giao tiếp với mọi người, kỹ năng viết lách và khả năng thích ứng với hoàn cảnh.

136

Nhận bằng khen từ Mr. Merle Hinrich (Nhà sáng lập Hinrich Foundation) và Giáo sư Judith.

Điểm trừ của chương trình là hơn 90% sinh viên đến từ Trung Quốc đại lục nên tính giao lưu văn hóa còn hạn chế, đa số tập trung vào các vấn đề trong khu vực châu Á mà chưa thật sự mang tầm quốc tế. Mình được biết nhà trường đang tích cực đẩy mạnh việc tuyển thêm nhiều sinh viên đến từ các quốc gia ngoài châu Á trong năm học tới.

Được mở mắt và mở tai

Vì các giáo viên thường là những người đã hoặc đang làm việc lâu năm tại các tờ báo lớn như Wall Street Journal, BBC, South China Morning Post... nên những câu chuyện nghề, chuyện đời họ rất sống động và thực tế. Mình cũng hay được trò chuyện cùng các khách mời là các anh chị phóng viên còn rất trẻ. Họ đến chia sẻ kinh nghiệm ứng tuyển vào các tòa soạn lớn hay những hy sinh của họ để theo nghề. Có anh phóng viên sau loạt bài viết về vấn đề nhà đất ở Đài Loan đã bị người lạ tiếp cận và dùng súng giả để dọa khi đi du lịch ở Myanmar. Hay một nhà báo ở Campuchia vì viết bài về tệ nạn tham nhũng của chính phủ đã bị trục xuất và đang bị tị nạn ở Thái Lan nhờ sự giúp đỡ của các tổ chức quốc tế. Những nhân vật như vậy không chỉ truyền cảm hứng cho mình bởi tình yêu với nghề báo của họ mà còn bởi sự hy sinh để đấu tranh cho sự thật. Đây không phải là những nhân vật hư cấu mà là người thật việc thật, rất có thể bạn sẽ được trò chuyện khi theo học chương trình MAIJS.

Tình bạn không biên giới

Năm 2017 có 5 bạn nhận học bổng Hinrich đến từ các quốc gia khác nhau và tụi mình chơi rất thân. Nhớ những đêm cùng nhau thức đến 3 giờ sáng trong phòng lab để làm dự án mà vừa làm, vừa ăn, vừa cười vang trời đất. Hay những ngày trời nóng kéo nhau lên The Peak để hứng gió rồi trầm ngâm ngắm Hồng Kông rực rỡ ánh đèn từ trên cao. Cũng phải kể đến đợt cả đám cùng đi phượt sang Trung Quốc theo kiểu du lịch bụi (backpacking), đồ đạc xúng xểng nói cười rôm rả. Đêm ở trên tàu từ Hàng Châu đi Thượng Hải mà ăn không biết bao nhiêu đợt rồi lại kể chuyện trên trời dưới đất. Nhờ những chuyến đi như vậy mà tụi mình hiểu nhau hơn và cũng bổ sung thêm kiến thức về các quốc gia trong khu vực. Ngoài ra, tụi mình còn khá thân với một số bạn đến từ Trung Quốc đại lục và Hồng Kông. Kết thúc học kỳ một không chỉ dừng lại ở chuyện điểm số mà còn là những cái hẹn sẽ sang thăm nhau trong thời gian không xa.

Cùng với những bạn Hinrich đến từ Campuchia, Indonesia, Philippines, Ấn Độ, Trung Quốc.

Khi nhìn lại hành trình của mình 4 tháng qua tại Hồng Kông, dù đồ ăn căng-tin trường có thể không ngon, dù có những lúc mệt mỏi thiếu ngủ do thức khuya làm bài, dù có đôi lần cảm thấy cô đơn ở vùng đất xa lạ, nhưng những kiến thức, trải nghiệm và tình bạn là vô giá!

Nếu bạn đang tìm kiếm một cơ hội để nâng cao trải nghiệm và phát triển nghề nghiệp thì hãy thử sức với chương trình học bổng của Hinrich Foundation – Nơi chắc chắn cho bạn nhiều trải nghiệm hơn bạn tưởng. Không thử thì làm sao biết mình làm được phải không!

Học bổng Schwarzman Scholars

CHƯƠNG TRÌNH HỌC GIẢ SCHWARZMAN (Schwarzman Scholars) là một học bổng lãnh đạo toàn phần được tỷ phú Steven Schwarzman thành lập lấy cảm hứng từ Học bổng Rhodes danh tiếng. Đây là một học bổng lãnh đạo (leadership) với mục đích quảng bá hiểu biết quốc tế, hòa bình và được thiết kế để đáp ứng các thử thách của thế kỷ 21, trong đó có sự trỗi dậy của Trung Quốc về kinh tế và địa chính trị.

Khóa học dành cho bậc Thạc sĩ được tổ chức tại Đại học Thanh Hoa – đại học danh giá và uy tín của Trung Quốc. Qua khóa học này, ứng viên sẽ có cơ hội phát triển kỹ năng lãnh đạo và mở rộng mạng lưới mối quan hệ chuyên nghiệp.

Món cược châu Á của một tỷ phú tài chính Mỹ

– NGUYỄN ANH VŨ, SCHWARZMAN SCHOLARS 2018

Mình tên là Nguyễn Anh Vũ, nhận được học bổng Schwarzman Scholars năm 2018-2019.

Sinh ra ở Hà Tĩnh, nhưng mình lớn lên thành phố Hồ Chí Minh rồi đi du học Cử nhân Thương mại chuyên ngành Kinh tế, Chiến lược và Tài chính tại Đại học New South Wales, Úc.

Sau khi tốt nghiệp thì mình ở lại Úc tu nghiệp để tích lũy kinh nghiệm. Hiện mình đang làm Cố vấn Quản lý về Chiến lược và Hiệu suất của một tập đoàn tài chính ở Sydney, Úc. Ngoài công việc chính, mình cũng tham gia các hoạt động cộng đồng bao gồm vận

hành hai tổ chức, một là NamPhut (namphut.vn), đây là một mạng xã hội chia sẻ các thông tin tích cực và kiến thức đến giới trẻ và Vietnam Centre (vietnamcentre.org), đây là một trung tâm quảng bá văn hóa và hình ảnh Việt Nam ở nước ngoài.

Tháng 8 năm 2018, mình sẽ sang Bắc Kinh để bắt đầu khóa học tại trường Schwarzman, Đại học Thanh Hoa.

SCHWARZMAN SCHOLARS – ƯƠM HẠT MẦM LÃNH ĐẠO

Mình biết đến học bổng Schwarzman từ lúc nó mới được thành lập. Trong giới tài chính, thì ngài Steven Schwarzman là nhân vật số hai chỉ sau Warren Buffet và được nhiều người biết đến. Theo dõi ông đã lâu, nên mình biết đến học bổng này khi ông giới thiệu nó đến với công chúng.

Schwarzman Scholars là một học bổng lãnh đạo toàn phần được tỷ phú Steven Schwarzman thành lập, lấy cảm hứng từ Học bổng Rhodes danh tiếng. Đây là một học bổng lãnh đạo (leadership) với mục đích quảng bá hiểu biết quốc tế, hòa bình và được thiết kế để đáp ứng các thử thách của thế kỷ 21, trong đó có sự trỗi dậy của Trung Quốc về kinh tế và địa chính trị. Vì thế, chương trình sẽ được đào tạo tại trường Schwarzman trong khuôn viên trường Thanh Hoa, Bắc Kinh, Trung Quốc.

Ngoài học bổng này, mình không nộp bất kỳ học bổng nào khác. Vì lúc đấy công việc cũng bận nên mình cũng không nghiên cứu các học bổng khác.

Schwarzman Scholars là một học bổng mới, mình là khóa thứ ba, nhưng cũng đầy hứa hẹn. Chương trình do các giáo sư từ các trường Anh-Mỹ như Harvard, Yale, Stanford, Oxford và Thanh Hoa của Trung Quốc giảng dạy. Ban cố vấn của học bổng cũng gồm những nhân vật nổi tiếng và thành công từ nhiều lĩnh vực như Nguyên Ngoại trưởng Mỹ – Henry Kissinger, Condoleezza Rice, Colin Powell, Nguyên Thủ tướng Anh – Tony Blair, Nguyên Thủ tướng Úc – Kevin Rudd, Nguyên Thủ tướng Canada – Brian

Mulroney, Ngài James Wolfensohn – Nguyên Chủ tịch Ngân hàng Thế giới...

Chương trình được dạy hoàn toàn bằng tiếng Anh và có các lớp về tiếng Trung dành cho các bạn nhận được học bổng. Sau khi kết thúc khóa học một năm, các bạn sẽ được cấp bằng Thạc sĩ với một trong ba nhóm chương trình: Chính sách công, Kinh tế và Quan hệ quốc tế.

NIỀM VINH DỰ KHI ĐƯỢC GẶP GỠ NHỮNG NGƯỜI CÓ TÂM VÓC

Quá trình tuyển chọn có hai vòng: Vòng đầu tiên là nộp hồ sơ và vòng phỏng vấn. Vòng phỏng vấn sẽ có ba địa điểm: Singapore dành cho châu Á Thái Bình Dương, New York cho châu Mỹ và Luân Đôn cho châu Âu và châu Phi. Cuộc phỏng vấn của mình được thực hiện tại Singapore với sự hiện diện của năm người, trong đó có Đại sứ Australia tại Singapore, Nguyên Chủ tịch Mitsubishi ở Bắc Mỹ, Giáo sư ở Thanh Hoa, Chủ tịch hiệp thương Mỹ-Trung và Phó Giám đốc của chương trình. Năm nay có hơn 4.000 đơn nộp học bổng và họ chọn ra 142 người để nhận học bổng. Mình may mắn được chọn và là đại diện Việt Nam đầu tiên trong chương trình này.

140

Đối với mình thì cả quá trình xét tuyển học bổng là một kỷ niệm đáng nhớ. Từ khâu nộp hồ sơ, mình chỉ chuẩn bị trong vòng hai ngày cuối tuần, lúc đó mình đã phải đóng chặt cửa cách ly với thế giới bên ngoài để làm hồ sơ. Thật sự mình cũng rất bất ngờ khi nhận được thư mời phỏng vấn của chương trình. Buổi phỏng vấn cho các cá nhân lọt vào vòng hai của chương trình tại Singapore vào trung tuần năm 2017 là một điểm nhấn trong suốt cả quá trình.

Ban quản lý học bổng tổ chức đã tạo một ấn tượng khó quên cho các ứng viên. Khi vừa đặt chân xuống sân bay, bạn sẽ được người đưa đón đến khách sạn nơi diễn ra buổi phỏng vấn nhóm, tại đây bạn sẽ lưu lại hai ngày và được giao lưu với các ứng viên khác. Họ là những người trẻ tuổi và rất giỏi. Như đi chung chuyến bay với

mình có một anh bạn người Úc tên Andrew, anh ấy là người được huân chương tốt nghiệp của trường (dành cho người xuất sắc nhất của cả khoa) đến từ Đại học Quốc gia Úc (ANU), anh và người bạn đồng nghiệp có sáng lập một mạng lưới chia sẻ các tài liệu nghiên cứu tại Indonesia với trên hai triệu người dùng. Nói chuyện với những người như vậy thật sự là cơ hội để mình học hỏi kiến thức và kinh nghiệm của họ.

Ban phỏng vấn gồm có năm người đến từ năm lĩnh vực khác nhau, kinh doanh, ngoại giao, học thuật và đại diện nhà trường. Mình còn nhớ khi bước vào phòng thì được diện kiến Toàn quyền Úc tại Singapore, Nguyên Chủ tịch Tập đoàn Mitsubishi từ Bắc Mỹ, Chủ tịch Hiệp thương Mỹ - Trung, Giáo sư của Đại học Thanh Hoa và Phó giám đốc chương trình. Việc được ngồi chung và trò chuyện với những người này đã là một vinh dự rất lớn đối với mình.

VÒNG PHÒNG VẤN THỨ VỊ

Vòng phỏng vấn của mình diễn ra vào trung tuần tháng 9 tại khách sạn Swissôtel The Stamford, Singapore. Đây là nơi diễn ra buổi phỏng vấn cho các ứng viên của Schwarzman Scholars đến từ châu Á Thái Bình Dương (các bạn đến từ châu Phi và châu Âu sẽ tập trung ở London, Anh và vòng phỏng vấn các bạn đến từ Bắc Mỹ và Mỹ Latin sẽ ở New York, Mỹ). Chương trình phỏng vấn có ba phần chính: Cuộc phỏng vấn với hội đồng phỏng vấn, ăn trưa và trò chơi đồng đội, được diễn ra trong suốt cả ngày.

Trước khi buổi phỏng vấn diễn ra, bạn sẽ được triệu tập vào một phòng hội trường cùng với các ứng viên khác, nơi họ sẽ làm thủ tục điểm danh và chụp ảnh dành cho bạn. Ở đây, bạn cũng có cơ hội nói chuyện làm quen với các ứng viên và nhân viên của chương trình. Đây cũng là lúc khá tốt để tập luyện nói tiếng Anh cho đỡ bị khó trước khi vào phỏng vấn với hội đồng. Đến giờ, nhân viên của chương trình sẽ mời bạn vào phòng họp của khách sạn để phỏng vấn. Cả một dãy phòng họp sẽ được chuyển thành khu vực phỏng vấn của chương trình. Bạn được yêu cầu ngồi đợi cho đến khi gọi tên vào. Mình nghĩ đây là thời khắc hồi hộp nhất của các ứng viên, bạn có thể thấy được sự căng thẳng qua nét mặt của những người

khác cũng đang chờ gọi tên vào phòng. Cuối cùng thì thời khắc quan trọng cũng đến, mình cũng kịp gửi lời chúc may mắn qua dấu hiệu tay đến các bạn ứng viên khác trước khi vào phòng.

141

Đầu tiên là cuộc phỏng vấn hội đồng sẽ diễn ra trong 30 phút, có thể vào buổi sáng hoặc buổi chiều sau khi ăn trưa xong. Đây là phần quan trọng nhất của cả ngày. Hội đồng phỏng vấn sẽ có năm thành viên với mỗi người từ một lĩnh vực khác nhau: Một là chính khách, một là doanh nhân, một là giáo sư từ Đại học Thanh Hoa, một người có kinh nghiệm làm trong các tổ chức hội đoàn hoặc phi chính phủ và người còn lại từ ban quản trị trường Schwarzman, cũng là chủ tịch của hội đồng. Trong phòng còn có một thư ký của hội đồng ghi chép lại văn bản của buổi phỏng vấn. Để tiết kiệm thời gian, bạn được yêu cầu không bắt tay với các thành viên trong hội đồng, họ sẽ giới thiệu sơ từng người và vào ngay phần phỏng vấn.

Trong 30 phút này họ sẽ hỏi sâu về hồ sơ đăng ký, đặc biệt là các bài luận của bạn và cuối cùng họ sẽ hỏi ý kiến của bạn về các vấn đề nóng của thế giới. Mình còn nhớ khi mình phỏng vấn họ có hỏi về việc Việt Nam phải làm gì trong vấn đề tranh chấp với các nước khác như hiện nay và về ý kiến làm thế nào để giải quyết vấn đề vũ khí hạt nhân của Bắc Triều Tiên. Vì đây là bằng Thạc sĩ các Vấn đề Quốc tế (Master's of Global Affairs) nên các bạn hãy trang bị cho mình trước các kiến thức về vấn đề trên thế giới.

Mục đích của buổi phỏng vấn này là để hiểu sâu hơn về con người bạn, các yếu tố lãnh đạo mà bạn có, kiến thức về các vấn đề quốc tế cũng như khả năng kiểm soát vấn đề trong trường hợp căng thẳng. Lời khuyên của mình dành cho các bạn là hãy bình tĩnh, đừng quá áp lực, cố gắng làm cho không khí vui tươi và thân thiện giữa bạn và các thành viên hội đồng phỏng vấn. Đây cũng là điều họ mong muốn, nên nếu như bạn có thể làm mọi người cười qua một câu đùa phù hợp thì đó cũng đã là một điểm cộng lớn.

Vào giờ trưa, tất cả ứng viên được tập trung vào một phòng ăn lớn của khách sạn để cùng ăn trưa với nhau. Đừng xem nhẹ bữa trưa

này vì đây cũng là một bài kiểm tra đánh giá các bạn đấy. Mục tiêu của bài kiểm tra này là đánh giá khả năng giao tiếp và bắt chuyện của bạn với người đồng cấp và hơn cấp. Vì đây là một bữa tiệc trang trọng nên lời khuyên của mình là các bạn nên làm quen với phong cách ăn tiệc của phương Tây (ví dụ cách ăn với nĩa sao cho đúng) để tránh lúng túng trong các tình huống không đáng có trong bữa trưa. Ngoài ra, các bạn cũng nên chủ động bắt chuyện với các ứng viên và hội đồng phỏng vấn.

Sau giờ trưa, các bạn ứng viên được yêu cầu quay lại phòng để làm một thử thách đồng đội. Cứ 10 ứng viên sẽ được vào một phòng, chia làm hai đội, mỗi đội 5 người. Hai đội sẽ nhận được một câu đố khác nhau. Trong trường hợp của mình, mỗi đội được cho một bộ bài 52 lá và được yêu cầu xây một cái tháp với kết cấu cao nhất có thể. Mục tiêu của thử thách này không phải là tìm kiếm ra đội thắng cuộc, mà là đánh giá khả năng làm việc nhóm của các ứng viên. Lời khuyên của mình ở tình huống này là hãy làm một người đóng góp ý kiến, nhưng cũng biết lắng nghe và hỗ trợ đồng đội của bạn.

Vì châu Á là điểm phỏng vấn đầu tiên nên các bạn phải chờ hơi lâu để có kết quả. Khoảng một tháng sau khi tham gia phỏng vấn, họ sẽ gửi thông báo qua email liên lạc của bạn cùng với các thông tin đăng ký nhập học.

Đây là cả quá trình vòng phỏng vấn của mình. Mình cảm thấy rất hay và thú vị vì những trải nghiệm mới như thế này.

Mục đích của buổi phỏng vấn là để hiểu sâu hơn về con người bạn, các yếu tố lãnh đạo mà bạn có, kiến thức về các vấn đề quốc tế cũng như khả năng kiểm soát vấn đề trong trường hợp căng thẳng. Lời khuyên của mình dành cho các bạn là hãy bình tĩnh, đừng quá áp lực, cố gắng làm cho không khí vui tươi và thân thiện giữa bạn và các thành viên hội đồng phỏng vấn.

THÁCH THỨC KHI NỘP HỒ SƠ

Mình nghĩ thách thức lớn nhất đối với một người nộp hồ sơ xin học bổng, đó chính là việc bắt đầu làm hồ sơ. Thật sự, việc nộp học

bổng yêu cầu một quá trình chuẩn bị dài hơi với rất nhiều công việc và giấy tờ cần thiết. Điều này làm nản lòng rất nhiều ứng viên. Bên cạnh đó, có rất nhiều thông tin mà các ứng viên phải nghiên cứu về từng loại học bổng, đây cũng là một rào cản không hề nhỏ. Tuy nhiên, quan trọng hơn cả đó là việc nhiều ứng viên không tự tin mình sẽ thành công, nên họ đã từ bỏ ý định ngay từ đầu.

Mình chỉ mới nộp hồ sơ học bổng này nên cũng không có nhiều kinh nghiệm lắm, nhưng mình cũng có một lời khuyên cho các ứng viên tương lai của học bổng Schwarzman Scholars (Thạc sĩ Quan hệ ngoại giao – Masters of Global Affairs) này đó là các bạn nên bắt đầu hình thành thói quen đọc tạp chí The Economist để cập nhật các vấn đề kinh tế, chính trị và xã hội thế giới. Đây là điều quan trọng trong quá trình nộp hồ sơ, đặc biệt là trong vòng phỏng vấn. Trong buổi phỏng vấn của mình, các giám khảo đã hỏi mình về vấn đề biển Đông, khủng hoảng hạt nhân Bắc Triều Tiên và Chiến lược Một vành đai, một con đường. Các bạn nên chuẩn bị kiến thức về các vấn đề toàn cầu để có thể đưa ra những góc nhìn sắc sảo.

KỸ NĂNG ĐỂ HỌC TẬP VÀ HÒA NHẬP TỐT CUỘC SỐNG Ở XỨ NGƯỜI

Về học tập, có ba kỹ năng mà bạn cần để có thể học tập tốt đó là khả năng tự nghiên cứu độc lập, tư duy biện chứng và trình bày ý tưởng một cách trôi chảy.

Để thích nghi và hòa nhập với cuộc sống ở đất khách, theo mình mỗi du học sinh cần ba yếu tố cơ bản:

- Một tâm hồn cởi mở, ham học hỏi về văn hóa và đất nước bạn. Người Úc nói riêng và bạn bè thế giới nói chung rất chào đón du học sinh và người nước ngoài đến tham quan, học tập và làm việc tại đất nước của họ.
- Có thể nói tiếng bản địa: Nelson Mandela đã từng nói: “Nếu như bạn muốn nói với một người với một thứ tiếng mà họ hiểu, điều đó sẽ đi vào đầu. Nhưng nếu bạn nói bằng ngôn ngữ của họ, điều đó sẽ chạm được vào trái tim.”

- Có bản sắc riêng: Ngoài ra bạn cũng cần bản sắc riêng tạo nên sự đa dạng cho cộng đồng, địa phương mà bạn sinh sống. Người nước ngoài họ cũng rất tò mò và quan tâm đến những nền văn hóa khác.

CHUẨN BỊ ĐỂ CHUYỂN TỪ ÚC SANG TRUNG QUỐC HỌC

Hiện tại mình đang theo học tiếng Trung để có thể tăng hiểu biết về môi trường học sắp tới tại Bắc Kinh, đồng thời thu xếp công việc hiện tại. Về phía công ty tại Úc, mình đã nói chuyện với các cấp quản lý và họ rất ủng hộ việc tiếp tục học tập nghiên cứu của tôi. Khi đi học, mình sẽ nghỉ phép dài hạn trong 12 tháng và họ sẽ bảo đảm quyền lợi lao động cho mình khi kết thúc chương trình học.

Bên cạnh đó, chương trình cũng tạo điều kiện để những bạn nhận học bổng có thể hòa nhập một cách nhanh chóng và hiệu quả nhất. Họ có bố trí người ở các khóa trước hướng dẫn cho khóa sau và áp dụng mô hình người hướng dẫn là những người có kinh nghiệm và thành công ở Mỹ, Trung Quốc.

Mình cũng may mắn khi gia đình và người thân hoàn toàn ủng hộ việc tiếp tục theo đuổi chương trình học này, mặc dù điều này đồng nghĩa với việc mình phải sống xa họ thêm một thời gian và phải nghỉ công việc khá tốt hiện tại.

Thói quen tốt để mang lại hiệu quả trong công việc và cuộc sống, theo mình là hãy tìm kiếm lời khuyên từ người đi trước, điều đó sẽ giúp bạn tiết kiệm được rất nhiều thời gian và tăng hiệu quả công việc.

Trò chuyện cùng CEO Nguồn Học Bổng

143

Ý tưởng Nguồn Học Bổng bắt nguồn từ đâu ạ? (Nguyễn Anh Vũ – Schwarzman Scholars 2018)

Ngọc Hoài: Bản thân tôi không phải là người đọc quá nhiều sách nhưng những cuốn sách tôi chọn đọc là những cuốn thật sự ảnh hưởng đến tôi và một trong số đó là Made in Japan – AKIO MORITA & SONY. Chủ tịch Tập đoàn Sony là một người cực kỳ đam mê phát triển sản phẩm và tôi thấy mình đâu đó giống ông ấy. Là người chuyên phát triển sản phẩm công nghệ, tôi luôn có cơ hội được học hỏi từ các chuyên gia đầu ngành để có thể phát triển sản phẩm của mình tốt hơn. Sau gần 10 năm tích cực làm việc, tôi nghĩ rằng sứ mệnh của tôi chính là “Phát triển sản phẩm”. Và tất cả những kinh nghiệm, bí quyết (know-how)... tích lũy được đã tập trung để phát triển một sản phẩm khá đặc biệt, mang nhiều giá trị cho thế hệ trẻ Việt Nam mà tôi rất hạnh phúc khi cùng với đội ngũ Mentor xây dựng chính là nguồnhocbong.com. Nói thật website này ra đời là một việc rất tình cờ vào một buổi sáng những ngày đầu năm 2015, tôi thức dậy và nghĩ ra hai ý tưởng sản phẩm¹. Tôi chia sẻ điều này với một cộng sự của tôi và anh ấy đã nói rằng nên làm sản phẩm về học bổng du học. Dĩ nhiên một khoảng thời gian lâu trước đó, tôi cũng hay chia sẻ các thông tin về học bổng, du học hay các bài báo hay trên Facebook cá nhân – trong tiềm thức chắc có lẽ cũng có ý gì đó về học bổng. Và nguồnhocbong.com ra đời từ đó. Ban đầu tôi chỉ nghĩ đơn giản đó là nơi cập nhật thông tin học bổng và hỗ trợ các bạn trẻ đang tìm học bổng được kết nối với Mentor chuyên nghiệp. Nhưng một hôm, một người bạn tôi quen đã nói với tôi rằng: “Nền tảng kết nối của chị sẽ là một nơi tập hợp những người tài năng của Việt Nam. Chị đang là người chấp cánh cho họ và chị cũng đang xây dựng một nguồn nhân lực chất lượng cao cho Việt

Nam”. Đến lúc này tôi mới thật sự hiểu được những giá trị sâu sắc hơn mà đội ngũ chúng tôi mang đến cho các bạn trẻ và cho Việt Nam.

¹ Ý tưởng còn lại sau này có một công ty nước ngoài thực hiện.

Cuối cùng, tôi xin trích dẫn một câu nói mà tôi rất tâm đắc của Cựu đệ nhất phu nhân nước Mỹ – Michelle Obama: “Thành công không phải bạn kiếm ra bao nhiêu tiền, mà là bạn tạo ra bao nhiêu sự khác biệt cho cuộc sống của người khác”. Và đội ngũ của nguồnhocbong.com đang từng ngày thay đổi cuộc sống của nhiều bạn trẻ khát khao khám phá thế giới.

Tiêu chí chọn Mentee và Mentor của nguồnhocbong.com như thế nào, và làm thế nào để hai người có thể “kết hợp” (match) với nhau? (Phan Minh Phương – Erasmus Mundus 2017)

Ngọc Hoài: Quy trình chọn Mentee:

Mentee liên lạc đến nguồnhocbong.com với nhu cầu sẵn học bổng rất đa dạng từ ngành nghề đến bậc học (Đại học, Thạc sĩ và Tiến sĩ) và mục tiêu du học: Có bạn nộp học bổng chính phủ, có bạn học bổng trường, có bạn nộp học bổng ngắn hạn (summer school) hay một khóa đào tạo 3-6 tháng ở nước ngoài,...

Thường các học bổng trường (Đại học, Thạc sĩ và Tiến sĩ) hay ngắn hạn, tôi sẽ xem yêu cầu cụ thể của các bạn, hạn nộp và khả năng của các bạn với lựa chọn đó có ổn hay không, sau đó Mentor sẽ bắt đầu làm việc với các bạn. Quy trình này thường diễn ra khá nhanh.

Riêng với học bổng chính phủ: Để trở thành Mentee, đội ngũ hơn 100 Mentor đều lấy tiêu chí của học bổng chính phủ đó làm tiêu chí để chọn. Mỗi hồ sơ sẽ được xem bởi Team Mentor. Sau khi xem hồ sơ và dựa vào bộ tiêu chí của học bổng các bạn muốn nộp, tôi sẽ gửi phản hồi cho các bạn trong vòng 24-48 giờ. Nếu phù hợp, Mentor sẽ nhận các bạn là Mentee. Nếu chưa phù hợp hoặc Mentor sẽ chỉ ra chiến lược ngắn hạn và dài hạn để các bạn khắc phục các điểm còn thiếu sót hoặc hướng các bạn đến những học bổng phù

hợp hơn. Nếu bạn nào tôi và Mentor còn phân vân thì tôi sẽ yêu cầu các bạn gửi một bài luận (writing) theo những câu hỏi do Mentor đặt ra để hiểu bạn trước khi chính thức làm việc.

Nhìn chung, con số hồ sơ mà đội ngũ chúng tôi xem trong 4 năm qua chắc chắn hơn 1.000 hồ sơ, do đó việc đánh giá mức độ tiềm năng, phù hợp của Mentee thật ra là rất nhanh.

Nguyên tắc làm việc của chúng tôi với bất kỳ học bổng nào:

- CHỈ NHẬN học viên nghiêm túc và phù hợp;
- KHÔNG NHẬN trước ngày hết hạn tối thiểu 4 tuần;
- KHÔNG VIẾT HỢ (outsource) hồ sơ cho bất kỳ ai;
- CÙNG LÀM VIỆC và cùng có thành quả;
- TÔN TRỌNG ý kiến của Mentee và Mentor;
- BẢO MẬT thông tin.

Quy trình chọn Mentor:

Đây là bí mật nghề nghiệp, chúng tôi xin được phép không tiết lộ.

Nếu được quay lại thời điểm khi bắt đầu dự án, chị có muốn thay đổi điều gì không và tại sao? (Nguyễn Thị Hồng Yến – Hinrich scholar 2017)

Ngọc Hoài: Đức Phật có dạy: “Quá khứ không truy tìm, tương lai không ước vọng”. Bất kỳ ai cũng sẽ mắc những sai lầm trong quá khứ khi phát triển sản phẩm nào đó nhưng những điều sai sẽ giúp bạn nhìn rõ điều đúng đang nằm ở đâu.

Chị có thể kể về những khó khăn khi chị đánh giá hồ sơ của các bạn để nhận Mentee riêng với học bổng chính phủ không? (Trương Thanh Vân – Chevening 2016)

Ngọc Hoài: Cái khó của việc đánh giá một Mentee tiềm năng gồm có hai góc cạnh.

Thứ nhất là thuộc về Mentee:

Những bạn gửi hồ sơ đến nhờ Mentor hỗ trợ nộp học bổng gần như không ai giống ai, mỗi người là một tình huống khác nhau. Hằng ngày, tôi và Team Mentor lúc nào cũng tập trung cao độ xem các bạn ấy có điểm gì nổi bật trong hồ sơ không, ứng tuyển học bổng nào, ngành nào, xin học bổng có cùng với ngành học, kinh nghiệm làm việc có liên quan đến ngành sẽ xin học bổng hay không?...

Có những bạn mọi thứ ổn, đồng đều: học khá – giỏi, đi làm cùng ngành, IELTS 6.5 và không có gì ngoài ba cái đó. Bạn ấy lại muốn nộp các học bổng cạnh tranh toàn cầu như Endeavour của chính phủ Úc.

Có những bạn nộp học bổng trái ngành hoàn toàn, nhưng lại có 5 năm kinh nghiệm làm việc liên quan rất sâu đến ngành sẽ xin học bổng, nhiều dự án chuyên môn, được đào tạo ngắn hạn tại nước ngoài, đóng góp cho cộng đồng trong lĩnh vực liên quan.

Lúc này kinh nghiệm và năng lực đánh giá của tôi cùng Mentor đóng vai trò cực kỳ quan trọng. Thường những hồ sơ gây tranh cãi, Team Mentor sẽ yêu cầu các bạn ấy viết một bài liên quan đến học bổng bạn ấy dự định nộp.

Vì sao tôi làm điều này? Vì khi đó tôi và Mentor sẽ thấy được kỹ năng viết của bạn ấy và biết bạn ấy đang nghĩ cái gì trong đầu. Lúc này thì việc chọn hay không chọn Mentee không còn phức tạp. Nhân tiện, tôi chợt nhớ đến trường hợp này: Ứng viên đã từng du học Singapore bậc Đại học (NTU), vừa thi IELTS đạt 7.5, nhờ chúng tôi hỗ trợ săn học bổng Thạc sĩ. Khi bạn ấy gửi bài luận (draft) do bạn ấy tự viết thì chúng tôi không nghĩ đây là một bài luận xin học bổng (SOP) từ một bạn du học ở đất nước lấy tiếng Anh là ngôn ngữ sử dụng chính thức.

Nói đến đây để các bạn hiểu: Đừng thần thánh hóa IELTS/TOEFL. Hãy thực học ngoại ngữ vì ngoại ngữ là chìa khóa giúp cho bạn lấy được kiến thức, kinh nghiệm từ đất nước mà bạn sẽ du học. Không có ngoại ngữ, bạn không có cách gì để lấy nó cả.

Đặc biệt, một nhóm mà chúng tôi sẽ TỪ CHỐI ngay từ đầu: vừa muốn học bổng chính phủ, vừa kiếm được việc làm và định cư tại đất nước đó. Các bạn hãy nhớ, không một đất nước tư bản nào vừa cho bạn học bổng toàn phần, vừa cho bạn ở lại cạnh tranh việc làm với công dân đất nước họ. Người tư bản họ có “cái đầu tư bản” các bạn à. Nếu bạn muốn đi để định cư thì nên chọn giải pháp khác tốt hơn là nhắm vào học bổng chính phủ.

Thứ hai là thuộc về tiêu chí học bổng:

Có những bạn gửi hồ sơ đến thì cũng bình thường, không quá nổi bật nhưng lại hợp với tiêu chí học bổng phát triển mà Team Mentor hướng cho bạn ấy. Lúc này, việc nắm rõ tiêu chí học bổng sẽ giúp chúng tôi nhìn thấy bạn ấy có tiềm năng hay không.

Một lần nữa chúng tôi nhắc lại: “Học bổng chính phủ không tìm người giỏi nhất mà tìm người phù hợp nhất”.

Theo kinh nghiệm của chúng tôi:

- Quy trình xét tuyển chặt chẽ nhất: Học bổng New Zealand Asean của chính phủ New Zealand.
- Kết quả khó đoán nhất: Học bổng Endeavour của chính phủ Úc.
- Học bổng được nhiều bạn khuyết tật chọn apply nhất: Học bổng AAS của chính phủ Úc.
- Quy trình xét tuyển dài nhất (nộp hồ sơ đến lúc đi học): Học bổng Fulbright của chính phủ Mỹ.
- Học bổng yêu cầu bạn kỹ năng viết lách nặng nhất: Học bổng Chevening của chính phủ Anh.

- Học bổng khiến nhiều người háo hức nhất: Học bổng Erasmus Mundus của liên minh châu Âu.

Cuối cùng, vẫn là câu nói ấy: Chúng tôi thật sự chỉ làm việc với những Mentee tiềm năng với những học bổng phù hợp. Và với quan điểm này, rất nhiều lần chúng tôi nhận được thư cảm ơn từ các bạn Mentee.

Nhưng nếu các bạn Mentee dù chưa xếp vào tiềm năng nhưng vẫn muốn làm việc và học hỏi từ Mentor, Team NGUỒN HỌC BỔNG vẫn chào đón các bạn vì sẽ có nhiều con đường hỗ trợ các bạn trở thành công dân toàn cầu.

Hiện nay có rất nhiều website cả Việt Nam lẫn nước ngoài cung cấp thông tin về các loại học bổng rất đa dạng. Động lực của chị trong việc duy trì và phát triển nguonhocbong.com là gì và dự định của chị trong việc phát triển của nguonhocbong trong 5 năm tới là thế nào? (Nguyễn Tuấn Linh – JDS 2015)

Ngọc Hoài: Đúng như bạn nói hiện nay có rất nhiều nguồn thông tin học bổng trên Internet. Tuy nhiên, những thông tin được đăng tải trên website nguonhocbong.com đã có sự chọn lọc hơn ở một điểm là các ứng viên quốc tịch Việt Nam chắc chắn nộp hồ sơ được.

144

Điểm đặc biệt hơn nữa là chúng tôi có đội ngũ hơn 100 Mentor (100% đều đạt học bổng) sẵn sàng đồng hành cùng học viên chinh phục bất kỳ học bổng nào, bất kỳ lĩnh vực nào và bất kỳ nơi đâu.

Mỗi ngày xem hồ sơ của các bạn để có phương án học bổng và du học phù hợp hay nhận được những email cảm ơn của các bạn Mentee là động lực thúc đẩy của riêng tôi.

Với Mentee: Có đêm tôi nhận cùng một lúc ba thư cảm ơn của hai bạn Mentee nhận học bổng Thạc sĩ và một Mentee học bổng Tiến sĩ tại một trường thuộc Group 8 của Úc. Tất cả trị giá hơn 8 tỷ đồng. Tôi không diễn tả được niềm vui của mình lúc đó. Hay có buổi sáng

vừa thức dậy, một bạn gửi email báo là bạn ấy đã được nhận vào trường Được số 1 của Mỹ cũng làm tôi thấy mình vinh dự vì đã đóng góp những viên gạch đầu tiên trên con đường học hành của các bạn ấy.

Với Mentor: Có một hôm 3 giờ sáng tôi chợt thức giấc thì thấy trên màn hình điện thoại hiện ra một loạt các email của một Mentor tại Úc hỗ trợ cho Mentee. Lúc ấy Úc chỉ mới 6 giờ sáng. Một lần khác, tôi vẫn nhìn thấy Mentor và Mentee trao đổi email đến 2 giờ khuya và sáng hôm sau tất cả vẫn đi làm bình thường và cứ như vậy trong 2 tuần liên tục. Lần gần nhất và cũng khiến tôi xúc động nhất, tôi nhận được thư cảm ơn của một bạn chưa đạt học bổng nhưng bạn ấy vẫn viết thư cảm ơn vì nhờ Mentor mà bạn ấy đã nhận ra rất nhiều điều cần cải thiện của mình trong quá trình làm hồ sơ chinh phục học bổng. Nhờ có điều này mà bạn ấy biết mình cần phải làm gì trong năm tiếp theo. Bạn ấy vô cùng biết ơn Mentor.

Với đối tác: Nhận phản hồi cho phiên bản ứng dụng di động đầu tiên của tôi lúc 9 giờ tối và 4 giờ sáng hôm sau tôi đã nhận một phiên bản mới không thể hài lòng hơn. Điều mà tôi chắc chắn sẽ làm cho đội ngũ này là viết cho họ thư giới thiệu để tìm việc hoặc tìm học bổng vì họ không những “làm việc chăm chỉ” (hard-working) mà còn “làm việc thông minh” (smart-working).

Nếu bạn có những học trò, những người cộng sự trên cả tuyệt vời như vậy, bạn có muốn đi tiếp hay không?

Nguonhocbong.com đã vượt qua cột mốc 4 năm và kế hoạch phát triển 5 năm tiếp theo là cái mà bạn sẽ thấy thực tế hơn là trình bày ở đây. Vì người tôi trình bày sẽ là nhà đầu tư của tôi – những người đã tin tôi khi sản phẩm lúc ấy vẫn còn là một con số 0. Nhưng chắc chắn với bạn, tôi vẫn sẽ làm giáo dục và những sản phẩm vệ tinh cũng sẽ là giáo dục.

Sau 4 năm, nguonhocbong.com có:

- Một đội ngũ hơn 100 Mentor chuyên nghiệp và yêu nghề;

- Một nền tảng các khóa học trực tuyến giúp bạn sẵn học bổng và du học thành công;
- Một ứng dụng di động “lạ” nhất Việt Nam trong lĩnh vực học bổng;
- Một đội ngũ Marketing sáng tạo;
- Một quyển sách độc đáo: Du học 0 đồng;
- Một nơi làm việc hiện đại được Cựu Tổng thống Mỹ – Barack Obama chọn ghé thăm tại thành phố Hồ Chí Minh vào tháng 5 năm 2016.

Và tôi vẫn thường nói với Mentor “Đây là thành quả chung của chúng ta”. Nhân tiện, tôi cũng gửi lời cảm ơn đến nhà tài trợ đầu tiên của nguồnhocbong.com – đó chính là một công ty trực thuộc Tập đoàn Rocket Internet tại Đức. Đây là một tập đoàn rất nổi tiếng trên thế giới. Họ tài trợ cho chúng tôi khi chúng tôi chỉ là một website còn quá non trẻ và còn chưa biết gì về tôi. Việc tài trợ của họ vào thời điểm đó là một sự động viên tinh thần rất lớn đối với tôi. Nhưng có thể họ nhìn thấy được tiềm năng của nguồnhocbong.com. Và tôi cùng đội ngũ Mentor cùng chứng minh họ đã đúng.

Trước khi kết thúc bài viết này, tôi muốn nói lời cảm ơn sâu sắc đến các bạn học giả đã đặt những câu hỏi rất hay và cũng là một cơ hội giúp cho tôi viết một bài chi tiết như thế này. Hy vọng câu trả lời của tôi sẽ giúp cho các bạn hay những bạn chuẩn bị tìm học bổng hiểu nhiều hơn về nguồnhocbong.com và về cá nhân tôi cũng như quan điểm làm việc của tôi hay chính xác hơn là của chúng tôi (Tôi và các Mentor).

– TRẦN THỊ NGỌC HOÀI

Quản lý và Điều hành nguồnhocbong.com

Lời kết

VẬY LÀ CÁC BẠN đã đọc qua hết các bài chia sẻ kinh nghiệm săn học bổng từ các học giả đã đạt học bổng. Những bài viết này chắc hẳn góp một phần không nhỏ vào kho kiến thức về học bổng của các bạn. Với kinh nghiệm của cá nhân tôi thì đó cũng là điều đầu tiên giúp bạn săn học bổng thành công. Và chắc chắn ngay lúc này đây, các bạn đã biết mình phù hợp với những học bổng nào và bước đầu hình thành trong bạn giấc mơ du học.

Săn học bổng là cả một quá trình đầy cung bậc cảm xúc mà ở đó bạn phải tổn hao cả tinh thần và trí lực.

Nhưng hãy nhìn vào phần thưởng là suất học bổng hàng tỷ đồng và những cuộc khám phá đầu đó ở châu Âu, châu Mỹ, châu Úc, Nhật... để có động lực lớn nhất giúp các bạn vượt qua những khó khăn trước mắt. Hãy không ngừng phấn đấu để có cơ hội thừa hưởng một nền giáo dục tiên tiến các bạn nhé!

Hãy xem săn học bổng là một dự án nghiêm túc. Tại đó, bạn hãy thực hiện đầy đủ quy trình PDCA viết tắt của Plan-Do-Check-Action, tức Lên kế hoạch-Thực hiện-Kiểm tra-Hành động. Hãy đặt tên dự án này là “Dự án Học bổng” (Scholarship project) và từng bước lên kế hoạch cho những hoạt động nhỏ nhất: Bạn sẽ lên kế hoạch nộp những học bổng nào? Bạn làm gì để tăng độ mạnh hồ sơ của mình? Khi nào bạn sẽ thi IELTS/ TOEFL?...

Dĩ nhiên thực hiện càng sớm thì càng tốt các bạn nhé. Và luôn ghi nhớ rằng khi làm bất kỳ điều gì bạn phải có chủ đích, có chiến lược và mọi thứ kết nối lại với nhau để làm hồ sơ của các bạn có sức nặng thì hy vọng phần thưởng trong tương lai – một suất học bổng du học toàn phần sẽ mỉm cười với bạn.

**Mỗi suất học bổng toàn phần trung bình từ 1-1.5 tỷ đồng.
Chúng ta PHẢI LÀM BAO LÂU ĐỂ CÓ THỂ TÍCH LŨY ĐỦ SỐ**

TIỀN NÀY đi du học? Câu hỏi này đã đủ giúp các bạn PHẢI NGHIÊM TÚC VỚI HỌC BỔNG DU HỌC chưa?

Chúng tôi hy vọng sự ra đời của quyển sách “**Du học 0 đồng**” này sẽ phần nào giúp các bạn từng bước hoạch định được một dự án lớn trong đời – học bổng du học. Đó sẽ là một dự án có tầm ảnh hưởng rất sâu sắc trên cả quãng đường học hành và sự nghiệp của bạn sau này. Vấn đề không phải là khó hay dễ, mà là biết đi đúng hướng và quyết tâm thực hiện. Một lần nữa tôi xin được nhắc lại: “Học bổng không tìm người giỏi nhất mà tìm người phù hợp nhất”.

Vậy còn chờ gì nữa, phải nghiêm túc thực hiện “Dự án Học bổng” (Scholarship project) này ngay từ bây giờ thôi!

Cuối cùng, xin dành lời tri ân sâu sắc đến những bạn học giả với loại học bổng chính phủ, học bổng toàn phần khác nhau. Đây sẽ là một kỷ niệm đẹp giữa chúng ta – những con người bé nhỏ thầm lặng đóng góp cho sự thay đổi của Việt Nam.

Chúng tôi trân trọng tất cả đóng góp ý kiến về quyển sách này hoặc nếu các bạn có câu hỏi, xin vui lòng gửi về hoặc liên hệ với chúng tôi theo địa chỉ:

Email: hoai.tran@helpscholarships.com

145

Hẹn gặp lại tất cả các bạn trong những quyển sách về học bổng du học tiếp theo.

146

[illegible]

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

SÔNG TRẦN TRỌNG GIỚI THIỆU

Tủ sách trải nghiệm du học

147

HỘ CHIẾU XANH ĐI QUANH THẾ GIỚI

Hồ Thu Hương, Nguyễn Phan Linh, Phạm Anh Đức

Khổ: 14x20,5 cm

Giá bìa: 149,000

Ba tác giả trẻ tuổi của cuốn sách **Hộ chiếu xanh đi quanh thế giới** là những công dân toàn cầu điển hình khi cả ba đều đã từng sống, học tập và làm việc tại nhiều quốc gia trên thế giới, mặc dù họ vừa mới rời ghế nhà trường.

Trong cuốn sách, cả ba tác giả sẽ giới thiệu những bí quyết để trở thành công dân toàn cầu, chia sẻ những kinh nghiệm của họ cũng như giúp bạn vạch hướng đi ra thế giới.

148

HỘ CHIẾU XANH: HÀNH TRANG CỦA NHỮNG CÔNG DÂN TOÀN CẦU – HÀNH TRÌNH RA BIỂN LỚN

Nhiều tác giả

Khổ: 15x23 cm

Giá bìa: 169,000

Tiếp tục sứ mệnh truyền cảm hứng cho người Việt trẻ vươn mình ra thế giới, cuốn sách **Hộ Chiếu Xanh: Hành trang của những công**

dân toàn cầu – Hành trình ra biển lớn là cuốn cẩm nang thiết thực dành cho những bạn đang có dự định và chuẩn bị đi du học. Cuốn sách gồm 4 phần chính: Tiếng gọi ra khơi – Chuẩn bị hành trang – Vượt sóng cả – Chinh phục đại dương. Mỗi phần bao gồm những kỹ năng mà các bạn trẻ cần chuẩn bị để chuyển hành trình tương lai được suôn sẻ, hạn chế những “rủi ro” không đáng có. Được viết bởi các bạn trẻ người Việt và nước ngoài, cuốn sách đa dạng về nội dung và bao quát được nhiều khía cạnh, giúp bạn có góc nhìn đa chiều về việc chuẩn bị hành trang hòa nhập với môi trường mới, con người mới.

TÔI ĐÃ ĐI DU HỌC BẰNG HỌC BỔNG NHƯ THẾ NÀO?

Chu Đình Tới

Khổ: 13x20.5 cm

Giá bìa: 79,000

Tôi đã đi du học bằng học bổng như thế nào? viết về hành trình gian nan của chính tác giả để chinh phục các học bổng ở nhiều nước khác nhau, cũng như quá trình thay đổi bản thân để thích nghi với mọi hoàn cảnh, môi trường, văn hóa khác nhau...

HÀNH TRANG DU HỌC

Chu Đình Tới

Khổ: 13x20.5 cm

Giá bìa: 79,000

Chúng ta đang sống trong thời kỳ hội nhập toàn cầu, với nhiều cơ hội và thách thức, để tồn tại và phát triển, bản thân mỗi cá nhân phải luôn có ý thức học hỏi, nâng cao trình độ và rèn luyện đạo đức.

Việc ra nước ngoài học tập là lựa chọn của nhiều bạn trẻ và gia đình, để chuẩn bị cho mình, con em mình một nền tảng vững chắc trước khi bước ra cuộc sống. Tuy nhiên, du học không phải là hình thức duy nhất và tối ưu cho mọi đối tượng để có một tương lai tốt. Du học ở đâu, như thế nào và bằng hình thức gì chịu sự ảnh hưởng của nhiều yếu tố và quyết định đến sự thành công của việc du học.

Trên cơ sở trải nghiệm và những hiểu biết của cá nhân, **Hành trang du học** sẽ chia sẻ những kinh nghiệm về du học, học bổng của tác giả cho những bạn trẻ có nguyện vọng ra nước ngoài học tập.

CẨM NANG HỌC TẬP VÀ LÀM VIỆC Ở NƯỚC NGOÀI

Chu Đình Tới

Khổ: 13x20.5 cm

Giá bìa: 79,000

Tiếp nối chuỗi sách về du học, **Cẩm nang học tập và làm việc ở nước ngoài** sẽ trang bị cho những bạn trẻ, đặc biệt là các du học sinh những kiến thức cơ bản nhất khi ra nước ngoài du học, và sau đó là ở lại làm việc như một công dân toàn cầu. Cuốn sách đưa ra những phân tích ngắn gọn, súc tích về các điều kiện cần và đủ, ưu điểm, hạn chế của người Việt Nam trong việc hội nhập để từng bước tháo gỡ, khắc phục.

NHẬT BẢN ĐẾN VÀ YÊU

Dương Linh

Khổ: 13x20.5 cm

Giá bìa: 79,000

Nhật Bản đến và yêu của Dương Linh là cuốn cẩm nang bổ ích giải đáp những băn khoăn của bạn về việc học tiếng Nhật, những khó khăn đối với du học sinh, cách tìm việc làm hay làm thế nào để tự tin trong môi trường làm việc ở Nhật... Cuốn sách là những chia sẻ, tâm tình của Dương Linh qua những năm tháng sống ở đất nước Phù Tang, qua đó giúp bạn có thể vững tin sống và thật sự có những trải nghiệm hạnh phúc trên đất nước này.

153

BỐN MÙA CHÂN BƯỚC, NGHÌN DẶM NƯỚC ANH

Hoài Sa

Khổ: 13x20.5 cm

Giá bìa: 119,000

Bốn mùa chân bước, nghìn dặm nước Anh là câu chuyện về hành trình du học của Hoài Sa trong suốt một năm đến Anh theo học bổng Chevel. Câu chuyện được kể theo bốn mùa với những cảm xúc chân thật nhưng cũng không kém phần dí dỏm, hài hước theo kiểu phớt “Ăng-lê”. Theo dấu bước chân tác giả, bạn sẽ được dịp khám phá nhiều điều lý thú ở nước Anh, không chỉ trên giảng đường mà còn đời sống, sinh hoạt, các mối quan hệ bạn bè, kể cả những chuyện rất thời sự như khủng bố, Brexit... Cuốn sách là hành trang lý thú để đến với nước Anh.

154

MỘT GÓC THẾ GIỚI, BỐN BỀ ĐẠI DƯƠNG

Vương Thục Nhi

Khổ: 13x20.5 cm

Giá bìa: 99,000

Một góc thế giới, bốn bề đại dương có thể được xem như cuốn từ điển mini về những điều bạn cần biết để chuẩn bị cho hành trình du học từ những thông tin về nền giáo dục, cách tìm kiếm học bổng, vấn đề sinh hoạt, làm việc và định cư tại Australia... Tiếng Anh có từ vựng serendity dùng để chỉ cơ duyên, những điều may mắn và tốt đẹp mà bạn tình cờ gặp, và việc bạn vô tình đặt tay lên cuốn sách này có lẽ cũng là một serendity.

ITALY, ĐI RỒI SẼ ĐẾN

Fanara Lê

Khổ: 13x20.5 cm

Giá bìa: 99,000

Cuốn sách là chặng đường của Fanara Lê từ khi tốt nghiệp Đại học Ngoại thương đến lúc theo học Thạc sĩ tại trường Đại học Bocconi, Italy. Để theo đuổi giấc mơ du học, cô gái này đã phải trải qua quãng thời gian 5 năm bươn chải từ Bắc vào Nam, làm đủ mọi nghề nghiệp để có tiền chạy chữa bệnh cho bố. Phải đối mặt với nỗi đau mất bố, mất em gái trong 2 năm nhưng Fanara Lê vẫn quyết tâm đạt được giấc mơ của mình. Đó là chặng đường đầy nước mắt và nhiều thử thách. Những gì cô đã làm được sẽ tạo động lực cho rất nhiều bạn gái trẻ đang chuẩn bị vào đời, giúp các bạn thêm tin tưởng vào quyền được hạnh phúc, vào giá trị bản thân của người phụ nữ, giúp củng cố niềm tin là chỉ cần nỗ lực bền bỉ, “ai cũng có quyền và có thể được hạnh phúc!”.

TÂY BAN NHA – HÀNH TRÌNH KHÔNG NGÔN NGỮ

Uyên Nguyên

Khổ: 13x20.5 cm

Giá bìa: 129,000

Một cô gái 30 tuổi tạm dừng một công việc ổn định, thu nhập tốt, tạm biệt gia đình, bạn bè để bắt đầu hành trình đặc biệt ở một đất nước xa lạ: Du học ngôn ngữ. Đến với Tây Ban Nha – đất nước cô chưa từng nghĩ đến trước đó dù luôn ấp ủ ước mơ sẽ đặt chân đến trời Âu một ngày nào đó, cô gái ấy đã chăm chỉ, nỗ lực, âm thầm nhích từng bước để thực hiện bằng được ước mơ ấp ủ trong lòng mình, bất chấp thời gian không đợi, bất chấp người đời không đồng tình, bất chấp cả những thách thức hữu hình và vô hình có thể nhìn thấy từ trước. **Tây Ban Nha – Hành trình không ngôn ngữ** ghi lại những câu chuyện mà Uyên Nguyên đã trải nghiệm, khám phá trong suốt 6 tháng đó để thấy rằng, đi ra thế giới bên ngoài là cách giúp bạn tìm lại chính mình theo cách mà không phải lúc nào bạn cũng có thể bắt gặp trong cuộc sống hằng ngày.

TÔI VÀ PARIS – CÂU CHUYỆN MỘT DÒNG SÔNG

Hoàng Long

Khổ: 13x20.5 cm

Giá bìa: 129,000

Nằm trong tủ sách “*Trải nghiệm du học*”, cuốn sách **Tôi và Paris - Câu chuyện một dòng sông** là trải nghiệm chân thực, sống động của chính tác giả Hoàng Long về những năm tháng du học tại Paris. Cuốn sách là hành trang quý báu cho những ai chuẩn bị dấn thân vào con đường du học.

“Đường như phải đi hết chừng ấy chặng đường, gặp gỡ chừng ấy con người, tôi mới bắt đầu gặp được mình. Tôi đi bao nhiêu ngày đường mới đủ học để hiểu chính mình phần nào. Rồi tôi thấy mình là một dòng sông, có lúc êm đềm, đôi khi sóng dữ, có lúc thanh thoi có khi vội vã, giản dị thế mà huyền bí đến thế. Mỗi cuộc đời là một dòng sông, mãi miết theo những lối chảy đã được định trước hay là

tự mình chọn lấy? Quan trọng là tiến lên hay dừng lại, quan trọng là mạnh mẽ hay dịu dàng, là đến được nơi nào đó hay không cần ở đâu cả?”

158

TRÊN ĐỈNH NAMSAN NGẮM MẶT TRỜI

Hoài Thanh

Khổ: 13x20.5 cm

Giá bìa: 99,000

Trên đỉnh Namsan ngắm mặt trời là hành trình trải nghiệm, khám phá đất nước Hàn Quốc của một cô gái không-biết-tiếng-Hàn. Cuốn sách là trải nghiệm của cá nhân tác giả Hoài Thanh kể về cuộc sống, học tập khi ở Hàn Quốc. Ngoài ra còn có hệ thống các kiến thức, kỹ năng, kinh nghiệm khi tìm hiểu – làm hồ sơ – hoàn tất thủ tục – chuẩn bị hành trang đi du học. Nhận học bổng toàn phần để sang Hàn học tập bằng tiếng Anh, Hoài Thanh đã vấp phải nhiều rào cản để hòa nhập với môi trường ở Hàn. Nhưng không vì vậy mà cô gái nhỏ nhắn nản chí bỏ cuộc, cô đã nỗ lực rất nhiều để từ một sinh viên không thể nghe hiểu được lời của giảng viên trở thành sinh viên tốt nghiệp xuất sắc, đứng đầu khoa Quan hệ Quốc tế của trường Đại học Quốc gia Kongju. Những tình huống éo le, dở khóc dở cười mà Hoài Thanh từng gặp phải là “sự thật” mà bất cứ du học sinh nào cũng có thể gặp phải khi các bạn chưa được trang bị nhiều kinh nghiệm sống, kỹ năng mềm. Hình ảnh chinh phục tháp Namsan cũng giống như chặng đường du học, có buồn vui, hạnh phúc, nản chí và những điều tốt đẹp sẽ đợi bạn trên đỉnh. Tháp Namsan chỉ là một trong nhiều “đỉnh tháp” bạn cần chinh phục trong cuộc đời này. Hãy can đảm bước đi để được trải rộng đôi cánh của mình!

159